

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64—66. Automata-telefon 20—31.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890.—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. június 5. **Vasárnap**
VII. évfolyam, 145. szám.

A szudéta-német párt hivatalos közleményt adott ki a prágai kormányral folytatott tárgyalásairól

Ujabb belső ellentétek robbantak ki Franciaországban Japán áttér a diktatúrára és megvalósítja nagy háborus terveit - Nem járt sikerrel Anglia békitési kísérletezése a spanyol hadviselő felek között

(LONDON.) (Reuter.) A csehszlovákiai kérdés változatlanul erősen foglalkoztatja a brit és a nemzetközi sajtót. Megállapítható, hogy a helyzetet most már mindenütt igen kritikusnak és veszélyesnek tartják, mert a szudéta német párt és Hodzsa miniszterelnök közötti tárgyalások nem vezettek eddig semminemű eredményre. Azok a közlések ugyanis, amelyeket a csehszlovák hírszolgálati iroda a megbeszélésekről leadott, szöges ellentétben állanak a szudéta német párt hivatalos közleményével, amely így hangzik:

— A csehszlovák hivatalos oldalról terjesztett azon híradások, hogy a csehszlovák kormány kisebbségi statutumokat dolgozott volna ki, amelyeket tárgyalási alapként mutatott be a megbeszéléseken, nem felelnek meg a valóságnak. Dr. Kundt képviselő, aki Hodzsa miniszterelnökkel az utolsó napokban több ízben találkozott, ezekről mit sem tud, de nem is tudhat, mert ezek a statutumok a valóságban nincsenek is meg. A tárgyalások mindössze a megbeszélési platform körül mozogtak, eddig minden eredmény nélkül. A szudéta német párt véleménye az, hogy a csehszlovák köztársaság jelenlegi vezetői még mindig nem látják be azt, hogy a megegyezés nemcsak a kisebbség, de főleg az uralkodó elem szempontjából felette kívánatos, mert még mindig azt remélik, hogy a németiség engedni fog a Konrad Henlein által felállított karlsbadi pontozatokból. Erről azonban szó sem lehet.

Fenti hivatalos közlemény Európában óriási feltűnést keltett. A Times azt írja, hogy Chamberlain jóindulata meghiusul a diplomáciai csehszloványeken, amelyeknek idejük már lejárt.

A legkevesebb hatásuk volt természetesen a szöveg mondatainak a német sajtóra, amely ismételtelen a türelem megszakadásáról ír és hangsúlyozza, hogy a nemzeti szocialista kormány nem fogja szótlanul nézni tovább a halogatást, mert tulajdon 75 milliós népével kerülne a legkellemetlenebb konfliktusba.

Az olasz sajtó a nyílt színvállás ál-

laspontjára helyezkedett. A Giornale d'Italia azt írja, hogy:

— Kizárólag rosszakarattal lehetett elképzelni Róma semlegességét egy olyan kérdésben, amely nem csak Németország, hanem az olasz nemzetet baráti más államok ügye is. Még min-

Jelentős gyakorlati intézkedések várhatók a kisebbségi kérdéssel foglalkozó minisztertanács után

Nagyfontosságú gazdasági programot hajít végre a kormány

(BUCURESTI.) A kormány gazdasági bizottsága tegnap a nemzetgazdasági minisztériumban ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek, továbbá az új termésként értékesítésével és az erős valutájú országokba való gabonakivitellel foglalkoztak. Ugyanakkor jelentik, hogy a négy nagy román bank a hadseregberuházásokra szolgáló és legutóbb lejegyezett hitelösszeget illetékes helyen befizették. Ezzel egyidőben jelentik, hogy a banktörvényt módosították és pedig olyan értelemben, hogy a mezőgazdasági és ipari hitelintézetek megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket részben megváltoztatták, a Bankszövetségek fúziójának határidejét 1940. április 20-áig meghosszabbították, végül pedig módosították törvényrendelettel a garanciával történő bankkereskedelemre vonatkozó rendelkezéseket. A nemzetgazdasági minisztérium a tengerikivitelre vonatkozólag újabb fontos szabályrendeletet adott ki, amelyben ezt a kérdést szabályozza. A Curentul ugyanakkor arról ad hírt, hogy Argheșeanu hadügyminiszter törvényrendeletet készít elő, amely a tisztai és altisztikai helyzetének javítására irányul. A nemzetgazdasági minisztériumban egyéb ként tegnap miniszterközi megbeszélés volt, amelyen folyó ügyekről tárgyaltak Paul Teodorescu légügyi, Ionescu-Sisesti földművelésügyi és Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszterek. A nemzetgazdasági minisztérium egyidejűleg felhívja a kivitellel foglalkozó cégeket, hogy kiviteli engedélyeik tekintetében szigorúan tartsák magukat az előírásokhoz.

Miron Cristea patriárka-miniszterel-

dig vannak olyan naiv politikusok — írja a Virgino Gayda dr. — akik azt hiszik, hogy az itáliai „német napok” csak görögtűzök voltak. A Berlin-Róma tengely szilárdsága parancsoló szükségessé vált és azok az államok, amelyek közeledni akarnak, egyszer s

nők tegnap kihallgatáson fogadta Cuza professzort, akivel Eminescu összegyűjtött műveinek kiadását tárgyalták meg, később pedig dr. Hans Otta Rothot fogadta.

Calinescu belügyminiszter Brasovban és a Timis völgyében végez szemleket.

Tegnap királyi törvényrendelet ratifikálta a Románia és Magyarország között létrejött és a kettős adózás elkerülésére szolgáló egyezményt.

A bucarestii román lapok szerint, a romániai kisebbség ügyében a közeli napokban minisztertanács lesz, amelyen a szakminiszterek jelentései alapján gazdasági, kulturális és társadalmi szempontból több jelentős gyakorlati intézkedés fog történni.

Mihály nagyvajda tegnap a bucarestii Országör-ünnepségeken vett részt, ahol ünnepélyesen fogadták.

A VELENCEI KIÁLLÍTÁS

Velencei híradás szerint, ott tegnap a genovai herceg, Jorga professzor koronatanácsos, Volpi olasz szenátor, Botai nemzetnevelésügyi miniszter, Federzoni szenátusi elnök és más előkelőségek jelenlétében ünnepélyes keretek között nyitották meg a nemzetközi kiállítás román pavillonját. Jorga professzor nagyobb alkalmasszerű beszédet tartott. A Valeni de Munte-i énekkar a román Himnusz és a Giovinezzát énekelte. A kiállításnak a megjelentek előtt rendkívüli nagy sikere volt.

mindenkorra számoljanak ezzel a ténnyel.

A Tevere ugyanakkor azt hangsúlyozza, hogy:

— Konrad Henlein nem dolgoz ki más követelési pontokat, mert az eddigiek a minimumot jelentik.

Változatlanul nagyon kritikusnak minősíti a helyzetet a semleges sajtó is. A Berlingske Tidende azt írja, hogy

— A béke a 24-ik órába lépett. A politikai sikerekért egyéni érvényesülését teljesen elfelejtő német polgár ma új eredmények beteljesülését kívánja, és ezt a nemzeti szocialista rezsim érzi is. Megállás aligha van, bár Berlin igyekszik bámulatra méltó önmegtartóztatást mutatni.

Rendkívüli londoni minisztertanács

(LONDON.) (Reuter.) William Strong jelentésével kapcsolatosan a brit kormány tegnap rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen Halifax lord külügyminiszter ismertette a helyzetet. Beavatottak szerint a kabinet-tanács elhatározta, hogy nem kezd újabb közvetítési akciót, hanem bevárja a további fejleményeket.

PRÁGA A VILÁGFIGYELEM KÖZPONTJÁBAN

(PRAGA.) A csehszlovák határvidékekről a csapatok egy részét visszavonták, állítólag angol közbelépésre. Ugyan csak Prágából jelentik, hogy az ottani német követ a csehszlovák kormánytól újabb erélyes tiltakozó jegyzéket nyújtott át a legutóbbi határincidensek és a szudétanémet lakosság rovására történt sérelmes intézkedések miatt. Ami Henleint illeti, ellene Klima, csehszlovák képviselő hazaárulás büntetésének gyanúja miatt bünvádi feljelentést tett a Daily Mailban megjelent nyilatkozata miatt, amelyről tudvalevően megállapították, hogy Ward Price angol újságíró részben helytelenül adta vissza Henlein kijelentéseit. Valószínű, hogy a feljelentést a kormány az ellentétek kiegyezésére az elkerülésére vissza fogja vonni. Henlein egyébként június 12-én ismét Londonba utazik fontos tárgyalásokra. Prága ezidő szerint valósággal találkozó helye lett a világpolitika figyelmé most legfőképpen a csehszlovák kérdés felé irányul.

Frank nemzeti szocialista miniszter a demokrácia ellen

(BERLIN.) (Reuter.) Frank nemzeti szocialista miniszter tegnap nagy beszédet tartott, amelyben többek közt a következőket mondotta:

— A demokratikus boldogság hangsúlyozása politikai propaganda csupán, mert a valóságban a demokráciának nevezett államok megvalósítva sehol nincsenek. Nincs a világnak ugyanis egyetlen olyan állama sem, ahol a parlamenteket bizonyos politikai vagy gazdasági körök ne befolyásolnák, hiszen összetételük és számuk is csak pénzügyi, gazdasági és politikai körök áldozatkészségének nagyságán múlik. Németországot és Itáliát, ahol a munkásnak számtalanszor többje van, szeretik zsarnoki államoknak feltün-

Savaszi férfi

divatszövet

ujdonságok valamint
női kabátszövetek

TIRMAN

posztóáruházában Eluj, Str. Reg. Maria 26 Tel.: 17-60

tetni, aminek egyetlen oka az, hogy megszűntették határaiton belül a nemzetközi tüke uralmát.

Választon a francia szociáldemokrata párt

(PÁRIS.) (Reuter.) Belpolitikai szempontból rendkívüli fontosságot tulajdonítanak a pünkösdi szociáldemokrata párt kongresszusnak, mert amint a Havas jelenti, Rouenben nem kevesebbről lesz szó, mint arról hogy dönteni kell: vagy vissza kell szerezni a kormányzati uralmat, vagy ellenzékbe kell átnenni, ami a Daladier-kormány feltétlen bukásával egyenlő.

Ugyancsak a Havas közli, hogy:

— Leon Blum minden tekintélyével meg akarja akadályozni a döntést és szeretné odamódosítani a határozatot, hogy a szociáldemokrata párt minden egyes alkalommal dönthessen elhatározása felett és ne élezzék ki az ellentétet azzal, hogy általános érvényűleg dobja el a kockát.

— Ez a terve — füzi hozzá a hirszerzőgálatos — alig fog sikerülni, mert a spanyol és a csehszlovák kérdés rendkívül megerősítette a döntésre törekvő csoportot, mely Leon Blum elgondolásának leghevesebb ellenzője lett.

Nagy meglepődés Párisban a benemavatók konferenciájának határozatai felett

(PÁRIS.) (Reuter.) A francia sajtó a legszélsőbb baloldal kivételével a legnagyobb meglepődéssel tárgyalja a benemavatók konferenciájának határozatát és egyöntetűen megjegyzi, hogy most már nincs lényeges ütközéspontja az olasz-francia megegyezésnek, amelyet a spanyolországi önkéntesek helyzete és a hadiszállítások akadályoztak meg eddig. A legszélsőbb baloldali Humanite ezzel szemben azt írja, hogy a francia demokraták is elárulták a demokráciát és ebben még az sem szolgál mentésükre, hogy végül Moszkva is elfogadta a brit javaslatot, mert a szovjet ezt a legkésőbbi kényszerből tette.

Parancsuralmi rendszer előtt áll Japán is

(TOKIÓ.) (Reuter.) A tokiói külföldi laptudósítók egybehangzó véleménye szerint, Japánban csak napok kérdése a parancsuralmi rendszer bevezetése, amit a Daily Telegraph and Morning Post jelentése szerint, az a körülmény tesz szükségessé, hogy a Kína konfliktus befejezéséhez az összes nemzeti erők egységes összefogása szükséges. A kormányt — írja a lap — háborus terveiben állandóan akadályozta a parlament ellenzéke, amely pártpolitikai eszköznek használta fel az ellenállás lehetőségét. Ezt az akadályt Konoye herceg az erősen parlamentbarát Hirota külügyministersége alatt leküzdeni nem tudta. Most azonban, hogy Ugaki tábornok foglalta el a legfontosabb miniszteri tisztséget, valószínű, hogy a legközelebbi időben belül parlament feloszlására és exlexre kerül a sor, amely után újabb kabinetváltás következik. Konoye herceg is menni fog — jósolja a Paris Soir — és helyét a Konoye által javasolt Ugaki tábornok foglalja el tiszta katonai miniszteriummal. Hogy ennek a keleti kérdést tekintve milyen jelentősége van, ezt ma még megjósolni sem lehet. Egy azonban bizonyos, vagy a leghatalmasabb ázsiai birodalomnál nővi ki Japán magát, vagy nagyot zuhan. A tokiói eseményekre természetesen a legélesebben Oroszország figyel és keleti érdekeire való tekintettel lázasan folytatja katonai előkészületeit

Vladivosztok és az Amur vidéken. A külföldi sajtó erre vonatkozólag is értékes híradásokat közöl. Többek között azt is, hogy a szovjet flottát Vladivosztokba összpontosították és összegyűjtötték eddig 700 nehéz bombavetőt is. A gyalogsági erőkről már eltérők a vélemények. Az egyik verzió szerint a vladivosztoki helyőrség a tartalékokkal

Rendkívül kiélesedett a helyzet az alexandrettei szandzsákban

(ANTIOCHIA.) (Reuter.) A helyzet az alexandrettei szandzsákban, ahol a bonyodalmakat minden jel szerint francia ellenes külföldi erők is súlyosbítják, rendkívül kiélesedett. Az antiochiai kormányzó ennek következtében tegnap le is köszönt állásáról és az ügyek vezetését a francia csapatok főparancsnoka vette át. A török sajtó változatlanul tovább folytatja támadásait a francia szandzsák politika ellen és hatóságos retorziókat követel.

Fokozott harci tevékenység a spanyol frontokon

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzetiek tegnap folytatták előnyomulásukat a Castellion-tengerparti szakaszon és ezen akcióikat a légihaderő is erőtelje-

sen támogatta. Ezzel szemben a köztársaságiak beszüntették ellenoffenzívájukat a katalán harctereken és megerősített állásaikba vonultak.

FRANCO TÁBORNOK MAKACS

(LONDON.) Anglia közbenjárás kísérettel próbálkozott a spanyol hadviselő felek között, de Franco tábornok diplomáciai megbízottja kormányra névében kijelentette, hogy Franco tábornok a köztársaságiak teljes meghódítását kívánja. Az angol és francia kormányok egyébként érélyes jegyzékben szólították fel a spanyol nemzetieket a nyílt városok bombázásának a beszüntetésére. Hasonló tiltakozásra kérte fel most Kína is a berlini, londoni, párisi, római kormányokat Japánnal szemben.

Nincsenek véletlenek

— A szezon utolsó újdonsága —

A végefelé közeledő színházi idény egy egészen váratlan sikert hozott. A Belvárosi Színház előadta egy Solt Endre nevű, 21 éves fiatalember vigjátékát olyan sikerrel, amilyenre esztendő óta nem emlékeznek a színházi körökben. Az újdonság sikerének híre rövidesen végigfutott egész Európán, London és Páris siettek megvásárolni az előadás jogát. Az a mulatságos eset állott elő, hogy a kiskorú szerző helyett atyjának kellett aláírnia a nagy színházi vállalatokkal kötött szerződéseket, amelyek a szerzőnek egész kis vagyont biztosítottak csak előlegekben.

A Belvárosi Színház és a szerző rendkívüli előzékenysége folytán a mi szin-

házunk abban a helyzetben van, hogy minden más külföldi színházat megelőzve, már ebben az évadban be tudja mutatni ezt a valóban briliáns vigjátékot, amely a nagy színpadi szerzők tökéletes biztonságával, áradó humorral, a mulatságos jellemek és kacagtató heizetek olyan tömegével jelentkeznek, hogy első perctől az utolsóig próbára teszi a néző nevető izmait.

A nagyszemélyzetű, az egész együttest foglalkoztató vigjátékot színházunk kedd este mutatja be és jövő hétfőig műsoron tartja. Akkor az együttes körutrá utazik és csak a szabadtéri előadásokra tér majd haza.

Hatodik emelet

Változatlanul telt házak előtt folytatja diadalutját a Hatodik emelet Nincs színházban járó ember, aki ne akarná megnézni ezt a remek vigjátékot, amelynek előadása igaz dicsőséget hozott a színház együttesének.

Itt írjuk meg, hogy ma, szombaton este a Hungaria footballcsapata testüle-

tileg megjelenik a színházban a Hatodik emelet előadásán.

A gyermekek pünkösdjé: Dugó Dani

Vasárnap délelőtt 11 órakor és hétfőn délután 3 órakor kerül színre Dugó Dani.

Halálbüntetés vár a fővárosban megölt vasuti munkás gyilkosaira

(BUCURESTI.) Megirtuk, hogy a fővárosi Filipescu-park közelében, a Catarida nevű külvárosban ingre vetkőztetett férfi holttestét találták meg. A holttesten számos halált okozó súlyos sérülés volt. Fejét éles kővel valószínűleg összelapították és valószínű, hogy a súlyos ütésektől az agya is megsérült és ez okozta a halálát. Beszámoltunk arról is, hogy a holttest ruhájának zsebében semmiféle olyan igazoló iratot nem találtak, amelyből személyazonossága megállapítható lett volna. Később megjelent a fővárosi rendőrségen egy bucurestii asszony, aki bejelentette, hogy Jon Constantin nevű férje, aki a griviței vasuti műhelyben mint festőmunkás dolgozott, két nap óta nyomtalanul eltűnt. A rendőrségen megmutatták az

asszonynak a Catarida külvárosában talált férfi holttestének fényképét, amelyről az asszony megdöbbenéssel ismerte fel, hogy férjét ábrázolja. A bevezetett nyomozás során megállapítást nyert, hogy a meggyilkolt Jon Constantin festőmunkás két nappal ezelőtt két munkástársával együtt szórakozott az egyik külvárosi vendéglőben és azóta veszett nyoma. De egyidejűleg eltűnt az a másik két férfi is, akiket az áldozat társaságában legutóbb láttak. A rendőrség most széles körben folytatja a nyomozást az eltűnt két munkás után, akikről az a gyanu, hogy vagy tettesei a gyilkosságban, vagy pedig tudnak az áldozat megölésének és kirablásának körülményeiről. A gyilkosok kézrekerítése érdekében széles kör-

ben folyik a nyomozás. Elfogatásuk után a megtartandó bírósági tárgyaláson ez lesz az első alkalom, amikor a folyó évi május 24-én kelt 1022. számú minisztertanácsi határozattal Romániában életbeléptetett halálbüntetés gyakorlati alkalmazására kerülhet. A minisztertanácsi határozat ugyanis békeidőben is halálbüntetést állapít meg a rablógyilkosság elkövetői részére büntetésként.

Rádió

1938. Junius 5. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, hírek, orvosi tanácsadó, előadás. 9.55: Istentisztelet. 13.15: Hírek. 13.25: Iulca Vazul zenekara. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, előadás. 19.15: Katonazene. 20: Rádiózenekar, Trandafirescu énekesnővel. 21.30: Hangjáték. 22.30: Lemezek. 23.15: Lemezek.

BUDAPEST. 9.30: Hírek. 10: Ref. istentisztelet. 12.30: Evang. istentisztelet. 13.30: Egyetemek nyolcevezős versenye. 14: Zenekar. 15: Előadás. 15.15: Hanglemezek. 16: Előadás. 17.30: Dalosverseny. 18: Előadás. 18.30: Magyarország—Holland India világbajnoki labdarugómérkőzés II. félidejének közvetítése. 19.50: Szalonzene. 20.35: Hajtó vadászat, operett. 22.55: Hírek, sporteredmények. 23.20: Cigányzene. 24.15: Jazz. 1.05: Hírek.

1938. Junius 6. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 6.30: Reggeli műsor. 12: Stefanescu Amza tábornok, a Rádió Társaság elnöke megnyitó beszédét mond. Hírek. 13.25: Stefanescu zenekar. 19: Hírek. 19.15: Lemezek. 20.15: Szórakoztató zene. 21.05: Román lemez, Metzner vonónégyes. 22.10: Moarcas bariton operáriákat énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. 23.45: Hírek.

BUDAPEST. 9.30: Hírek. 10: Unit. istentisztelet. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Fuvózenekar. 14.45: Felolvasás. 15: Hanglemezek. 16: Mesék. 16.30: Szalonzene. 17.30: Zongoraverseny. 18: Egyházi zene. 19.15: Előadás. 19.45: Cigányzene. 21: Előadó-est. 21.45: Hírek. 22.10: Zenekar. 23.20: Hanglemezek. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

1938. Junius 7. KEDD.

BUCURESTI. 6.30: Reggeli műsor. 13.15: Hírek, időjárásjelentés. 13.25: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 16.20: Időszaki anyag. 19.17: Lemezek. 20.20: Mandolin hangverseny. 20.30: Gusti egyetemi tanár Öfelségének, a királynak a falvak életének megújítása érdekében végzett tevékenységét méltatja. Felolvasás. 21.15: Kai ének. Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Lemezek. 23.45: Hírek.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Furdóruhák, felolvasás. 13.05: Zongoraverseny. 13.30: Hírek. 14.30: Szalonzene. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Cigányzene. 19: Előadás. 20.30: Operaház előadása. 22: Hírek. Cigányzene. 24: Hírek német, olasz nyelven. 24.10: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

A KKASE új tisztikara. A KKASE tisztújító közgyűlésén a következő új tisztikart választották meg: Elnök: Kuck Ferdinand (egyhangilag), ügyvezető alelnök: Platsintár Endre, főtítkár: Papp László, titkár: Kolozsvári István. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette a tartalmas titkári, sport, pénztári és ellenőri jelentéseket, majd megalakította az egyes szakosztályok vezetőségeit.

Turistaság. A KKASE vasárnap reggel 6 órai indulással autós kirándulást rendez Tráscaura a Székelykő megmásásával.

Látogatás Vadul Carol II. községben, ahol 8 évvel ezelőtt a király repülőgépe leszállt

Zamfira Modura asszony elbűvölő álma

(ORADEA.) Bihormegye székhelyétől körülbelül 70 kilométer távolságra van Vadul Carol II. község, amelynek régi igazgatási neve Vadul Crisului volt. A 70 kilométeres ut Oradeától a községig gazdag vidéken kanyargó. Szorgalmasan folyik az utépítési és javítási munka. A falvak delgos népe, lázasan dolgozik a szántóföldeken, amelyet a tavaszi nap szinompás sugarai aranyoznak be. Tiszta, fehérre meszelt, gondozott házakból álló falvakon robot át a gépkocsi. A házak kapujában falusi gyermekek az országörservezetéknel szokásos barátságos köszöntéssel fogadják az idegent, felemelik a jobbkarjukat és úgy mondják: „Egészséget!”

Vadul Carol II. gondozott, csinos falu, amelyet zöldelő mezék öveznek és a magasranőtt buzakalász selymesen reng a szél simogató fuvallatára.

Ilyen szelid, békés, napsütéses, veréfnyes szép napon szállott le nyolc évvel ezelőtt a község közelében levő szántóföldön a „Mesebeli Herceg” Románia jelenlegi Uralkodójának repülőgépe.

Őfelsége megszomjazott. A buza- és tengeritáblák között feltűnt a napbarnított arcú, szorgalmasan dolgozó falusi leány, Modura Mária alakja. Ő volt az a szerencsés, akit az a kitüntetés ért, hogy elsőnek nyújthatott bögréjéből román vizet a Felsőnek, akit az ország egész lelke vágyakozva várt és aki után könnyezve sóvárgott...

LÁTOGATÁS MODURA MÁRIA HÁZÁBAN

Beszélgetni szeretnék Modura Máriával. A falusiaktól tudjuk meg, hogy a leány közben férjhez ment és elköltözött a faluból.

— Amióta látta Őfelségét — mondja az egyik falusi gazda — nagyon boldog. Nagyon megelégedett és megtalálta az élet értelmét.

— Hol van a ház, amelyben a leány lakott? — kérdezzük.

— Csak itt a közelben — mutat a gazda kezével a szomszédban levő fehérre meszelt, csinos házikóra, amelyet magas falkapu díszít. Belépünk a kapun és megkérdezzük:

— Itt lakik Modura Mária?

— Itt! — hangzik a kert mélyéből a válasz — de jelenleg nincs itthon.

A válaszadó körülbelül 60 éves beszédes élénk asszony. Vállára teszi a kapát és felénk jön. Megigazítja fején a kendőt és nyújtja:

— Isten hozta! Én vagyok Máriának az anyja. Leányom azonban nincs itthon, férjhezment és Somes megyébe költözött.

— Kár — válaszoljuk — szeretnénk volna, ha elbeszélne nekünk annak a napnak az emlékét, amikor Őfelségét látta...

— Hát én is ott voltam — válaszolja

AKARJA? NEM?

A K A R egy csodás holdas éjt eltölteni Clujtől Poianaig?

A K A R egy napfelkelést látni a paradicsomi Jad-völgyében?

A K A R egy harmatos reggelt élvezni a csodás Stâna de Valen?

I G E N ?

Akkor iratkozzék be a szombat, f. hó 4-én éjjel induló kirándulásunkra. Részvételi díj tour-retour lej 155. Feliratkozások és információk:

EXCURSIA ROMÂNEASCA

CLUJ igazgatóságánál Str. Massaryk 7. Telefon 21—13. cluji fióknál: Cal. Reg. Ferdinand 11-a. Telefon 20—13. továbbá „Orient Express”. Telefon 29—77. Mezei utazási irodában, a Primaria épületében.

önérzetesen az öregasszony — én is láttam mindent, kérem szépen...

A CSODÁLATOS ÁLOM

És az öreg Modura Zamfira beszélni kezd, meggondoltan, élénk taglejtésekkel, örömtől sugárzó arccal:

— Egy nappal azelőtt csodálatos álmom volt. Hatalmas felhőtömeget láttam Oradea felől közeledni. Álmomban kezemet a szemem elé tartottam és állandóan a gomolygó felhőtömeget néztem. Ahogy így állottam és szemléltöttem, a felhők közül hatalmas láda körvonalai bontakoztak ki. És vajon mi volt a ládában? Három aranybárány! Kérem szépen és a legszebb bárány közülök hozzánk jött.

— Ilyen szépet álmodtam és éppen az álomról ábrándoztam akkor is, amikor Mária lányommal a mezőn dolgoztunk. Ábrándozásom közben fejünk fölött bu-bu-bu hangra lettünk figyelmesek. Azt hittem kérem, hogy ágyuszó. De nem ágyuszó volt, hanem hatalmas vasmadár, amelynek kerekéi is voltak, szállott le a földre. Ijedtemben kiabálni kezdtem:

— Jaj Kérem! Ez a mi szent Jézusunk. Hát így volt kérem...

Modura Zamfira szünetet tart. Majd így folytatja:

Kedélyes rokonlátogatás:

Látogatóba ment apósához, berugott, összetörte a berendezést, megverte apósát, erőszakot akart elkövetni sógornője ellen és lejbeverte a rendőrt

(CLUJ.) Szomorú eredménnyel végződött Brandisan Alexandru cluji lakos rokonlátogatása Kovács Mihály Simleul-Silvanien apósánál. A fiatal ember a karácsonyi ünnepek alkalmával tett látogatást a városban lakó rokonainál, amely alkalommal a sok kínálgatástól rettenetesen berugott. Este hazament, törni-zuzni kezdett, rátámadt két ségbeesett apósára, erőszakot akart elkövetni sógornője és egy másik, a házban lakó nő ellen, mikor pedig az alarminozott rendőrségről a helyszínre érkezett Medesan Vasile közrendőr, egy drótdarabbal úgy vágta fejbe, hogy elöntötte a vér. Csak nagynehezen tudták a dühöngő embert egy másik rendőr

segítségével megfékezni. Idegen vagyon rongálása, testisértés, erőszak kísérlete és hatóság elleni erőszak miatt indult eljárás a fiatalember ellen, akinek ügyében ma tartott a katonai törvényszék tárgyalást. A tárgyalás folyamán a vádlott apósa visszavonta feljelentését, úgy hogy a törvényszék csak az erőszak kísérlete és hatóság elleni erőszak címen ítélkezett a vádlott felett, aki azt hangoztatta, hogy olyan részeg volt, hogy nem is tudott magáról. A törvényszék enyhítő körülménynek vette ezt, a vádlottat felmentette az erőszak kísérletének büne alól, de a hatóság elleni erőszak miatt hathónapi elzárásra ítélte.

Reuter jelenti:

(WIEN.) *Bürckel*, Ausztria kormánybiztosa rendeletet bocsájtott ki, amely szerint azokat az üzleteket, ahol bejelentés nélkül emelik az árakat, azonnal és megfélembhezhetetlenül bezárják és tulajdonosaikat koncentrációs táborba internálják.

(LONDON.) Törökország és Anglia között újabb kölcsönmegállapodás jött létre, amely szerint Ankara három és félmillió fontsterling értékben hadihajókat rendelhet Nagybritanniából hitellel.

(BELGRÁD.) Április hónapban Jugoszlávia 98.500 tonna kukoricát exportált Angliába.

(BUDAPEST.) A magyar állami statisztikai hivatal kimutatása szerint, Magyarország múlt évi termése búzában 367 millió, rozsbán 111.5 millió, árpában 87 millió, zabban 41.8 millió, kukoricában 294.5 millió, burgonyában 215 millió, lucernában 47.5 millió, répában 36 millió, cukorrépában 22.4 millió, dohányban 9.4 millió, borsóban 7 millió, lencsében 3.2 millió és babban 13 millió pengőt tett ki.

(BUDAPEST.) Vitéz *Fábry* Dániel tábornok, a légvédelem vezetője bejelentette, hogy Magyarországon megkezdik a népgázalarcok gyártását, amelyeket darabonként 13 pengőért fognak a

— Ahogy láttuk, hogy a vasmadár lefelé ereszkedik, lefeküdtünk a földre, nehogy kerekéi a fejünket levágják. És ahogy a gép leszállt, lehengerelte az egész tengeri vetést.

— És most megint csoda történt. A tengeri magától megint felemelkedett. És ekkor a csodától elálmélkodva kiáltottam fel: Ezek szent emberek, mert ime a lehengerelt kukorica felemelkedett!...

— Őfelsége kiszállt a mezőre és így szélt Mária leányomhoz:

— Ne félj leánykám, gyere közelebb! — Leányom a Felsőnek Urhez lépett és egy bögréből vizet adott neki, hogy szomjuságát eloldja. Így történt, kérem szépen — fejezte be elbeszélését az öreg Modura asszony.

És a szép álmom valóban bizonyult, a repülőgép örömet, boldogságot hozott az egész ország részére, mert visszahozta a mi szeretett dicsőséges Uralkodómat... (—)

aki a 71-ik ember megmentése közben maga is áldozata lett hősiességének. (70 lakost mentett meg megelőzőleg a vízbefulladásól.)

(BERLIN.) Pünkösdkor érkezik meg Nürnbergbe az első 1000 munkásból álló olasz csoport, amelyet a német hatóságok ünnepélyesen fogadnak.

(BERLIN.) Hitler kancellár bucsukihallgatáson fogadta Egyiptom berlini követét, *Hassan Nahas* pasát, akit londoni követé neveztek ki.

(CHEMNITZ.) Tegnap nyitották meg a Chemnitzen átvezető birodalmi autótutat.

(BUDAPEST.) A katolikus világkongresszus külföldi résztvevőinek száma, az eddig befutott jelentések szerint, 87.552 volt.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány az Egyesült Államok felé minden devizakorlátozást megszüntetett.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil kormány négy torpedóuzót, 3 tengeralattjárót, egy repülőgép anyahajót és egy óriás csatahajót rendelt az Egyesült Államoktól.

(WIEN.) *Schuschnigg* kancellár ellen semminemű eljárás nincs folyamatban.

(LIMA.) A perui kormány erőlyes hangu cáfolatot közöl az elterjedt határcsúszás híreivel kapcsolatban.

(TIRANA.) A szeptember elsejét megnyitó első albán rádióadó *Zoa* király és *Geraldine* királynő többnyelvű szózatával kezdi meg működését.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok haditengerészete július havában rendezi meg eddigi legnagyobb szabású demonstrációs jellegű manőverét a Pacifikon.

Varga Béla dr. unitárius püspök pünkösdi hétfőjén templomát szentel

(CLUJ.) Dr. Varga Béla unitárius püspök, akinek megválasztását most hagyta jóvá a kultuszminisztérium, Pünkösdi hétfőjén dr. Kiss Elek püspökhelyettes és *Ürmösy József* püspöki titkár társaságban Jobagheni községbe utazik, ahol felszenteli az unitáriusok most épült új templomát. A templomszentelés ünnepi eseménye lesz a környékbeli unitáriusoknak, akiknek meghatározó alkalmaként emelte fel az új templomot.

Elnapolták a haláloskimenetelű gázolás bűnére nék tárgyalását

(CLUJ.) Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a helyi tábla első szekciója. A tábla Lajos évekkal ezelőtt az egyik sörgyár szekerével elgázolta özv. *Grunner* német, aki a sérülések következtében meghalt. Az ügyesség megindította a vizsgálatot a kocsivezető ellen gondatlanságból eredő emberölés címén; de, miután megállapították, hogy nem terheli semmi felelősség, megszüntették az eljárást ellene. Az áldozat leánya azonban *Grunner* Mária pert indított a gyár, illetve Antal ellen 300 ezer lej polgári kártérítésért. Első fokon az ügyet a törvényszék II. szekciója tárgyalta, ahol Antal képviselőjében dr. *Ornstein* jelent meg. Végül is a törvényszék a pert elutasította. A tábla a tegnapi tárgyaláson újabb bizonyítást rendelt el és ezért az ügyet szeptember 28-ára napolta el.

Pályázat tanári állásra

A cluji ref. kollégium előjárásága az 1938-39 iskolai évre pályázatot hirdet.

- 1 román—magyar,
- 1 magyar—francia,
- 1 történelem—francia,
- 1 francia—román,
- 1 számtan—fizika,
- 1 kémia—számtan,
- 1 filozófia—román szakos helyettes tanári állásra.

A helyettes tanárok javadalma az erdélyi ref. egyházkerület által megállapított fizetés. Pályázhatnak szakvizsgával (licența) és pedagógiai szemináriumi végzettséggel rendelkező ref. vallású tanárok, akik katonai szolgálatuknak is eleget tettek. A pályázatok 1938. június 22-ig a cluji ref. kollégium igazgatóságához nyújtandók be.

Gönczi László,
ref. koll. igazgató.

Színház

Szombat 9: Hatodik emelet. (Negyedszer.)
Vasárnap d. e. 11: Dugó Dani. (Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása.)

Vasárnap d. u. 3: Láz. (Olesó helyárrakkal.)
Vasárnap d. u. 6: Hatodik emelet. (Ötöd-ször.)

Vasárnap este 9: Hatodik emelet. (Hatod-szor.)

Hétfő d. u. 3: Dugó Dani. (Hetényi Ele-mér növendékeinek gyermekelőadása.)

Hétfő d. u. 6: Hatodik emelet. (Hetedszer.)

Hétfő este 9: Az utolsó fórum. (Negyed-szer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, június 5: (este) Szimfonikus hangverseny, Edmondo de Vecchi vezetésével.

Hétfő, június 6: Aida. (Edmondo de Vecchi vezényletével.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ha egy kémmé szeret...
Izgalmas kémfilm. Főszerepekben: Dolores de Rio és Peter Loire.

CAPITOL MOZGÓ: A zsarnok. Emil Jan-nings legújabb hatalmas világhírnév. Műsor előtt Világhíradó.

URANIA MOZGÓ: Hajsza a kalandok után szenzációs kalandorfilm. Főszerepben: Harry Piel.

EDISON MOZGÓ: I. Koldus és királyfi. Főszerepben: Erol Flynn. II. A vakmerő lovas. Cow-boy film. Főszerepben: John Wayne. III. Új híradó.

ROYAL MOZGÓ: Saratoga. A targin-kusan elhunyt Jean Harlow utolsó filmje. Partnere Clark Gable.

OPERA MOZGÓ: A véres határ. kalandorfilm. Fősz.: John Wayne és Rex a csodaló. Kiegészítő műsor: Mister Wong. Rémfilm Lugosi Bélával Jón: A fekete vér Jack Holt.

MŰNKÁS MOZGÓ: 3, 6 és 9. Két világ-szenzáció. I. Gróf Monte Cristo. Clujon utoljára. Fősz.: Robert Donat és Elisa Landi. — II. Kain és Mabel. Az évad legjobb filmje. Fősz.: Clark Gable és Mariora Davics. — III. Journal. Hely-árak: 10 és 12 plusz 5 lej. Jön: Az átkos asszony. II. Stan és Bran.

A cluji Kereskedelmi és Iparkamara közli a következőket: A Munkaügyi felügyelőség 917-1938. sz. átiratával közli, hogy a mellette működő paritáris bizottság Cluj város területére a következő üzleti zárórakat állapította meg. I. A Moni-torul Oficial 144-1925. számában megje-lent miniszteri határozat A. fej. 1. p. a. bekezdése alatt megjelölt kereskedelmi üz-letek, vagyis a textil, divat, rövidáru, min-denféle ruházati, lábbeli, bőr, bazar, sport, óra és ékszer, drogéria, illatszert, vas és mű-szaki, villamossági és rádió, stb. üzletek, délben 13-16 óráig, este pedig 19 órakor zárnak 1938 május 24-től szeptember 1-ig. Ezen zárórak a könyv és papírüzletekre szeptember 1-éig érvényesek. A P. Mihai Viteazulon levő textil, paraszt készruha és lábbeli, rövidáru, edény és üvegáru üzle-tek délben 13-15 óráig, este pedig 19 óra-kor zárnak, alkalmazottaik azonban csak 16 órakor lépnek szolgálatba. 2. A Cluj vá-rosi fűszer, csemege és szatócsüzletek dél-ben 13-16 óráig, este pedig 20 órakor zá-rnak. A külvárosokban levő fűszer- és szá-tócsüzletek, vagyis amelyek a központtól távol esnek és nincsenek alkalmazottjaik, délben 13-15 óráig, este pedig 20 órakor zárnak.

Pünkösdszombat:

Hungária-Victoria

(CLUJ.) A Hungária csütörtöki gyen-gébb teljesítménye után nagyon felkészül a vasárnapi Victoria elleni mérkőzésre. A magyar exbajnok a Victoria ellen akarja megmutatni, hogy tud és az Universitatea ellen az éjszakai utazás okozta fáradtság miatt képtelen volt jó eredményt elérni. Cseh Matyi, a csapat sokszoros válogatott játékosa fogadkozik, hogy legalább két góllal akarja reparálni csütörtöki teljesít-ményét. A Hungária egyébként a Victoria ellen két új „szerzeményét” is felvonnul-tatja, akiket a Középeurópai Kupára szer-

zódtek. Összeállításuk egyébként válto-zatlan lesz.

A Victoria is nagy ambícióval készül a mérkőzésre. Több ponton megerősített csapattal száll harcba a Hungária ellen, úgyhogy kiegyensúlyozott erők küzdelmé-ben gyönyörködhetnek a labdarúgás hi-vei.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés Muresan Anton vezetésével pontban fél 6 órakor kezdődik. Előzőleg a Crisana-Victoria ifi ligabajnoki mérkőzés van műsoron.

Bán udvarán

Victoria cipő és férfidivatüzletbe

érkeztek **bőr szandalettek 135 lejtől**
és nagytétel **nyári ing . . . 22 lejtől**
zoknik 7 lejtől

CALEA REGELE FERDINAND 14 sz.

Lettszág—Kispest 5:1 (3:0). A kispes-tiek második rigai mérkőzésüket elvesz-tették a lett válogatottal szemben.

Olasz bíró vezeti a román, francia és a magyar válogatott első világbajnoki mér-kőzését. Párisból jelentik: A nemzetközi labdarúgószövetség kijelölte a futballvi-lágbajnokság szombat-vasárnapi első for-dulójának játékvezetőit. Ez a következő: Toulouse: Kuba—Románia: Bíró: Toulouse; Scarpi, olasz. Páris: Németország—Scarpi, olasz. Reims: Langenus, belga. Reims: Magyarország—Holland-India. Bíró: Con-rie, francia. Marseille: Olaszország—Norvégia. Bíró: Beranek, német. Páris: Franciaország—Belgium. Bíró: Wütrich, svájci. Strasbourg: Brazília—Lengyel-ország. Bíró: Eklind, svéd. La Havre: Csehszlovákia—Hollandia. Bíró: Leclercq francia.

Megválasztották a labdarúgóalkerület vezetőségét. Több hetes „interregnum” után tegnap este megválasztották a lab-darúgó alkerület új vezetőségét. Elnökké választották Schipor Constantint, vezet-őségi tagok lettek: Pintea mérnök, Surla-siu tanár, Taranu Emil, Páll Elemér, pó-t-tagok: dr. Moldovan Pilu, Adorján Árpád és dr. Martian.

Kuba nagyon tud. Párisból jelentik: A utballvilágbajnokság érdeklődésének kö-zéppontjában az egzotikus csapatok, jele-sül Kuba, állanak. A kubai csapatról, amely Románia első ellenfele lesz a VB-n, hamarosan kiderült, hogy nagyon tud. Bizonyosság emellett az is hogy néhány hónappal ezelőtt Columbiában rendezett nemzetközi futballturnán Kuba 2:0-ra ver-te Argentínát. M. Abella, a kubaiak veze-tője egyébként így nyilatkozott a román-ok elleni mérkőzésről: „A mi játéko-saink főerénye a gyorsaság Talán jó hasz-nát veszünk majd a románok ellenében. A románok erejét nem ismerjük és így nem tudok jóslásba bocsátkozni.”

Pfütznér cseh játékvezetőt kérték fel az Ujpest-Ripensia középeurópai Kupa-mérkőzés levezetésére.

KMCS kölykök. A KMCS futballszak-osztálya felhívja összes kölyök játékosait, hogy Puskósd vasárnapján délelőtt 8 óra-kor jelenjenek meg a sporttelep öltöző-ben az Echo elleni barátságos mérkőzésre.

Cimentul—Patria (Diclosanmartin) 1:1 (1:0). Turdán folyt le a két csapat bará-tságos mérkőzése, amely az erőviszonyok-nak megfelelően, döntetlenül végződött. Bíró: Beldeanu főhadnagy volt. A mér-kőzés után Markstein Sándor cementgyári igazgató átvette a kerület elnökétől a Ci-mentul bajnoki diplomáját és érmeiket. A főmérkőzést megelőzően játszották le az ifjúsági bajnokság döntőjét. Az aiudi Axente Sever 4:1 (2:0) arányban győzött az Ariesul ellen és ezzel megnyerte a kerület ifjúsági bajnokságát Bíró: Bra-tinca.

Kohut a világbajnoki magyar csapat sztárja. Reimsból jelentik: A Holland-India ellen készülő magyar válogatott csapat tegnap kétkapus edzést tartott, amelyen a tartalékokból összeállított együttesrel kerültek szembe. A válogatot-tak nagyszerű játékkal 6:4 (4:3)-ra győz-tek. A csapat „ujjonca” a Franciaország-ban élő Kohut az edzésen szenzációs já-tékokot mutatott.

Gloria CFR (Galati)—CFR (Timisoara) 3:0 (1:0). Galatán folyt le a mérkőzés a vasutas kupáért. Nagy meglepetés a ti-misoaraiak veresége.

Juventus—Ploesti városi vegyes 7:1 (3:1). A Juventus remek formában győzött az otthonában játszó ploestiek ellen.

Erősít a Rapid. Bucurestiből jelentik: A Rapid vezetősége gyekszik megerősíteni csapatát a Középeurópai Kupára Ennek érdekében tárgyalást kezdett a Victoriá-l Felcan I. és Capusan átadása ügyé-ben Nem lehetetlen hogy a két kitűnő cluji játékos rövidesen a bucarestiek szí-neiben fogja rugni a labdát.

Jársaság

0 Pünkösdi istentiszteletek sorrendje a Szent Mihály-templomban. Pünkösöd vi-gíliáján, szombaton (június 4-én), pünkösdi előkészületül éjjeli szentségimádást tar-tunk — este 7-től 12-ig. Imádási órát tar-tanak: 8-9-ig Hölgykongregáció, 9-10-ig Rózsafüzértársulat, Legényegylet, 10-11-ig Oltáregylet, Inasok, 11-12-ig Missziótár-sulat, Katolikus Kör, férfiak Elméledést mond fél 9 órakor Veress Ernő szentségi tanácsos, 10 órakor Bálint József népszöv. igazgató, fél 12-kor Márton Áron kano-nok-plebános. Éjfélkor szentségi áldás. Ünnepp napján fél 7 órakor csendes szent-mise, 8 órakor énekes szentmise, 9 órakor csendes, 10 órakor ünnepélyes szentmise, szentbeszédet mond Márton Áron kanonok-plebános. fél 12 órakor csendes szentmise. Egyidejűleg pünkösöd ünnepén egész nap szentségimádás, délután 6 órakor szentbe-szédet mond P. Domy József S. J. litánia és szentségi áldás. Pünkösöd II. napján ren-des ünnepi sorrend, 10 órakor az ünnepi szentmise után szentbeszédet mond Kajtsa Ferenc s.-lelkész. Pünkösöd III. napján hé-tköznapi sorrend, 10 órakor énekes szent-mise.

0 Tíz év határkövénél. A cluji Kolping Legényegylet zenekara június 5-én ünnepi 10 éves fennállását a Legényegylet Baron L. Pop 3. szám alatti helyiségében és ud-varán. A jubileumi délutánon a zenekar nívós műsor keretében mutatja be nagy haladását az érdeklődő közönségnek, dél-után 5 órai kezdettel. Műsorán a Kolping fúvós és szimfonikus zenekara, a cluji ma-gyar zenekonzervatórium növendékeinek triója, valamint a legjobb növendékek szóló-számait és a Kolping vonósnyegyes száma szerepelnek. A hangverseny után szórakoztató est lesz a kertté varázolt ud-varon az ősi gesztenyefa hűvös árnyékában a diszteremben pedig tánc az ifjúság szá-mára.

0 Pünkösdi istentiszteletek a felsővárosi Mojlör uti ref. templomban. I. napján déli-előtt prédikál dr. Nagy Géza teológiai professzor, urvacsorai beszédet mond Deák Ferenc lelkipásztor. II. napján délelőtt prédikál Deák Ferenc lelkipásztor. III. napján délelőtt és a délutáni istentisztele-teken Fülöp Lajos segédlelkész hirdeti az Igét.

0 Diakonissza testvérek fogadalomtétele. A Református Egyházkerület Diakonissza Intézete ezévi fogadalomtételi ünnepe Pünkösöd harmadnapján délelőtt 10 órai kezdettel lesz a hidelevi templomban, mely alkalommal az anyaház 5 próbatestvére három évi előkészület után fogadalmat tesz. Az istentiszteletet Vásárhelyi János püspök végzi.

Elkészült a királyünnep-ségek rádióprogramja

(BUCURESTI.) A június 8-iki restau-rációs ünnepségekkel kapcsolatosan a rádió is nagyszabású programot készi-tett elő. Június 6-án, hétfőn 12 órakor Stefanescu-Amza tábornok, a Rádió-társaság elnöke, mond megnyitót. 7-én este fél 9 órakor Gusti egyetemi tanár Ófelségének, a királynak, a falvak éle-tének megjavítása érdekében végzett tevékenységét méltatja. Szerdán ifju-sági program lesz. Reggel fél 9 órakor közvetítést ad a rádió a bucarestii Onef-stadionból az Országőr-ünnepsé-gekről, amelyeken az uralkodó és Mihály nagyvajda is megjelennek. Dél-ben 2 órakor az Országőr-parancsnok-nak rádióüzenetét olvassák fel a kül-földi ifjúsághoz, román, francia, német, angol és olasz nyelveken. Délután fél 4 órakor az országőrök sportünnepélyét, 7 óra 15-kor az Országőr-napiparancsot közvetítik. Este fél 9 órakor lesz az országőrök ünnepsége, amelyen Sidoro-vici parancsnok beszél, majd Mugur tart előadást Ófelségéről, mint az ország első óráról. Pénteken, június 10-én 9 óra 5 perckor Ionescu Sisesti földmű-velésügyi miniszter Ófelségének a mező gazdaság fellendítésére irányuló tevé-kenységét, Paul Theodorescu légügyi és tengerészeti miniszter pedig Ófelségé-nek a nemzetvédelem érdekében kifej-tett nagy munkáját méltatja.

Tiltott gyülekezés miatt katonai törvényszék elé került a clujmegyei Frata község 22 lakosa

(CLUJ.) Huszonkét falusi, átalvetős, börtökös férfi, gyermek és asszony ál-lott tegnap vádlottként a katonai tör-vényszék előtt Bünkni tulajdonképpen nem volt nagy: mint az „evangélium után élő keresztények” néven ismert szekta tagjai ez év áprilisában imára gyűltek össze Pop Risca falusi asszony házában, akinek gyermeke beteg volt és akinek gyógyulásáért imádkoztak Az összejövetelről tudomást szerzett a csendőrmester, aki eljárást indított az egész gyülekezet ellen, akik engedély nélküli gyülekezés és tiltott vallási prop-aganda miatt kerültek a katonai tör-vényszék elé. A tárgyalás folyamán dr. Titus Maier ügyvéd iratokkal bizonyí-totta, hogy a szektának ez év július el-sejéig működési engedélye van és ezért cselekedték nem esik büntetés alá. A törvényszék azonban arra az álláspont-ra helyezkedve, hogy a gyűlés nem en-gedélyezett gyülekezeti házbán, hanem magánházbán történt, kettőezer lej pénz büntetésre ítélte a vádlottak között sze-replő hat férfit, míg a gyermekeket és asszonyokat felmentette.

— A Kisiparos Szövetség cluji fiókjának közleményei. A Kisiparos Szövetség cluji fiókja: (Cluj, P. Cuza Voda 16. II. em.) 172-938. szám alatt az alábbiakat hozza a tagok tudomására: 1. A fióknál kapható nyomtatvány azok részére, akik a Kisipari Kölcsönintézetől kölcsönt igényelnek. Ugyanitt utbaigazításokat is adunk. 2. A fiók által kötött megegyezés alapján a ta-gok élet, tűz, baleset és egyéb biztosítási kötvényeit teljesen ingyen ellenőriztetjük, ami által, úgy vagyunk informálva, lényeg-es megtakarításokat lehet elérni vissza-menőleg is. Felkérjük a tagokat, hogy has-nálják fel ezeket az előnyöket. 3. A Szövet-ség központja a XV. kongresszust Bacúba hívta össze, június 12., 13. és 14-ére, napi-rendben lévén az iparosokat érdeklő legfon-tosabb kérdések, mint: az iparosok elhe-lyezkedése az új alkotmányban, kézmű-ipari kamarák felállítás, a betegsegélyző törvény módosítása, az ipartörvény módo-sítása, kereskedelmi könyvek stb. 4. Satu-maren egy árumintavásár lesz július 10—augusztus 7-éig. Információkat ad a fiók is. 5. A fiók továbbra is elintézi a keres-kedelmi regisztereket 560 lej összegért, melyben benne foglaltatnak az összes költ ségek. 6. A fiók rendelkezésére áll a ta-goknak a fizetések utáni adó kiszámításá-ban és egyéb ügyekben ezzel kapcsolatosan. Moldovan Anton sk., elnök. V. Seredeian sk., titkár.

0 Urvacsoraosztás. Pünkösöd első ünne-p napján mindenik református templomban és imaházban délelőtt 10 órakor urvacso-ra osztással egybekapcsolt istentisztelet lesz. A belvárosi templomban a délutáni isten-tisztelet alkalmával is kiosztják az urva-csorát. E templomban a délelőtti istentisz-telet alkalmával Vásárhelyi Boldizsár lel-kész hirdeti az Igét.

Éladó ház- és villahelyek Str. Maşinistilor 109. SZ.

elparcellázott területen.

Terület „Virágosvölgy“ néven ismeretes a köz-
tudatban. Parcellák vízvezetékekkel, villanyvilágítás-
sal, flaszterezett járdák, makadámos uthálózattal
ellátva. Fenséges fekvése miatt weekend-helyek-
nek is alkalmas!

Értékben állandóan növekvő helyek, tőke- befektetésre is alkal- masak

Részletfizetési feltételek. — Dr. Ligethy Miklós Cluj,
CALEA REGELE FERDINAND No. 40.

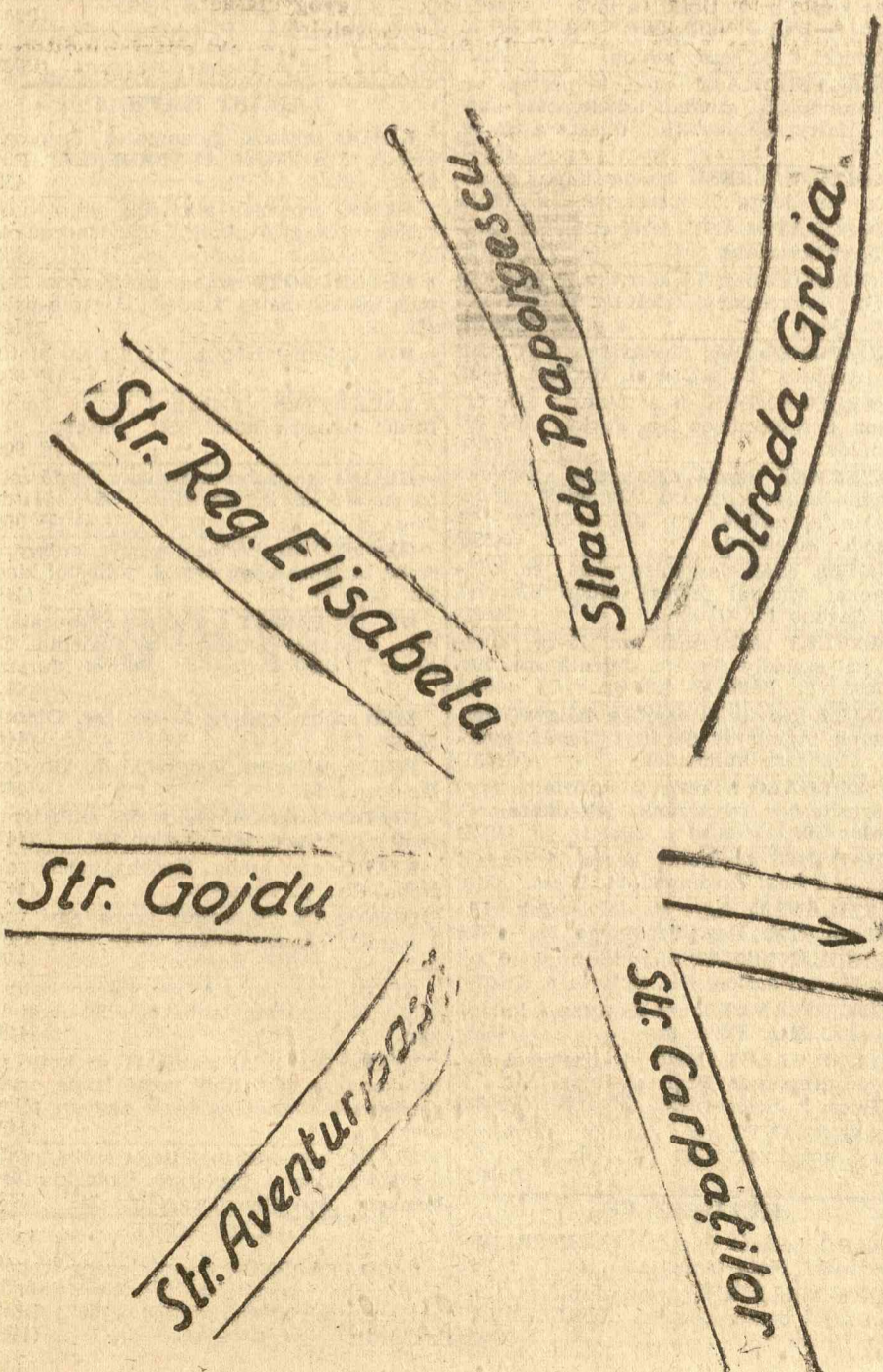
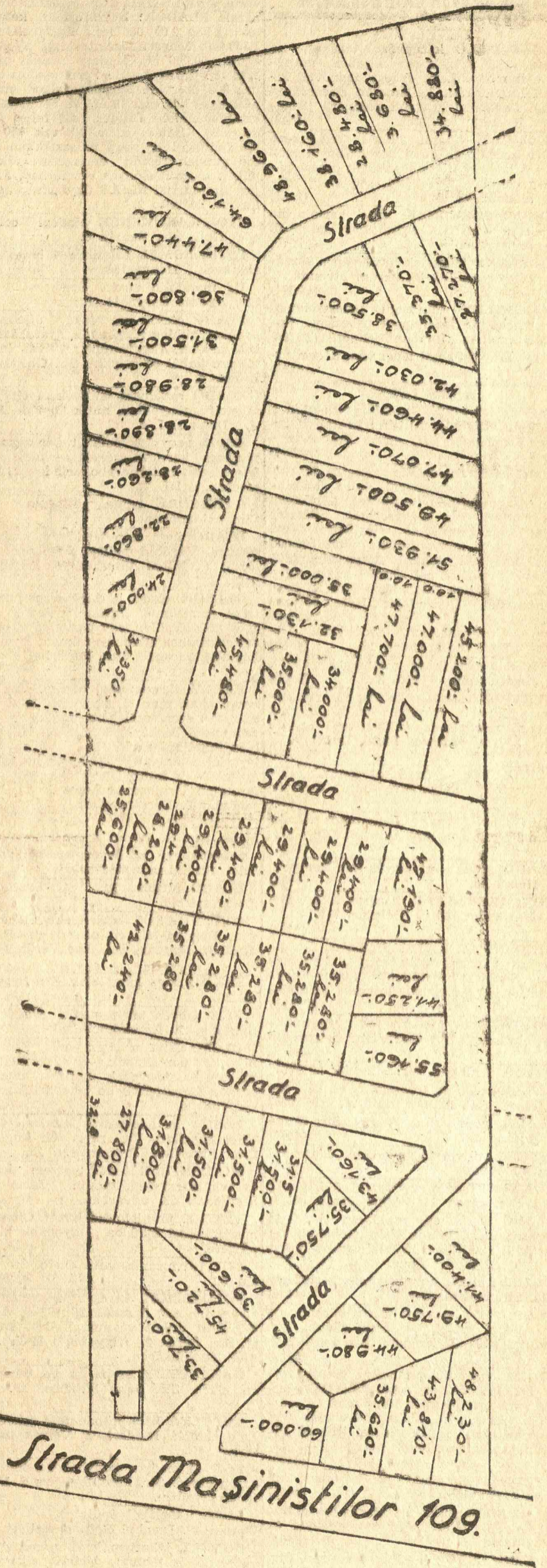
ELADÓK:

családi házak, jövedelmező bérházak, ház- és villahelyek a város egész terüle-
tén. — Földbirtokok, gyümölcsösök, bányák és malmok

VÁLLALOK:

Eladási megbízásokat. — Fizetség csakis siker esetén!

Parcellázásokat vállalok és finanszírozok

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

TISZTVISELŐ középkorú, magas, jó megjelenésű szórakozás céljából megismerkedne hasonlókorú özvegy urinóval, mivel délutánonként kellemesen elszórakozhatna. Leveleket „Strand partner” jelígre a „Jóestet” továbbíthatja. (4446)

KOMOLY, állami állással rendelkező férfi hozzávaló és némi hozománnyal rendelkező komoly nő ismeretséget keresi házasság céljából. Leveleket: „40 éves” jelígre kiadóba kérek. (4483)

MEGISMERKEDNÉK egy harmincöt-ötvenéves férfivel szórakozás céljából. „Jázmín” jelígre. (P9070)

SZEPLÁNY jelígenek levél van a Novában, Memorandului 16, kérem átvenni. (P9074)

FÜGGETLEN jókölsejű uriasszonnyal megismerkedne intelligens uriember. Románul tanulhat. „Bonbon” jelígre. (P9084)

SZÉP lány jelígetől levél van, kérem átvenni. (4545)

ADÁS-VÉTEL

SÜRGŐSEN eladó Str. Mărzescu-uton a 68. számú villahely. Alkalmi fizetési feltételek. Érdeklődni Str. Amos Fráncu 9. (4296)

SÜRGŐSEN ELADÓK: Regina Maria-uccai ház bankadóssággal. Iuliu Maniu-uccai ház beépíthető területtel. A prefektúra melletti ház két fronttal. Sétány melletti ház beépíthető területtel (str. Băi). A város központjában ház 500.000 lejért. Vendéglő, tekéző, fűszerüzlet 4800 lei havi jövedelemmel 250.000 lejért. Vendéglő, fűszerüzlet, lakás havi 3750 lei tiszta hozammal 290 ezer lejért. Házak 50 ezer től felfelé. Villák a Grigorescu és Andrei Muresan negyedekben. Érdeklődni „IN-CREDEREA”, Piata Unirii 18. (4380)

FEHÉR gyermekágy matraccal eladó. Str. Cogańniceanu 6, ajtó 3. (4388)

WERTHEIM kasszák kettős, hármás, négyes, patefonok, írógépek, ebédlő, perzsa szőnyeg, varrógépek, palisander ebédlő eladó. Lloyd commissio, Piata Unirii 9. (T 770)

HÁZHELYEK gyümölcsös kerttel állomás közelében eladó. Str. Maxim Covaciu 37. (4427)

ELADÓ husz lóerős villanymotor változó árammal, csillagos kapcsolóval. Cluj. Str. Mărăsesti 73. (4428)

ELADÓ egy drb szivattyús kut. Kampelt, Str. Horea 38. (4435)

MOTORKERÉKPÁR ötszázas eladó. Berey, Marianum, Cluj. (Délután 7-től.) (4441)

MINDENÜTT kaphat fertőzést. Strandolás után mosakodjék meg a kellemes illatú „Senlaslo” fertőtlenítő pipere szappannal, amely megvédi minden fertőzéstől. (T 768)

TELJESEN új modern fehér gyermek-kocsi elutazás miatt eladó. Str. Grigorescu 100. (4432)

ELADÓ fürdőkád. Str. Mico 30. (P 9062)

VÁSZN nadrág, íróasztal, szentkép, tükrök, eladó. Cal. Dorobantilor 36. (P 9065)

ELADÓ telek gyümölcsössel. Str. Dombul Rotund 33. (4444)

SINGER sülyesztőgép eladó. Marechal Foch 48. Balázs. (4445)

KOMPLETT háló, egy asztal, 6 drb szék eladó. Str. Jorga 11. ház mesternél. (4449)

ELADÓ olcsón egy majdnem új fekete 12-es számú „Schunda”-féle cimbalom kötő tartóval, szállítható ládával együtt. Bokor G. Haţeg, „Mielul de aur.” (V T 773)

2-SZER 1 szoba, konyhás nagy kertes ház eladó. Str. Masiniilor 104. (4454)

ELADÓ 1000 négyzetméteres házhely, na pos oldalon, kuttal, kerítéssel ellátva. Str. Fântânelei 104. Érdeklődni: Str. Lăcăţus 9. (4457)

IRODA, vagy üzletszekrény, cserépkályha, férfiöltönyök, kabátok, különféle butorok, művészi festmények, 5 plusz 1 lámpás Standard rádió, kaktuszok eladó. Str. Memorandului 10. III. emelet, Hevesi Piroskánál. Megtekinthetők délután 4-7 között. (4458)

2 SZOBÁS ház eladó Col. Someseni. Cal. Dunău 2. Paraschiva. (4459)

POLITURO szekrény, ág és egyéb butorok eladó. Str. Legiunea Ardelene 3., I. emelet. (4461)

GYÜMÖLCSÖS házzal együtt eladó. Str. Pasteur 19. (4462)

OLCSÓN eladó egy jókarban levő versenygép. Érdeklődni: Str. Gh. Pop de Băsesti 18. (4464)

GYERMEKKOCSI jó állapotban eladó. Cim: Léb, Cal. Marechal Foch 99. (4465)

KERESEK megvételre keresek széket. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. „Tolószek” jelígre. (4466)

ELIÁS ügynökségnél előnyös vétel: netto 8 és 10 százalékot jövedelmező bérházak. **ELADÓK: Belvárosban** kétemeletes új ház 2.000.000 lej. Egyemeletes ház 1.300.000. Magasföldszintes ház nyolc szobával 850.000 lej. Modern családi ház 600 ezer lej. Calea Regele Ferdinandon üzletes ház 900 ezer lej. Sürgősen eladó sarokház pékséggel 250 ezer lejért és betegség miatt kitérőmenetelű üzletes ház, teljes berendezéssel. Családi és villaházak 150 ezer től 2 millió lejig nagy választékban. A város minden részén építkezésre alkalmas telkek nagyon előnyös vételárban. Forduljon bizalommal **ELIÁS** ügynökségéhez. Str. Baritiu 20, ajtó 2. (4500)

KONYHAKEMENCE vendéglői célra eladó. Noti, Str. Regală 5. (4467)

FAJBAROMFL fajcsirke 4 hetes olcsón eladó. Str. Donat 138. (4474)

ÚJ mandolin eladó. Értekezni 1-3-ig: Str. Axente Sever 14. Borza. (4475)

ELADÓ olcsón két rézagy éjjeliszekrényekkel, goblen függönyök, gyerekasztalka, két székekkel, függőlámpa, 6 éves leányka részére kabát és ruhák. Str. Gh. Dima 1., I. em. 4. (4476)

ELADÓ majdnem új mokett férfiszoba, selyemfüggönyökkel, antik komód. Strada Gh. Dima 1. I. 4. (4477)

120x70 nagyságú belga tükör aranyozott rámban, kerti vasszékek, asztalok, különféle kisebb butorok eladó. Str. Basarabia 1. III. 7. (4478)

GYÖNYÖRŰ bélyeggyűjtemény eladó. Cim a kiadóban. (4480)

ELADÓ üres szép telek, kiaknázott sóderrel Vágóhid mellett ujtelenen. Érdeklődni: P. Mihai Viteazul 20. Háztulajdonos. (4481)

OLCSÓN eladó kertöntözéshez 20 méteres gumitömlő. Ugyanott eladó: egy 7 égős ebédlőcsillár, egy páncélos vasajtó és egy garázshoz alkalmas fakapu. Érdeklődni háztulajdonosnál, Cal. Marechal Foch 93. (4486)

KÉREM figyelemmel olvasni! Ha házat venni akar, már 45 ezer lejtől 75 ezer, 130 ezer, 200 ezer és feljebb, családi és jól jövedelmező bérházat 6 millióig. Ha bármilyen ingatlan eladni, ha jó vállalatba betársulni akar, ha pénzt keres ha találmányát bel- és külföldön értékesíteni akarja, forduljon bizalommal **Roma** Iroda, Memorandului 9. Bocsánczyhoz. (T 775)

SÜRGŐSEN eladók modern díofa telek. Str. G. Poetas 2, asztalosnál. (4512)

ELADÓ egy jól bevezetett hölgyfodrász üzlet. Str. Marasesti 9-a. (4513)

ELADÓ fürdőkazán. Str. Brătianu 27, Fülöp szerelő. (4514)

GYÜMÖLCSÖS házhelyek Calea Lungan, Bogdan-telepen olcsón eladó. Érdeklődni Bogdán, Cal. Reg. Ferdinand 141. (4517)

ELADÓ nagy házastelek. Str. Negru Vođa 10. (4519)

EGY szobás telek olcsón eladó. Str. Spinoasa 1. Kerekdomb felé. (4493)

OLCSÓ HÉT a „Pax”-nál. Kristályok, nipek, porcellánok, üvegtermékek, képeretek és szőnyegek mélyen leszállított áronak szerezhetők be „Pax”, Cluj, Marechal Foch 6. (4496)

ELADÓ az állomással szemben egy értékes ingatlan. Van rajta téli kuglipálya. Cim: Str. Gen. Praporgescu 28. (4497)

MINDENFÉLE textil, selyem, pongyola és ruhamaradékok olcsón Calea Regele Ferdinand 53, udvarban. (4498)

VESZÉK jövedelmező házat. Cimeket ár megjelöléssel kiadóba „Ügynökök kizárva” jelígre. (4501)

EGY párhuzamos satu eladó. Str. Luca-ciu 32. (4502)

TOLÓSZÉKET keresek megvételre. Eladó 4 drb alig használt 98x193-as **ABLAK ROLLER** csikós vászonból. Délután 2-4-ig. Str. Berde 2., nagy kapu II-ik tmelet ajtó lépcsőházban. (4523)

HÁZASTELEK szoba, konyha, bankteherrel eladó. Str. Banu Mihailcea 19. (4196)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladó. Decebal. 3. Veszek használt butort. (8130)

EGY új modern konyhaberendezés sürgősen eladó. Str. Preotul Opris 6. Dermatával szemben. (4503)

ELADÓ téglából épült családi ház. Str. Popesti 16. Dombul Rotund mellett. (4505)

BICIKLI, jókarban levő, számmal ellátva eladó és többféle bicikli alkatrészek. Cal. M. Foch 30. (4494)

JÓKARBAN levő bicikli eladó. Parfumeria, Str. Regina Maria 4. (4508)

ELADÓ házhelyek 13000 lejért. Érdeklődni Str. Sitarilor 24. (4511)

ELADÓ egy cipész, Singer bőrvarrógép karosszériásoknak és szijgyártóknak is megfelel. Str. Fierului 72. (4509)

MURES Izvoron 830 m. magaslati fenyves üdülőben parcellák 12 ezer lejtől eladók. Információ: Str. Filipescu 6, em. (P9078)

PRÓBABABÁKAT keresek megvételre. Str. Memorandului 2, Bálint-szalón. (P9080)

ELADÓ ház, mely áll 4 szobából. Str. Muncitorilor 22. (P9082)

ÁLLÁST KERES

PERFEKT munkás fogtechnikus segéd állást keres. Cim a kiadóban. (T 776)

ZSIDÓ leány, gyakorlott ápolónő privát beteg mellé elmenne. „Megbízható” jelígre a kiadóba. (4469)

NYARALÓK lakására felügyel idősebb nő. Oroszné, Str. Radu 7. (4541)

GEBIELDETE Deutsche Dame sucht Stelle als Erziehlerin bei Vornehmer Familie. Adresse Haltrich, Str. Paris 2. (4504)

PRIMA főzőnő nagyobb urilakásba ajánlkozik azonnalra, vagy jun. 15-re. Cim: Str. Pop Cicio (Pata) 124. Szilágyinál. (4506)

ÁLLÁST KAPHAT

KÖNYVELESBEN és pénztárkezelésben gyakorlott jóírású urinó állást keres. Cim a kiadóban. (4433)

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrónőket és kizilányokat felvesz **Vera Szalón**. Str. Iuliu Maniu 2. (4422)

KIFUTÓT és **TAKARITÓNÓT**, megbízható azonnalra keresünk. Érdeklődni a cionista szervezet irodájában, Memorandului 13. (P 9061)

HÁZMESTERI állásra gyermektelen házaspár kerestetik, lakás ellenében június 15-re. Str. Ecaterina Varga 10. Piata Fănuului. (4448)

HÁZMESTERI állásra román születésű gyermektelen házaspár kerestetik, lakás, fűtés, világítás, valamint készpénz javadalmazással. Viz és villanyszelők előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok személyesen beadandók. Str. Iorga 11. szám alatt házgondnoknak délelőtt 9-12 óráig. (4451-4453)

KERESEK azonnalra bejárónőt egész napra. Cim: Feuerlicht, Cal. Regele Ferdinand 8. (4450)

FŐZÉSHEZ értő bejárónőt egész napra felveszek. Ugyanott egy felszolgálóleány ebédkoszt ellenében félegytől félháromig állást kap. Str. Cotita 2., ajtó 5. (4473)

TANULÉNY felvétetik. Str. Vasile Alexandri 4. Szikszay szalón. (P 9063)

HÖLGYFODRÁSZ segéd, ki perfekt víz és vasondoláló, azonnal alkalmazást kaphat Frizeria Sántha. Str. Elisabeta 52. sz. (4303)

JÓMEGJELENÉSŰ kiszolgálóleány felvétetik. Str. Jorga 5, cukrászda. (4515)

MOSOGATÓLÁNY felvétetik. Str. Jorga 5, cukrászdába. (4516)

ROMÁNUL beszélő középkorú nőt szállodához takaritonénak felvesz Hotel Royal Piata Gării 8-a. (4518)

KÖZPONTI fűtés javításához értő lakatos felvétetik. Baia Cristal. Kedden. (4492)

VARRÓLÁNYOK felvétetnek. „Decor” szalón. Str. Neculcea 2-a, Farkas cipő üzlet fölött. (4534)

GYERMEK mellé egészséges románul beszélő leányt keresünk. Ugyanitt mindezt is felvesszük. Str. Iuliu Maniu 42, második emelet 7. (4538)

ÜGYES önálló segédleányokat és kizilányokat azonnal felvesz. Salon Blanche, Str. Saguna 15, II. em. (4523)

PERFEKT szakácsnőt jun. 15-re keresek két személy részére. Jelentkezni: Str. Bădescu 31, délbe 1-2.30-ig. (4520)

HELYI képviselőt (esetleg hölgyet) felvesszünk. Ajánlatok Santerit plomba gyárnak, Oradeara küldendők. (V4521)

KISZOLGÁLÓ nőket cukorkaüzletbe fagy laltársításához felvesszünk. Jelentkezni: C. Motilor 30. (4028)

MINDENES bejárónőt keres Rosenfeld Mór. Cal. Reg. Ferdinand 14, I. em. (4510)

KÉZILÁNYT, ügyeset, felvesszünk. Ernyőüzem. Cal. Reg. Ferdinand 3. (4560)

SEGÉDLÁNYOKAT állandó munkára felvesz Wurzel szalón. Str. Solutiu 6. (P9079)

KIFUTÓLÁNYT keres Fortuna kalapszalón. C. Reg. Ferd. 22. (4557)

KISZOLGÁLÓLÁNYT jó fizetéssel felveszek. Keresztes Pedicur Salon, Str. I. G. Duca 3. Select mozi udvarán. (P9088)

VARRÓLÁNYT és tanulót felveszek Baltud női divatszalon. Str. Gh. Dima 6. (P9092)

KÜLÖNFÉLÉK

KIADÓ lakását jelentse be „INCREDEREA”-nak Piata Unirii 18. (4383)

MAGÁNJELEGE nyomozások és információk beszerezhetők „INCREDEREA” Piata Unirii 18. (4383)

SZEMÜVEGET orvosi rendelésre, napellenző szemüveget jutányos árban készít M. Goldner optikus, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 24. udvarban. (T 708)

SELYEMRUHANEMŰIT mossa Heinrich-féle szappanpehellyel: Kapható Heinrich szappan lerakatban, Memorandului 4. (T 769)

A VOLT Kéményseprő étterme és nyári kerti helyisége, Calea Regele Ferdinand 63. reggelig nyitva. Molnár Didi elsőrendű jazz zenekarának közreműködése mellett. Kitűnő borok. Elsőrendű konyha. Szolid árak. Dumping flecken 10 lei. Bankettek rendezésére kiválóan alkalmas helyiségek. (4447)

100 százalék biztos **Curier Cluj**—Bucuresti 3-szor hetenként, a legpontosabb kiszolgálás. Str. Baron L. Pop 27. Kepesnél. (4456)

Jobbmódu idősebb urinónek, vagy idősebb házaspárnak lakás ellenében gondozását, ügyeinek rendezését vállaljuk. Targyalással megbizva: **Roma** Iroda, Memorandului 9. Bocsánczy. (T 774)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 450)

NYARALNI küldeném Clujhoz közeli hegyes vidékre uriházhoz, fiatal leányomat. Ajánlatokat „Egy hónapra” jelígre kiadótól hivatal továbbít. (4484)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthuzások olcsón Ernyőüzemben. Cal. Regele Ferdinand 3, udvarban. Kertiernyők kaphatók. (4489)

KÖLCSÖNT biztosítok megfelelő fedezetre. Str. Regina Maria 20, ajtó 4. (4495)

TÁRSAKAT keresek jól bevált módszerű osztályorsjáték csoportjához. E. Dascal Cluj, Str. Paris 29. (T779)

ELSŐRENĐŰ üzlethelyiséghez ügyes gyümölcs és csmegekereskedőt iparengedéllyel társul keresek. Cim a kiadóban. (4526)

HAJLADNO vagyok osztályorsjátékra bevált módszerem közölni mindazokkal, akik címüket tudatják velem. E. Dascal, Cluj, Str. Paris 29. (T778)

IZLETES házikoszt kihordásra is kaphatók. Calea Regele Carol II. 45. (P9072)

ELVESZETT Szabó Mária névreszóló nyugdíj könyvecské a pályaudvartól Mihail Viteazul térig. Megtaláló jutomért küldje a baciui notariatusra. (P9081)

HARISNYA szemfelszedést olcsón vállalom. Str. Băii 2. Diana udvar, em. (P9083)

LAKÁST KAPHAT

KIADÓ lakások, garzonierek, butorozott szobák. Érdeklődni „INCREDEREA”, Piata Unirii 18. (4382)

KIADÓ irodának alkalmas szép uccai szoba, vízkagylóval. Str. Clemenceau 4. (4388)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használatlalt azonnalra kiadó. Urania-palota III. 19. (4442)

KIS üzlethelyiség kiadó. Calea Motilor 41. (P 9057)

PARKETTES villában 1 szoba, konyha fürdő elszoba kiadó. Str. Bădescu 9. (P 9064)

KIADÓ kétszoba konyhás fürdőszobás összkomfortos kertes villa. Str. Hasdau 59-a. (P 9068)

GYÖNYÖRŰ kertben szép butorozott szoba hónapra vagy évre 1. júliustól kiadó. Str. Motilor 115. (4443)

DE INCHIRIAT 4 camere, bucătărie, baie, 2 camera bucătărie, baie imediat. Str. Amos Fráncu 4. din Str. Andrei Muresan. (4455)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Oțetului 22. sz. (4460)

EGY uccai szoba, konyha kiadó. Str. Ioan Moldovan 18. (4463)

KIADÓ megfelelő helyiség műhelynek, vagy raktárnak. Str. Jasilor 10. (4470)

KIADÓ egy szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (4471)

CSINOSAN butorozott szoba egy vagy 2 személy részére június 15-re vagy azonnalra kiadó. Str. Xenopol 9. (4472)

KIADÓ Str. Duca 4. két szépen butorozott különbejáratu szobából álló uccai lakás. (4479)

KIADÓ Str. Iuliu Maniu 11. sz. kettő szoba, konyhás földszinti uccai lakás orvosi rendelőnek, vagy irodának nagyon alkalmas. (4482)

KIADÓ központban 1 tiszta szoba, esetleg félknyhával. Ugyanott eladó kis főzőkemence. Str. Gen. Dragalina 74. (4485)

LAKÁST KERES

SZOBATÁRSNÓT keres elegáns szobába fürdőszoba használatlalt idősebb urinó, lehetőleg tisztviselő. Jelige: „700”. Cim a kiadóban. (4488)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Junius 5, Vasárnap.
Róm. kat.: Pünkösdv. Prot.: Pfingsts.
Ort.: M. Doroteiu. Izr.: 6 Sivan, Sav.
Rus. z. 1.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

JOESTÉT!

A KIVÁNSÁG

Kiss Gyuri nagyon szegény ember s még ráadásul igen házsártos felesége volt. Pünkösdv hajnalára azt álmodja, hogy megjelent előtte egy angyal és így szól:

— Kivánj valamit, mert egy kívánságotad teljesítem.

Gyuri alkudni próbált:

— Nem teljesíthetnéd két kívánságotam?

— Nem, csak egyet lehet — válaszolt az angyal.

— Akkor hát az a kívánságom, hogy holnapra én legyek a városban a leggazdagabb özvegyember...

VISSZAVÁGOTT

London uccáján az egyik lord látja, hogy egy fuvaros rettenetesen üti-veri a lovát. Rászól a brutális kocsisra, aki ránéz és hidegvérrel odaveti:

— Mi köze hozzá az urnak? Ez a ló az enyém. Azt teszek vele, ami nekem jólesik.

A lord se szó, se beszéd, fölemeli vastag sétatöbtyét és alaposan ütlegelni kezdi a fuvarost.

— Hogy mer engem megütni ezzel a bottal? — ordít most az ember.

A lord még nagyobb hidegvérrel így felel:

— Ez a bot az enyém, azt teszem vele, ami nekem jólesik...

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Junius 4-én, szombaton reggeltől junius 11-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Marechal Foch-ut és Holiczka, Motilor-ut és Eminescu-ucca sarak.

— **Időjárásjelentés.** A bucarestii időjárásutató-intézet jelentése: Váltakozó ég, emelkedő hőmérséklet, elektromos kistűlések.

KÉPKERETEKET modern és antik kivitelben a legszebben és LEGOLCSÓBBAN

SOMLYAI

UTÓDÁNÁL rendelhet. Cluj, Str. I. Maniu 7. Mindennemű tábla ÜVEGEZÉST is VÁLLALUNK.

— **JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT** Kozák bőrzületben kaphat Cluj. Piața Mihai Viteazul 15.

— **Perzsa felvető** (Halász fonai), Gobelin képek, zsákhárász, gobelin hárász, DMC Mező összes fonalai, pamutjai és cernái. Klóplii csipkék, szallagok, férfi nyári ingek, tennisz-zoknik, fürdőtrikók és az összes rövidáru cikkek olcsóbban, mint bárhol. Somes áruház, főpista baloldali ucca elején.

— **Jövő év végéig hajthatók végre az árja törvények az osztrák közigazgatás keretében.** Jelentettük, hogy a Harmadik Birodalom kormánya elhatározta a német köztisztviselői törvények rendelkezéseinek Ausztriára való kiterjesztését. Az ugynevezett árja szakasz szigorú rendelkezéseit Ausztria területén a köztisztviselői kategóriákban 1939 december 31-ig bezárólag kell végrehajtani.

Felmentette a katonai törvényszék a nemzetsérséssel vádolt piaci árusokat

(CLUJ.) A Piața Mihai Viteazul zöldségárusai között hónapok óta elkésredett háborúság dúl. A felek egyrészt Ötvös Károly és Schveitz Miklós árusok, másrészt pedig a jól megszervezett bolgárok, akik azt az eszközt látták alkalmasnak a konkurencia tönkretételére, hogy feljelentést tettek ellenük nemzetsérség miatt. A két, piaci árus a katonai törvényszék elé került, amely a tegnapi megtartott tárgyaláson foglalkozott az ügygel. A tárgyalás folyamán kihallgatott tanúk azonban kedvezően vallottak a vádlottakra nézve. A valamennyi vádlottat megerősítette védőbeszédében dr. Maier Titus, aki ismertette a zöldségárusok között dúló harc hátterét és a vádlottak felmentését kérte, amit a törvényszék a vádbizonyítékok hiányában meg is hozott.

— **Sevuauz ünnepi istentiszteletek.** A Regele Ferdinand-uti nagytemplomban a Sevuauz ünnepi istentiszteletek rendje a következő: Szombaton, junius 4-én ünnep előestéjén az esti ima negyed 9 órakor. Vasárnap, junius 5-én, ünnep I napján a reggeli ima fél 8 órakor, muszaf ima 10 órakor, mááruv ima este negyed 9 órakor. Hétfőn, junius hó 6-án, ünnep II napján a reggeli ima fél 8 órakor, a muszaf ima 10 órakor kezdődik. Halottak emlékezete (Mazkir) hétfőn délelőtt a muszaf ima keretében.

— **Szentségimádási ünnepek városunkban.** Junius 4-én, szombaton este 9 órától 12 óráig az Unirii-téren levő Szent Mihály-templomban nagy szentségimádási ünnepek lesznek. Az egyházközség vezetősége és a Kat. Kör elnöksége szeretettel felkéri a város összes katolikus vallású férfait, hogy a családi érzés, testvéri szolidaritás és emberszeretet jegyében megnyilvánuló nagy szentségimádási ünnepeken minél teljesebb számban vegyen részt és így adja bizonyosságát katolikus lelkületének.

— **Románia 25 magtisztító gépet rendelt külföldről.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium előterjesztésére a minisztertanács Csehszlovákiából, Magyarországról és Németországból 25 magtisztító gépet vásárlását határozta el. A gépek ellenértéke 6 millió 255 ezer lej. A magtisztító gépeket az ország jelentősebb mezőgazdasági központjaiban bocsájtják a mezőgazdák rendelkezésére.

— **Stockholmban tartják a legközelebbi nemzetközi újságíró kongresszust.** A legközelebbi nemzetközi kongresszust ez év szeptemberében Stockholmban tartják meg.

— **Repülőszerecséltenség Calarasi mellett.** Calarasi mellett a Guranescu pilóta által vezetett repülőgép, amelyben egy Macri nevű utas ült, a repülőtéren való leszállása közben 600 méter magasságból lezuhant. A gép két utasát életveszélyes állapotban vitték kórházba.

— **Tilos német katonai csapatoknak egyházi felvonulásokon résztvenni.** A német hadsereg főparancsnokság rendelkezése értelmében ezentúl katonai csapatok nem vehetnek részt egyházi felvonulásokon.

— **Beiktatták a Semmitözék főnökét.** Radulescu új semmitözeki főnököt tegnap ünnepélyes keretek között beiktatták magas tisztiségbe.

— **Huszonegyedik gyermeke született egy sighetii asszonynak.** Maria Pop sighetii asszonynak most született meg a 21-ik gyermeke. Az asszonynak, akinek háromszor születtek ikrei, 10 leány és 11 fiugyermeke van.

— **Nagy tűz pusztított a bucarestii légügyi arzenálban.** Tegnap este fél 11 órakor a fővárosi légügyi arzenálban tűz pusztított. Sok repülőgépalkatrészt elégett. A kár igen jelentős. A tüzet csak nehezen tudták eloltani. A vizsgálat megindult.

— **Lezuhant egy litván repülőgép.** Kaunasból jelentik: Tuinikai mellett egy katonai repülőgép lezuhant. Két utasa életét veszítette.

Csak az a tableta, amelyen a BAYER kereszt van, a valódi, hatásos és teljesen artalmatlan.

ASPIRIN

Apróhirdetések

ADAS-VETEL
ELADÓ könnyű kocsii egyes szekér, egy pár hám, vasröllő. Str. Marasesti 42. (4535)
JÓKARBAN levő gyermek sportkocsii eladó. Cal. Maramuresului 133. (4536)
GYÓGY kecsketej kapható. Str. Gen. Poetas 18. (4537)
PEDÁLLOS cimbalom eladó. Cal. Reg. Ferdinand 89. (4539)
720-as Hoffer Schrantz cséplő szekrény hozzávaló 1 hengeres álló motorral, mindkettő szekerem áll 16 ezer lejért sűrűsően eladó. Cal. Dorobantilor 20. (4542)

Megnyilt

a Str. Donat 136 alatt kerthelyiség. Hideg meleg ételek, tekepálya. Ban ketteket vállalunk. Telefon: 30-09. Szives pártfogást kér a tulajdonos.

KEVESET használt női varrógép olcsón eladó. Str. Pietroasa 36. (4513)
FÉRFI szabó és más női varrógépek olcsón eladók. Cal. Traian 51. (4544)
2 bicikli kifogásalan állapotban eladók. Str. Gen. Berthelot 6. (4546)
FÉRFI varrógép minden elfogadható árban eladó. Str. G. Tamas 6. Feintock. (4559)
MEGVÉTELRE keresek egy kisebb jég-szekrényt. Str. Ratiu 1, fűszerüzlet. (4547)
ORION rádió 3 plus 1 eladó. Perzsaszövő szék, ugyszintén egy patefon. Str. Octavian Goga 11, I. em. 3 ajtó. (4531)
FÜSZERBERENDEZÉS olcsón eladó. Str. Baritiu 12. (4525)
RÁDIÓ, fürdőszobakazán, ebédlőkredenc sifon eladók, különbejáratu butorozott szoba kiadó júliusra. Str. Berthelot 11-a. (4529)

55-60 HP gázmotor, német gyártmány, kitűnő karban, jutányosan eladó. Katona Cluj, Calea Traian 33. (T380)

KISEBB kertés ház eladó. Str. Dumbrava Rosie 2. Érdeklődni Autóbuszállomás Balica-nál. (T782)

KIFOGÁSTALAN 720, 800, 930 mm. golyós cséplők, Fordson és International traktorok, herfejtők, motorok olcsón kaphatók Rosenbaum Pál, Reghin. (v T783)

EGYSZOBÁS, konyhás ház eladó 38 ezer lejért, kedvező fizetési feltételekkel. Ugyanott házhely 19.000 lejért eladó. Érdeklődni Cal. Regele Carol II. 132. (4549)

ELADÓ egy jég-szekrény. Str. Dragalina 16. (4551)

ELADÓ két gyönyörű sztr. horgolt függöny és villanygyorsfűző. Str. Bucuresti 22-a. (4552)

ELADÓ antik diófa könyvszekrény és két háromfiókos komód. Str. Closca 11-a. (4553)

ELADÓ OLCÓ VILLATELKEK MOTILOR-COSBUC-STRAND KÖZÖTT (STR. CARMEN SYLVA.) ÉRTEKEZNI PIATA UNIRII 13. DR. SCHILLING ÜGYVÉDI IRODÁBAN. (4554)

ELADÓ 4x12 drb. valódi ólom kristály üvegkészlet. Érdeklődni Fränkel, Str. Baritiu 16. (4555)

ELADÓ parcellák és gyümölcsösök Donat uton. Érdeklődni: Demeter János ügyvédnél. Cluj, Str. Bratianu 29. (T784)

ÓCSKARUHÁT legnagyobb választékban legolcsóbban vásárolhat Hala Vechituri P. Unirii 18. (P9091)

520 Fiat kifogástalan üzemképes állapotban eladó, esetleg elcsérléni épületfa anyagra. Alexy Bratianu 34. (P9094)

KÜLÖNFÉLEK

ELVESZETT péntek délután egy arany karkötő terakotta kövekkel a Str. Iuliu Maniu-tól Str. Baron L. Pop-ig, vagy Regele Carol II. végéig a b. megtaláló nagy jutalom ellenében adja le a Str. Iuliu Maniu 7 alá. (4558)

KIADÓ LAKÁS

1 szoba konyha speiz kiadó napsoron július 1-re. Baron L. Pop 23. (4533)

KIADÓ üzlethelyiség, Str. Regina Maria 46. (P9032)

1 szoba, konyha azonnal kiadó. Ugyanott butorozott szoba. Str. Fântânelei 12. (4532)

KIADÓ július 1-re uccai nagy üres szoba. Str. Decebal 21. (4522)

ÜRES uccai szoba 15-ére kiadó. Olteanu, Str. Fierului 2. (4524)

FÉREGMENTES szoba, konyha, éléskamra, külön telken kiadó. Str. Maxim Covaciu 29. (4527)

SZEP nagy szoba, konyha, mellékkeliségekkel kiadó. Str. Cernauti 21. (4561)

KÜLÖNBEJÁRATU kapualatti butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Cernauti 21. (4562)

BELVÁROSI KERTES URIHÁZBAN teljesen átalakítva, AZONNALRA kiadó: 2 szoba, konyha mellékkeliségekkel. Bővebbet: Str. Gen. Dragalina 21. Háztulajdonosnál. Telefon 11-86. (T777)

KIADÓ szoba, konyha, szuterin. Calea Motilor 33. Mentőállomás mellett. Értekezhetni az emeleten. (T781)

PIATA Unirii 25. II. em. külön szobában teljes ellátást kaphat szerény nő vagy férfi. (4488)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai szoba fűrdőszobával 1-2 személynek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (4490)

KIADÓ belvárosi kerthelyiség. Str. Ghe rescu 8. (4491)

KIADÓ üres szoba összes mellékkeliségekkel. Str. Pop Julian 4. Grigorescu 53. mellett. (4499)

KIADÓ 15-ikére különbejáratu kis torony-szoba butorral vagy üresen, főzőke-mencével, kamrával 350 lej. Str. Oasaru 74. (P9071)

KIADÓ Grigorescu negyedben 1 szoba, konyha kertés házban. Str. Tebei 21. (9073)

EGY szoba kiadó junius 15-re. Str. Mico 15. (P9075)

KIADÓ kétszoba, konyha parkettes komforttal. Str. Bratianu 37. (P9076)

4 szoba, konyha, előszoba, fűrdőszoba stb. külön telken kiadó aug. 1-re. Érdeklődni lehet Str. Filipescu 6. (P9077)

SZOPA konyha, speiz kiadó, viz, villany bevezetve. Str. Marasesti 44. (P9085)

KIADÓ féregmentes szoba, konyha, speiz. C. Manastur 107. (P9086)

NAGY szoba, konyha, speiz 680 lejért kiadó. Str. Horea 6. (P9087)

KÉTÁGYAS különbejáratu butorozott férfiszoza azonnal kiadó. Str. Horea 14. (4548)

MODERNEN épített új ház, 2 szoba, konyha, előszoba stb. lehet külön is, kiadó. junius 15-ére. Donath újtelepen. Str. Urban Iarnic 9. (4550)

KIADÓ központi különbejáratu napos szoba. Érdeklődni Str. Baritiu 16. Fränkel-nél. (4556)

CARMEN Sylvan 35 szobás elegáns villa penziójának étterme kiadó, vagy szakértő vezető fars kerestetik. Goldner, Str. Oct. Goga 13. (P9090)

LAKÁST KERES

KERESÜNK cca 10 szobából álló irodahelyiséget, teljesen különállóan az udvaron mellékkeliségekkel, lehetőleg állomás közelében. Évi 120.000 lej bér; előre fizetünk. Cim: Batalionul 2 Pază, Str. I. G. Duca Nr. 8. emelet. (4507)

BRÉTFU környékén egy szoba konyhás egészséges lakás kerestetik. Cim: Telefon 30-61. (P9089)

— Junius 7-én folytatják a Bujor-per tárgyalását. Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék előtt tegnap vette kezdetét Gh. Bujor ismert baloldali vezető és társainak bünpöre, akiket tiltott propagandával vádolnak. A lakásukon tartott házkutatás alkalmával ugyanis különféle kompromittáló iratokat találtak náluk. A vádirat meghallgatása után a tárgyalás folytatását junius hetedikére halasztották.

**Junius 5.-én délután
3 órakor tartják meg
a vasúti műhely Országör-
szervezetének zászló-
ünnepélyét**

(CLUJ.) Az Országör-Szervezet nagyszabású cluji ünnepségeivel kapcsolatosan a cluji vasúti műhely iparos tanulója a Baci-ucca 2. szám alatt levő állomáshelyükön junius 5.-én, vasárnap délután 3 órakor ünnepélyes keretek között vonják fel a zászlórudra szervezetük nemzetiszínű zászlaját. A zászlóünnepélyen, amelynek rendezési munkáját Alexie Cojocar vasúti tisztviselő végzi, képviseltetni fogja magát a CFR műhelyfőnöksége és a többi társadalmi intézmények is.

**Kifosztották a cluji magán-
tisztviselő házát**

(CLUJ.) Herczegh Hermann, a Fabrirei de Spirt-ucca 4. szám alatt lakó magántisztviselő bejelentette a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettes behatolt a lakásába és onnan különböző tárgyakat lopott el körülbelül 10 ezer lej értékben. A rendőrség a lakásfosztogató kézrekerítése érdekében bevezette a nyomozást.

— **TÁNCSTÉLLEL** egybekötött fagyaltató estét rendeznek a vas- és fémmunkások folyó hó 4.-én este 9 órai kezdettel a saját otthonuk disztermében. Vendégeket szívesen látnak.

— **ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS.** Az Orsz. Kertészeti Egyesület transilvaniai fiókjának vezetősége rendezésében dr. Borza Sándor egyetemi tanár f. hó 5.-én délután 5 órai kezdettel ismeretterjesztő előadást rendez a Botanikus-kert (Regala 26, illetve Pasteur 9. szám alatti) helyiségében az amatőr kertészek számára, a legutóbbi kertészeti világkiállítással kapcsolatos tanulmányutjáról, vetített képekkel.

— **Adományok.** Köszönettel nyugtázzuk S. R. 20 lej adományát György Sarolta részére.

— **TANÁCSKOZIK A NEMZETKÖZI MUNKÁSINTERNACIONÁLÉ.** Genfből jelentik: A nemzetközi munkásinternacionálé megkezdte tanácskozásait. Nagy feltűnést kelt, hogy a szovjet elmaradt a tanácskozásokról, aminek nyilvánvalóan tüntető jellege van.

— **A ROMÁN AKADÉMIA ÚJ VEZETŐSÉGE.** A Román Akadémia új vezetőségét a következőképpen választották meg: Elnök Radulescu Motru, alelnökök I. Petrovici, Al. Lapedatu és Gh. Ionescu-Sisestii, főtítkár Titeica. Valamennyien egyetemi tanárok.

— **FOLYTATJA MUNKÁLATAIT A DUNA-BIZOTTSÁG.** A nemzetközi Duna-bizottság folytatja tanácskozásait. A bizottság munkálataival kapcsolatosan Petrescu Comnen külügyminiszter több szakértő társaságában Galatiba és Sulinaba utazott, bizonyos szemlékorutat elvégzésére.

— **PRÁGA ADOMÁNYA A NEMZETVÉDELLEM CÉLJÁRA.** Prágából jelentik: A városi tanács a kormánynak tízmillió koronát ajánlott fel nemzetvédelmi célokra.

— **FELEMELIK A NÉMET KATONÁK JÁRANDÓSÁGÁT.** Mint Berlinből közlik, a katonai illetményeket junius elsejétől kezdve 10—25 százalékkal emelték.

— **KOMMUNISTA LETARTÓZTATÁSOK GÖRÖGORSZÁGBAN.** Athéni híradás szerint Görögországban számos kommunista vettek őrizetbe, akiknél sok kompromittáló anyagot találtak. A letartóztatottak felett szigorúan fognak ítélni.

— **HA A HALÁSZOK ÖSSZEVEKEDNEK...** Constantából jelentik: Harsova közelében négy halász szállott fel egy bárkára, hogy halászni menjen. Utközben valami felett összevekedtek. A verekedés során Terente Eumen halász egy ütéstől olyan szerencsétlenül zuhant neki a bárka egyik oromzatán, hogy nyomban meghalt. Testvére, aki védelmezni akarta, súlyos sebesüléssel került a harsovai kórházba. A másik két halász, mikor látta tettének következményeit, megszökött. A csendőrség most körözi őket.

Részleges szemátültetés révén a hat év óta vak fiugyermek visszanyerte szemvilágát

Stock német orvosnár szenzációs szemműtétje

(TÜBINGEN.) A németországi Tübingenben orvosi körökben is nagy feltűnést keltő szemműtétet hajtott végre dr. Stock orvosnár, aki Hans Graef 11 éves fiugyermeken részleges szemátültetést hajtott végre. A gyermek, aki egyébként teljesen egészséges, hat év óta vak volt mind a két szemére. Az orvosok már többször és különböző eljárással kísérleteztek, hogy a világtalan fiugyermek látását visszaadják, de sikertelenül. Néhány nappal ezelőtt Krueger német birkozó verseny közben

olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy szükségessé vált egyik szemének eltávolítása. A birkozó eltávolított szeméről Stock professzor lefejtette a szaruhártya egy részét és azt átültette a hat év óta vak Hans Graef szeméire. A veszélyes műtét kitiűnően sikerült és a megoperált 11 éves gyermek egy hét múlva visszanyerte mindkét szemének látóképességét. A nagy feltűnést keltő orvosi bravurról Stock professzor külön előadásban fogja tájékoztatni a szakorvosokat.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el az elhunyt bankigazgató egész vagyonára

(BOTOSAN.) A fővárosi érsekség terhére és kárára — mint megirtuk — nagyarányu visszaélést követett el az a három vállalkozó, aki az érsekség erdejének kitermelésére kapott megbízást. A bevezetett vizsgálat során őrizetbe vették Birman Hermann többszörös milliomost is, aki a gyanuokok szerint szintén részes volt a nagyarányu visszaélések elkövetésében. Birmannt az őrizetbevétel elrendelése idegileg teljesen összeroppantotta és az egyébként is idős vállalkozó és bankigazgató szivrohamban következtében hirtelen meghalt. A másik két gyanusított közül Bercu Dalic vállalkozó ellen elrendelték a viz-

gálati fogságot, később azonban 200.000 lej óvadék ellenében szabadlábra helyezték. A folyamatban levő vizsgálatnak nagy feltűnést keltő fordulata van. A prahovai ügyészség rendeletére bűnügyi zárlatot rendeltek el az elhunyt Birman összes ingó és ingatlan vagyonára. Az ügyészségi végzés alapján a bírósági végrehajtó zárlat alá vette a Banca Botosani pénzintézetnél, amelynek Birman vezérigazgatója volt, az elhunyt részvényeit és takarékpénztári betétjeit többmillió lej értékben. Bűnügyi zárlat alá helyezték Birman házait is és a zárlatot foganatosították Barcu Dalic vagyonára is.

Páris és London sürgeti a csehszlovák kisebbségi statumok megvalósítását

Mit követel a kormánytámogató német szociáldemokrata párt? Berlin éleshangú jegyzéket küldött

(SZÓFIA.) Az igazságügyminiszter előterjesztése és több képviselő felszólalása után a képviselőház utólagosan ratifikálta a kormány által 1934. május 19. és 1938. május elseje között hozott összes rendelet-törvényeket.

MI ÉRDEKLI LONDONT?

(RÓMA.) Ciano külügyminiszter és lord Perth tárgyalásai újból megkezdődtek. A tárgyalások a francia-olasz megegyezésen kívül a spanyol kérdést, továbbá a francia-olasz megegyezés lehetségeit érintik. Londont erősen érdekli, hogy melyek azok a nehézségek, amelyek Páris és Róma tárgyalásainak folytatását megnehezítik.

ERÉLYES NÉMET JEGYZÉK LITVÁNIÁHOZ

(LONDON.) A német kormány igen erélyes hangú jegyzéket intézett Litvániához, amelyben a Memel-vidéken lakó németiség kulturális, gazdasági és politikai sérelmeit teszi szóvá és ezek megszüntetésére a legsürgősebb intézkedéseket kívánja. A jegyzék utal arra, hogy Litvánia tulajdonképpen 1926. óta hadiállapotban van és emiatt a Memel-vidéki németek nem élvezhetik jogaik teljességét. Németország, amikor ennek az állapotnak megszüntetését kívánja, egyben kellő biztosítékokat is követel. Angol részről attól tartanak, hogy a német jegyzék Litvánia felé is súlyos feszültséget teremtett, amely az egész európai politikára nagy kihatással lehet.

NEM FEGYVERZIK FEL A PALESZTINAI ZSIDÓSÁGOT

(LONDON.) MacDonald gyarmatügyi miniszter arra a kérdésre, hogy az angol kormány milyen álláspontra helyezkedik a palesztinai zsidóság felfegyverzésében, azt válaszolta, hogy a rendőrség és a határőrség kötelékében közel 4600 ember szolgál, akik közül 1000 állandó szolgálatban van. Ez a

karhatalom, valamint a brit hatóságok teljes mértékben tudják biztosítani a rendet. Tehát a zsidó polgári lakosság felfegyverzésére nincs semmi szükség.

SÜRGETIK A KISEBBSÉGI STATUTUMOKAT

(PRÁGA.) A kormánytámogató német szociáldemokraták hivatalos nyilatkozatban kérik a kormányt, hogy a megígért kisebbségi statumokat a lehetőség szerint minél gyorsabban hozza nyilvánosságra legalább alapelveiben, hogy a feszültség enyhülése bekövetkezhessen. A cseh kormány sajtó ugyanakkor a katonai szolgálat 3 évre való felemelését sürgeti. Francia részről hangsúlyozzák, hogy Páris is jónak látná a kisebbségi statumok minél gyorsabb közreadását, mert ennek késlekedése lehangozhatná a csehszlovákbarát francia és angol köröket.

Ugyancsak Prágából jelentik, hogy Caspar bitoros érsek, az egyházi fegyelem megsértése címén eljárást indított mindazon szudéatnémet lelkészek ellen, akik csatlakoztak Henlein pártjához. Prágából érkezik annak híre is, hogy a legutóbbi német tiltakozó jegyzékre válaszképpen a csehszlovák külügyminiszterium egyik megbízottja sajnálkozását fejezte ki a német alattvalókat ért újabb incidensek miatt, hangsúlyozva, hogy ez a sajnálkozás azzal a fentartással áll fenn, hogy a hivatalos vizsgálatnak azonban még tisztázni kell, hogy ezeknek az incidenseknek a bekövetkezéséért kit és mennyiben terhel felelősség?

NAGYGYŰLÉSEK NAPJA

Pozsonyban hétfőn több fontos gyűlés lesz. Gyűlést tartanak a tótság képviselői Hlinka vezetésével és a gyűlésen, amelyen az amerikai szlovákok kiküldöttjei is megjelennek, leszögezik a tótság kívánásait. Ugyanezen a napon gyűlést tart az egyesült magyar pártok szövetsége is, amelynek nevében Szűllő Jaros és gróf Eszterházy képviselők ismertetik a magyar álláspontot. De gyű-

lést tart e napon Pozsonyban a cseh agrárpárt is és ennek a gyűlésnek Hodzsa miniszterelnök lesz a vezérszónoka.

HODZSA MEG VAN ELÉGEDVE

Londoni híradás szerint Hodzsa miniszterelnök nyilatkozatot adott Ward Princenek, a nedves angol újságírónak, amelyben kijelentette, hogy a helyzetet kielégítőnek tartja. A statumok elkészültek és azok hamarosan nyilvánosságra kerülnek. Egy, a csehszlovák kérdést érintő nemzetközi konferencia terével kapcsolatosan hangoztatta, hogy a szudéatnémet kérdés megoldása Csehszlovákia belügye és nincs szükség nemzetközi megoldásokra. A fegyvergyakorlatokra, de nem mozgósítási célokra behívott katonaságból 49.000 embert már hazabocsátottak és a hazabocsátásokat még folytatják.

LONDON ÉS PÁRIS TÜREL-METLEN

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy angol és francia részről újból nyomatókusan felkérték a prágai kormányt, hogy a kisebbségi statumokat az általános feszültség enyhítése céljából mihamarabb hozza nyilvánosságra.

GYOMORMÉRGEZÉST AZONNAL MEGSZÜNTETI A BICSADI GYÓGYÁSVÁNYVIZ.

Nincs speciáista belorvos az országban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet gyomorsavtúltengésnél különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és hólyagbántalmaknál. Gazdag jód- és bromtartalma teljes gyógyhatást eredményez Borhasználattal üdítő és kellemes íze van. Kapható mindenütt.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kaim ügyvédi irodáját Piata Carolina 3. szám alól a Strada Regina Maria 42. szám, I. emelet, helyezte át.

— **Titokzatos gyilkosság a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: Tegnap megjelent a rendőrségen egy asszony, aki bejelentette, hogy férje, aki a griviței üzemekben festő, két munkással hazulról két nap előtt eltávozott és azóta nem tért vissza. A vizsgálat során az asszonynak megmutatták az úccán meggyilkolva talált Ion Constantin fényképét és az a férfiben megdöbbenve ismerte fel a férjét. A két munkásról csak nagyjából tudott felvilágosítást adni. Ezért a nyomozást kézrekerítésükre teljes erővel folytatják.

— **Océanrepülésre indult egy lengyel repülő.** Varsóból jelentik: Makovszky, a híres lengyel repülő tegnap 22 ezer kilométeres óceánrepülésre indult Afrikából az óceánon át Lengyelországba.

— **Szerencsétlenség a kőbányában.** Bécsből jelentik: Mödling közelében egy kőbányában munka közben az aláásott bányarész beomlott és három munkást halálra sujtott.

— **Nem teszük közé a behozatali engedélyeket.** A nemzetgazdasági miniszterium elhatározta, hogy a kontingentálási bizottságok által kiadott behozatali engedélyeket hivatalos titokként fogják kezelni és így az engedélyeknek a sajtóban való közzétételét megszüntetik. Ugyanakkor értesítette a miniszterium a vámhivatalokat, hogy csak olyan iparcikkeket vegyenek át a vámraktárak, amelyekre a behozatali engedélyeket az importőr már beszerezte.

— **Tóth Tihámér püspöki kinevezése.** Budapestről jelentik: A kiváló magyar egyházi szónokot s író, aki évek óta a rádió előadója és hitszónoka is a nagy népszerűségnek örvendő dr. Tóth Tihámér budapesti egyetemi ny. r. tanárt a Szent Atya olbiai címzetes püspökké és utódlási joggal Rott Nándor veszprémi püspök koadjutorává nevezte ki. Ez alkalommal úgy egyházi, mint polgári körökből rendkívül sokan üdvözölték.

— **Aranyláz tört ki Kanada északi részén.** Amint az amerikai lapok közlik, Kanada északi részén olyan aranyláz tört ki, mint annakidején a klondykei aranymezők felfedezésekor. Ezrével várnak Edmontonban a repülőtéren az aranyásók, hogy felülhessenek a repülőgépre, mert ez az egyetlen forgalmi eszköz, hogy el lehessen jutni a magas hegyek között levő fensikra, ahol az aranymező elterül. Nagyven repülőgép van állandóan szolgálatban, hogy az aranykeresőket szállítsák. Mackensie kanadai államnak ezen a földjén 53 mérföld széles sávot 4000 parcellára osztottak fel eddig az aranyásók.

Pünkösöd

A Szentlélek tüzes nyelvek alakjában leszállott arra a házra, ahol a tanítványok összegyűltek. És mindannyian megtek a Szentlélek erősítő hatalmával. Ez a nagy bibliai tanítás lényege. A pünkösdi tanítás. Mert a Pünkösödnek nagy és mélyeséges értelme van. Tanító, erősítő, lélekedző értelme. Az a mélyeséges tanulás, hogy az emberléleknek szüksége van időnként a maga belső megújulására. Szükség van arra, hogy az idők parancsa, az isteni sugallat ereje, a hit örök igazságai felkavarják és megtisztítsák a lelkét, kiélessenek belőle minden rontót, gonoszt, bűnös és ártalmasat, megtisztítsák és a megigazulás útjára vezessék. Amiként a tanítványoknak nagy szükségük volt Isten szárnyas pászának érintésére és arra, hogy a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában a fejükre szálljon, úgy szomju vágyakozással, nekünk is újra és meg újra szükségünk van arra, hogy az Igazság ereje, a Szere tet lángnyelvei, az Emberségesség tisztító ereje áramlatában megforgasson bennünket, pusztítson ki belőlünk minden gyűlölködést és bünt és tegyen bennünket hasonlatosakká ama tanítványokhoz, akik közel 2000 év előtt, a Szentlélek pünkösdi világosságában új lelkeké, edzettebb szivekké, igazságosabb jellemké formálódtak.

Pünkösdi megújulásra van szüksége a világnak. Nekünk és mindenkinek. Minden népeknek és minden országoknak azért, hogy rendíthetetlenül tudjanak állni az Igazság, a Szeretet és a krisztusi tanítások utvonalaiban, hogy ne sodorhassa el őket onnan a Sátán örvényeire semmiféle rontó gonosz és gyűlölködő embertelenség. Piros Pünkösöd napján fordítsuk tehát lelkünket és tekintetünket a csillagmagasságok felé és vágyakozva lessük, a tüzes nyelvek újból eljövételét. Mert ha akarjuk, ezek a szent szárnyasapások bennünket is úgy megráznak és felemelnek, mint egykor a tanítványok lelkét. Csak akarunk kell és a Szentlélek sugalló ereje, mint őrzőangyal, úgy szegődik mellénk egész földi életünkben.

Mint védő és megtartó őrzőangyal.

(t.)

Ruhájának nem lesz párja,
ha azt Gál szabó csinálja.
Siessen hát tüstént vele
S nem lesz kifogás ellene.
Gál vezet az olcsóságban,
pontosság és jó szabásban.
Ne habozzon tehát soká
Siessen I. Maniu 4 alá.

— Mit visz a modern Noé bárkája? Kolhapur maharadszája számára a következő állatszallítmányt viszi a Sidneyből Indiába induló „Mundra” gőzös: 54 ló, 10 tehén, 2 bika, 10 juh, 2 kos, 11 agár, 5 kopó, 10 kenguru, 4 emu és 72 kanári. A modern „Noé Bárkája”-nak élő rakomány 4 millió lejbe került, s az állatokat egytől-egyik a maharadsza udvarában fogják használni.

— Negyven éven át felöltözve várta haza eltűnt férjét. Edward Spencer clitherói munkás nyomtalanul eltűnt. Felesége éjjel-nappal szakadatlanul várta férje visszatérését. Minden étkezéshez az eltűnt számára is terített, éjszaka nyitva hagyta a lakás ajtaját és soha nem feküdt ágyba, hanem felöltözve karosszékekben szunnyadozott, hogy azonnal üdvözölhesse betoppánót férjét. Ez így ment negyven éven át. Spencer-nét az öregség és betegségek lassanként munkaképtelenné tették, gyakran csak irgalmasszívú szomszédai juttatták egy-egy jobb falathoz, de az asszony még nyomorában is inkább szájától vonta meg a falatot, csak hogy fenttarthassa lakását férje számára, akinek visszatérésében rendíthetetlenül bízott. Végre nem bírta tovább a küzdelmet a szegénységgel és betegséggel és hűgához költözött, ahol néhány nap múlva meghalt.

OPERA-MOZGÓ

PREMIER!

A véres határ

Izgalmas vadnyugati kalandor film. Főszereplő:
John Wayne és Rex, a csodaló

Kiegészítő műsor:

MISTER WONG

Rémfilm Lugosi Bélával.

Előadások 3, 5, 7, 9 órákor.

A végzetes örökség

Édesanyjának és három testvérének meggyilkolásával vádolnak egy francia urileányt

Marion Villefortra halál vár... Lilleben, Franciaország egyik legnagyobb ipari városában óriási szenzációt keltett a napokban Marion Villefortnak a le-tartóztatása. A vád, amelynek alapján rendőrkékre került olyan borzasztó, hogy szinte alig akad párja a bűnügyek történetében. Négy ember halála terheli a lelkét.

A Villefort-család

Az eset maga, a következő: Lucien Villefort, Marion nagybátyja, körülbelül 40 esztendővel ezelőtt kivándorolt Ausztráliába hatalmas farmot létesített, ahol juhtenyésztéssel foglalkozott. Az esztendők során több, mint egymillió fontsterling értékű vagyont tett szert. Am az öregedő aglegény betegeskedni kezdett, majd honvágy fogta el s pénzzé tette ingatlanát és visszavért szülőföldjére. Bátyja: Pierre Villefort, mint kapitány, harcolt a háborúban és elesett. Özvegyén kívül négy gyermeke maradt. Az asszony szegényes lehetőségeihez képest neveltette a gyermekeit. Az egyik fiú városi hivatalnok lett, a másik ügyvédi pályára tért. A két leány közül az idősebbik ugyancsak ügyvéd felesége lett, de már korán özvegyesre jutott ő is. Marion, a legfiatalabbik gyermek most 25 esztendő. Meglehetősen szép leány volt, de hüvös és tartózkodó modora miatt nem igen tudott férjhez menni. Irodába járt, nem volt azonban senki barátja, ugyszólván alig érintkezett valakivel.

A halál jelntkezik

Nagybátyja visszatérése után kisebb-nagyobb összegekkel támogatta a családot. Többször hangoztatta, hogy miután neki senkije nincs, vagyonát bátyja hozzátartozóira fogja hagyni. Talán éppen ez a kijelentése indította el a tragédiát.

Körülbelül három esztendővel ezelőtt Villefortné váratlanul meghalt. Bár meglehetősen gyanus körülmények között következett be a halála, nem boncolták fel és a temetési engedélyt is megadták a családnak. Alig 8 hónappal az anya halála után, ugyancsak hirtelen meghalt Camilla, a legidősebb fiú. Értelmetlen okokból megint elmulasztották a boncolást és annak rendje és módja

szerint őt is eltemették. Tavaly megint bekopogtatott a halál a Villefort családhoz. Most Rozalie távozott az élők sorából.

A még mindig csinos fiatal özvegyasszony néiány napig beteg volt és az állapotában már javulás állott be, amikor egy állítólagos szivroham végzett vele.

Most már komolyabban felfigyeltek a hatóságok és Rozalie hulláját felboncolták. Arzénnyomokat találtak belső részében, de erre vonatkozólag az a fel-fogás alakult ki, hogy az orvosok, amelyek a szerencsétlen fiatalasszony szedett; arzéntartalmu volt és valószínűleg nagyobb adagot vett be belőle a kelle-ténél és ez okozta a halálát.

A vád

Három hónappal ezelőtt azután betelt a mérték: hirtelen meghalt Ernest Villefort, a család utolsó férfitagja. Felboncolták és az ő belső részeiben is nagyobb mennyiségű arzén-leletre bukkantak. Nyomban megindult a legszélesebbkörű nyomozás, Marion Villefortot is kérdőre vonták. A hüvös, zárkózott jellemű leány azonban rideg és elutasító válaszokat adott a hozzáintézett kérdésekre. A jelek mind az ő bűnösségét bizonyították. Nagybátyja: Lucien Villefort úgy rendelkezett, hogy vagyonának legnagyobb része testvérbátyja özvegyére, illetve gyermekeire szálljon s kö-zöttük egyenlő arányban osztassék fel.

Különösen terhelő tehát a vád szempontjából, hogy a végrendeletben megnevezett személyek Marion kivételével három esztendő leforgása alatt gyanus körülmények között valamennyien meghaltak. A leány azonban nem tört meg és semmiképpen sem akarja bevallani szörnyűségeit. A többszöri házkutatás során nem tudtak semmiféle nyom-ra bukkanni. A hatóságok ugyanis mindenek előtt azt szeretnék megállapítani, hogy Marion hogyan jutott az arzén birtokába? Erre vonatkozólag azonban eddig még minden adat hiányzik.

A vizsgálat természetesen tovább folyik és ha beigazolódnak Marion Villefort bűnössége, semmi sem menti meg őt a gilottin bárdja elől.

Piros Pünkösöd lángja

Piros Pünkösöd lángja
piros Pünkösöd napja
ellankadott sziveinket
szárnyaira kapja,
Szárnyaira kapja,
a magasba dobja,
repül fel a csillagokba
mint pirosszin labda,

Piros Pünkösöd fénye
lelkünkbe ragyogjal,
hadd lehessen az életünk
tisztá, mint az oltár.
Tüzes nyelveiddel
napjainkat töltsd meg,
hadd legyünk mi, megújulva,
gyermeki-jók és aggastyán-bölcsek.

Hadd lehessünk mássá,
fényes ragyogással,
az egekig is felcsapó,
örök lángolással.
Légy szívünkre áldás
piros Pünkösöd napja,
s muljék el már a világról
az Isten haragja!

Walter Gyula.

Áramvonal

Az alábbi történet jogászai öröklődésnek tűnhetik, tehát előre kijelentjük, hogy igaz és valóban megtörtént. Egy inasgyerek és két nő szerepel benne. Ez utóbbiakat az egyszerűség kedvéért jelezük: A- és B-nek.

A, asszony selymet vásárol. A segéd már egész végselyem halmazt tornyosított fel eléje a pulton. Önagysága sokáig válogat. Hol előveszi, hol meg elteszi lornyonját, cigarettára gyújt, előveszi a tükröt, fesi és rizporozza magát. Többször ki és becsukja kézitáskáját.

Az inasgyerek a puton kívül áll. Egyszer csak a földre pillant, lehajol és fel-emel két egymásba gyúrt ötszáz lejest.

— Valaki elejtette — mutatja fel a gyermek rögtön. Erre önagysága a legtermészetesebb hangon mondja:

— Innen esett ki — és kézitáskájára mutat. A pénzt átveszi és begyömöszöli a táská rekeszébe. Még válogat egy ideig, valamit vásárol, fizet és elmegy.

Tíz perc múlva beállít a boltba B, asszony idegesen, lehangoltan.

— Kérem, nem találtak itt a végselymek között, vagy a földön ezer lejt? — kérdi. — Kiesett a táskámból.

— Milyen ezer lejt? — teszi fel a bizton-sági kérdést a segéd, aki A, asszonyt kiszolgált és szemtanuja volt a pénztalálási jelenetnek.

— Két ötszázlejes összegyűrve, így — és mutatja.

Semmi kétség, az ezer lej az övé volt. A, segéd, aki becsületes ember, rögtön látta, hogy A, asszony valószínűleg tévedésből igényelte magának a pénzt, amely kétségtelenül B, asszony tulajdona volt. Feltárta az egész pénztalálási jelenetet. B, asszony még mindig idegesen, magát a boltoz teszi felelőssé a vesztéséért. Tessék neki visszaszerezni a pénzt.

A segéd este elmegy A, asszonyhoz és visszakeri az ezer lejt. Az asszony ék-telen patáliát csap. Ez hazugság, rágalom, a pénz az övé volt. A segéd tudja, hogy miután az asszony a pénzt egész nap magánál tartotta, most már csökönnyösen fog ragaszkodni az első kijelentéséhez. Kiegészést ajánl. Adják a pénzt jótékony-célra. Az asszony férje erre hajlandó is lett volna, de önagysága nem.

A dolgot így a rendőrségre kerül. A rendőrkapitány elkobozza A, asszonytól az ezer lejt és csatolja a bűnügyi aktához. Megtörténik a tárgyalás.

A, asszony csökönnyösen ragaszkodik ahhoz, hogy az ezer lej az övé volt. Neki igaz van. B, asszony tanukkal igazolja a történeteket. Neki is igaz van. A bíró nagyon okosan, felveti a lehetőséget:

— Hátha mindkét asszony elvesztett ugyanígy összegyűrt két ötszáz lejest? Az egyik ezer lejt megkapta az inas. Hol van a másik?

Az asszonyok mereven és gyanakodva néznek az inasgyerekre. Szegény fiú, Ezt kapja a becsületességért.

Kétségtelenül egyik asszony sem tudja bizonyítani igazát. A feljelentő B, asszony volt. Az inas arra gondol, hátha B asszony a kirakaton keresztül látta a pénztalálási jelenetet és ügyes fondorlattal használta fel a maga javára. Arra is gondol, hogy A, asszonynak nem is volt ezer leje, de kapott az alkalmon, amikor felmutatta a pénzt. Mindenfelére gondolt a szegény inasgyerek, csak éppen arra nem, hogy ő lesz a hibás. Ő lesz a bűnös. Sirva fakad. A bíró kiküldi a teremből...

Ez történt. Mondom: ez nem jogi rabulisztika. Nem is regény, vagy novella téma. Valósággal megtörtént eset. Mindenki elgondolkozhat rajta, hogy milyen furcsák az emberek és mennyire viszonylagos lehet az igazság.

(bj.)

— Földigéző köpeny struccollakból. Londonból jelentik: Délafrika londoni főbiztossága divatbemutatót rendezett. A bemutatott fénypontja egy struccollakból készült földigéző pompás köpeny volt. A tollak feldolgozása három évig tartott.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 491)

2 ÓRA ALATT villanyondó-látunk hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantált speciális hajfestés bármily színre. Tartós víz, vasondolás, hajvágás, manikűr. Regele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! Leggarantáltabb villany és villany nélküli ondulások. Mind első bevezetője és szaktanfolya mot végzett külföldön. Művészies hajfestés tizenhét árnyalattal. Inocaminnal csak nálam eszközölhető. Mussa, Piata Unirii 23. (T495)

ADÁS-VÉTEL

KITENYÉSZTETT fajgalambok (angol, golyvás, vetők) eladók. Páronként és összesen. Cal. Mánastur 18. sz. (Sörgyáron tul.) (P 8927)

PERMETEZŐGÉPEK legújabb rendszerű, szódátöltőgépek fekvőhengeres, kromozás és mindenféle sőrészterelési cikkek Szaniszló cégnél kaphatók. Cluj, Piața Ștefan cel Mare 17-18. Telefon 13-24. (T 688)

ELADÓ gyökér kombinált szobák különböző konyhák, francia hálóak áron alul. Műbutorműhely. Str. Căiferate 4. (4396)

KOMPLEKT csontszinű háló sürgősen eladó. Str. Cantemir 2. (4413)

TIZES harisnyakötő hengert megvételre keresek. Vári E. Beclean, jud. Somes. (4414)

ELADÓ egy fekete tölgyfa ebédő, egy nagy tükör rámaival, egy tölgyfa íróasztal. Str. Gen. Poetas No 11-a. asztalosnál. Telefon 15-79. (4415)

KEREKES S. A.

PORCELÁNCSARNOKBA

megérkeztek a SZÉP és OLCSÓ menyasszonyi és névnap ajándékok. Prima alpakka evőeszközökben nagy választék.

TAKARÉKOSÁGI KÖNYVRE IS VÁSÁROLHAT. Str. Reg. Ferdinand 4 szám. Tel: 18-99. Kérem a kirakat árait figyelni.

ELADÓ családi ház Str. Mercur 24. Kővári-telep. (4379)

ELADÓ gyerekágy. Érdeklődni: Kun, Str. Regina Maria 20. (4386)

KERESEK szoba, konyha magános telket, mely a Someshoz vezet. Telek nagysága nem fontos. Cim: Cal. Marechal Foch 43. Házmaster. (T 759)

PRIMA TEGLA házbontásból köbméterenként 160 leiert eladó. Str. Dubălarilor 8. (4429)

PINCE, padlás lomot u. m. butor, ruha, rongy, papír, könyv. gép, bicikli és mindent veszek. Lévelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (4438)

Eladó

kisebb családi ház minden komforttal a Fântânelele ut legszebb helyén. Érdeklődni „Orient” nap-tárvállalatnál, Cluj, Str. Iuliu Maniu 8 szám.

SELYEMHARISNYÁKAT félárban, szőnyegeket olcsón csak F. David-ucca 10. szám alatt vásárolhat. (P 8493)

TRANSMISSZIÓK, Sellers csapágyak, szíjkerékek, gőszíjkerék különböző méretben, asztalos faturógép eladók. Atlas, Str. Gutenberg 2. Dermatával szemben. (4266)

DONÁT-UTON közel öt holdas gyümölcsös, szőlő, lakóházzal és gazdasági épületekkel eladó, esetleg elcserélhető jövedelmező városi házzal. Asztalos ügyvéd, Str. Maniu 43. (4054)

SZIVATYUS kutak (beverőkutak) üzem behelyezve gyári áron. Str. Negru Vodă 1. (T656)

VILLAHELY eladó. Str. Umbrasă 7. Bejárat a Str. Regalá-ból. (4197)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (P9006)

ZONGORA, Böschdorfer kereszthurosról készült. Mures an Cal. Marechal Foch használt, eladó. Cim a kiadóban. (P9001)

EGY darab 720 milliméteres cséplőgar-nitura 8 Hp. Clayton, új benzín és petró-leum motorral eladó. Ara 110 ezer lej. Fejes Sándor Huedin, Str. Clujului 2. (V T 724)

PARKETTÁT kiárusítunk, Atlas, Str. Gutenberg 2. Dermatával szemben. (4265)

ELADÓK: tüzfecskendő, tizedesmérleg, vashordótartány, vasajtó, consolok, szíjtárcsák, fűrészlapok, asztalos szerszámok, stb. Atlas, Str. Gutenberg 2. Dermatá mellett. (4267)

SELYEM különlegességek és férfi szövetek érkeztek maradékos Sámuelhez, Str. Măloasă 19. (4273)

PIANINÓ és **ZONGORA** kereszthurosról világmárkásak, kitünő hangok új állapotban olcsón eladók. Sternbergnél, Str. Reg. Maria 29. (4352)

ELADÓ sürgősen 1 drb modern rádió 6 plusz 1 super „Radione” márka. Str. Suluțiu No 8. Menegottin. (4318)

3000 LITER 12 maligandos jól kezelt bor olcsón eladó. Str. Regina Maria 20. földszint ajtó 4. (4356)

FORGALMAS helyen, belváros mellett főútvonalon jól bevezetett fűszerüzlettel modernül megépített 2 szobás ház mellékkeliségekkel eladó. Str. Regina Maria 20. földszint ajtó 4. (4355)

AKIK magánházat, bérházat, vagy bármilyen ingatlan eladni vagy venni akarnak, forduljanak bizalommal Popovici irodához, Str. Dacia 4. sz. (4366)

PAPLANOK

250 lejtől

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE! Házbontásból jó állapotban levő kétszárnyas ajtók, hármás és kétszárnyas ablakok, deszkák, gerendák, vasrács, világító ablak. Úveges kirakat portál eladó. Str. Vasile Lupu 67. (4312)

10 M. hosszú, 4,50 széles új faház eladó. Str. Grigorescu 102. (P 9056)

EGY jókarban levő gyermekkosci, hordozható írógép eladó. Hátul az udvarban. Str. Motilor 37. (P 9038)

BELVÁROSI vendéglő nyári kerthelyiséggel és engedélyekkel családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. (P 9059)

KERTES HÁZHELYEK Regalá-uccában Asztalos ügyvédnél, Str. Maniu 43. (3835)

3250 négyzetméter házhely eladó részben is Sängeortz-Băi-on. Értekezni: Dr. Gherman, Str. Reg. Maria 12. (4195)

HÁZHELY 900 négyzetméter a Tiszvíselőtelepen eladó. Érdeklődni a kiadóban. (4205)

RITKA alkalom. 100 kg. aprított gyertyán és bükk tűzifa házhoz szállítva csak 78 lej. Megrendelhető telefon: 12-32-nél. (4242)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca hegységben. Viz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45. (4205)

VILLATELEK eladó Gelu ucca közelében. Értekezni: Str. Wilson 5. (4254)

FORDÍTÁSOK, másolások, levelezések minden nyelven. Simon Fordítóiroda, Str. Regina Maria 13. (4256)

SÜRGŐSEN eladó a 45.000 lejért 3 ház hely a legszebb villanegyedben és egy kert a Békásban kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni. Str. Amos Francu 9. (3041)

PRIMA német gyártmányú 6 lóerős motor teljesen üzemképes állapotban csépléshez kiadó, vagy eladó. Babos, Str. Cicio Pop 87., délután 2-4-ig. (4304)

ELADÓ parcella Str. Popești 12. Értekezni: Str. Gh. Enescu 12. (4306)

KIS családi házat, két-három szobást, vagy fás parcellát keresek megvételre. Ajánlatokat: „Családi ház” jellegére a kiadóba kérek. (4310)

MODERN, mely jókarban levő gyermekkosci olcsón eladó. Str. Siliștei 26. Bulgaria-telep. (4333)

ZONGORA olcsón eladó. Str. Duca 7., a házmasternél. (4337)

2 SZOBA, konyha, speizből álló ház eladó. Str. Mercur 9. (4348)

ELADÓ egy drb kétszárnyas ajtó és ócska vas. Str. Pietroasă 30. (4353)

MINDEN elfogadható árért sürgősen eladó belvárosi ház. 4 szoba, konyha, mellékkeliségekkel. emelet ráépítés le-

HA olcsón és dus választékban akar vásárolni, egy forduljon a „Balcan” bazárba, Str. I. Maniu 6 sz., ahol használt férfi és női ruhákat, zongorát, varrógépet igen sok antik dolgot majdnem negyed áron vásárolhat. (T 715)

LUXUSAUTO prima állapotban eladó Str. Gh. Lazar 1-a (P 9036)

SZEPPEKÉVÉSŰ gyömölcsös 3 szobás házzal eladó. Str. Vultur 12. (T 719)

ÜZLETBERENDEZÉS abszolút modern, kemény fából, elsőrangú kivitelben fűszer és csemege üzlet számára olcsón eladó. Sigmund S. A. in lichidare. Cluj, Str. Matei 5. (T 752)

BOR elsőrangú négy éves gróf Teleki-féle rulanda, palack képes 60 hektoliter hordókkal együtt eladó. Sigmund S. A. in lichidare, Cluj, Str. Matei 5. (T 753)

BÉRBE, esetleg eladó 100 hold prima verőfényes legelő, stb. Str. Matei 5. Portásnál. (T 756)

EGY vaskemény 10 m. hosszú 60 cm. átmérőtű 4 milliméter olcsón eladó izraeli hatkőszög Gherla. (VT 757)

KOVACSFUVÓ, nagy, eladó. SEGES-VÁRY et Co. festéküzlet, Cal. Marechal Foch 10. (P 8972)

ELADÓ parcellák százezertől, viz, villany, járdával, klinikák közelében. Strada Hasdeu 59-a. (4116)

ÁLLÁST KERES

KÖZÉPKORU, megbízható házvezetőnői állást keres azonnalra egy párnál, idősebb urnál vagy urnónél. Str. Closca 11. (4334)

KÖZÉPKORU, elvált nő házvezetőnői, vagy anyahelyettesi állást keres. Ajánlatokat e lap kiadóhivatal „Takarékos” jellegre továbbít. (4377)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES leányokat állandó könnyű kézi munkára felvesszünk. Cim a kiadóba. (4392)

MECHANIKUS söffört keres azonnali belépésre. Rimóczi szállítási vállalat. P. Gári 9. (4394)

AZONNALI belépésre felvesz 2 kiszolgáló leányt Vegetarius étterem. Str. I. G. Duca 8. (4393)

MARADÉKOK

9 lejtől

BÜFFÉS segéd, komoly munkaerő, állandó alkalmazásra felvétetik. Menyász Restaurant, Cal. Regele Ferdinand 37. (4406)

KERESEK ügyes rendszerető fiatalabb lányt. Str. Mico 13. (4409)

ÜGYES gyermekszertető románul tudó fiatal kislányt gyermek mellé azonnal felveszek. Str. Mico 13. (4408)

HÖLGYFODRÁSZT keresek iparengedéllyel. Bővebb megbeszélés személyesen. Cimeket „Központban” jellegére a kiadóba kértünk. (3912)

ÖNÁLLÓ segédleányokat és tanulókat felvesz Szigeti-szalón, Str. Saguna 20. (P9048)

SZÖVŐMESTERT keresünk vezető állásba, könnyű női gyapjuszövetek gyártása céljából. Pályázatokat fizetési igények és pontos személyi adatok megjelölésével „Szövőmester” jellegére a kiadóba kértünk. (4332)

SEGÉDLEÁNYT és tanulókat felvesz Czinczárné és Fülöp női szabóság. Str. Berde 2. et. I. (T 764)

EGY kifutóleányt felvesz cukorkaüzlet. Str. N. Iorga 11-a. (P 9054)

Megebízható, szorgalmas **VASESZTERGÁLYOST** felvesz Triumf S. A. Cal. Dorobantilor 118. (CFR garage mögött). (P 9053)

KIFUTÓ fiut, munkásfiányt azonnalra keres cipész üzlet. Str. Chinez No 2. (P 9067)

MUNKAALKALMAT kaphat 50 ezer lej kaucióval. Cimeket: „Havi négyezer” jellegére kiadóba. (4247)

KÜLÖNFÉLEK

TANITVÁNYKIKÉPZÉS „Boté” kozmetikában, Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. Hamburg M. (T 548)

MENNYISÉGTAN, mértan, trigonometria, ábrázoló-mérian tanítást vállalkozás bádidőben, középiskolások (I-VIII-ig) részére. Cim a kiadóban. (4099)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Cal. Reg. Ferdinand No. 34. (4100)

VEGYESKERESKEDES jó forgalmu, társat, vagy bérlőt keres hadiözvegyet vagy idősebb leányt. Dr. Sebesi ügyvéd. Purda. (VT 772)

Részletre vehet:

képet, képkeretet, perzsaszőnyeget!
Óriási választék!

„UNICUM”
Cluj, Calea Victoriei No. 5-a
TELEFON: 29 65.

BORSECI PENZIÓMAT Szentpály viláiban július 1-én megnyitom. Szoba- és penziókról felvilágosítást ad. Mandel Vilmosné, Cal. Marechal Foch 21. emelet. (VT750)

UJOARAN ujonnan megnyitott a volt Weisz ort. kóser vendéglő és penzió. Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. Érdeklődőknek felvilágosítással készséggel szolgálunk. Elő- és utószobában 20 százalékos kedvezmény. Szives pártfogást kér B. Wiedner vendéglős. (V 3887)

LAKÁST KAPHAT

ELSŐ emeleten irodának, szalonnak alkalmas uccai és udvari 4 helyiség azonnalra kiadó. Cal. Reg. Ferdinand uton. Értekezni Farkas borkereskedőnél. (4465)

KÜLÖN villatelen teljesen új 2 szobás komfortos azonnalra kiadó. Julian Pop 1. Telefon 33-01. (4420)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobák előszobával esetleg teljes ellátással és szoba konyha kiadó. Str. I. Maniu 18. (4425)

EGY szoba, konyha, fürdőszoba butorozva kiadó a Reg. Ferdinand-uton. Cim a kiadóban. (4430)

BUTOROZOTT szoba, külön fürdőszobával kiadó. Cim a kiadóban. (4431)

KIADÓ 4 szobás lakás modern, komfortos. Érdeklődni Str. Băii 25-a. (P9038)

KIADÓ nagy helyiség földszinten, irodának, üzleti célra. Str. Memorandului 4. (P9039)

KIADÓ 1 nagy szoba, konyha, speisz az állomás mellett. Str. Moldovei 15. (3981)

JÓFORGALMU fűszerüzlet italmérőssel betegség miatt bérbeadó. Cim a kiadóban. (4300)

BUTOROZOTT szoba nyaralásra is azonnal kiadó. Str. Rosetti 10. (4371)

KÖZPONTBAN sutérin vízvezetékekkel zajtalan műhelynek, raktárnak kiadó. Str. Memorandului 6. emelet. (P 9066)

Stella UDVARI

Calea Regele Ferdinand 24

SZOBA konyha havi 550. Ugyanott különbejáratu szoba 450. Azonkívül különbejáratu kapualatti parkettes nagy szoba 1200. Lakásnak, irodának, rendelőnek alkalmas, azonnal főuccákban kiadók. Értekezni Ancánál, Reg. Maria 43. (P 9069)

FŐUTVONALON fűszerüzlet kiadó. Értekezni az üzletben. Calea Motilor 59. (4257)

FÜSZERÜZLET berendezve, italméredéllyel, trafikkal, lakással bérbeadó. Str. Minerilor 24. (4302)

KIADÓ üzlethelyiség. Str. Pietroasă 30. (4354)

KERTES villában kiadó 2 szoba, elő- és fürdőszobás garzon lakás július 1-ére. Str. Mico 30. (P. 9015)

KÉT szoba nyaralásra június 1-ére kiadó. Str. Vultur 12. (T718)

KIADÓ augusztusra két szoba, konyha teljesen napos, komfortos emeleti lakás. Str. Matei 5, portásnál. (T754)

KIADÓ kisebb önálló szoba vizkagylóval, speisz stb.-vel Str. Matei 5, portásnál. (T755)

LAKÁST KERES

3 SZOBABÓL álló helyiséget, irodának alkalmasat, központban, keresünk. Mercantil, Str. Berde 3., I. em. (T735)

KERESEK f. évi július 1-re vagy augusztus 1-re 2, esetleg 3 vagy 4 szobás lehetőleg külön telken levő komfortos, tiszta lakást, ezeken kívül 1 szoba, konyhát a városnak Reg. Carol II. uccától délre az Alverna irányig, ettől a Regala-uccáig terjedő részén levő uccákban. Ajánlatokat Tutungeria Str. Cipariu 1. továbbít. (T758)

KERESÜNK nyári szezonra földszintes, 1 szobás komfortos, kertés lakást telefonnal előnyben. Érdeklődni. Cal. Traian No. 40.

Régi püskösi népszokások

Piros Püskösd napja az európai népek ősi hagyománya szerint a nyár bevonulásának ünnepe. Ezt a régi-régi hagyományt őrzi az ősi rigmus a palócok között, amellyel egymást Püskösd napján köszönteni szokták:

„Ha eljő a püskösd
Aranykalászával,
Megtelik a szérű
Isten áldásával!”

Az Új-Testamentum beszéli: amikor a Megváltó felszállt a mennyekbe és a nitványai, a 12 apostolok magukra maradtak, csüggedés és félelem szállotta meg őket. Ekkor Jézus leküldte hozzájuk a Szentleket tizenkét, tüzes nyelv alakjában, hogy így tanítványai megkapják a megerősítés malasztját. És az apostolok lelkébe beköltözött az égi hit, a krisztusi malaszt és a törhetetlen bizakodás. Ezek a tüzes nyelvek segítették a tanítványokat abban, hogy az igazsággal megvilágítsák a föld népét.

Ezt ünnepli meg az egész világon a kereszténység.

Püskösi király és királynő választás

A nép ősi hagyománya érdekes ünnep séget kapcsol Püskösd napjához. Igen sok vidéken még ma is divik a püskösi király- és királynőválasztás. A virágfüzerekkel megkoszorozott püskösi király egy napra valóban uralkodói hatalommal bír, szavát e napon még a falu leggarázdabb legényei is megfogadják. Hiveivel lóháton vonul fel és a felpántlikázott lovasok között egy kis legényke is lovagol, kosárral az oldalán. A házakba bészörögetnek, elmondják mondókáikat, amelyért bort, kalácsot és tojást kapnak. Mindezeket a legényke kosarába helyezi. Az így összegyűlt elemőzsiából rendezik a püskösi lakomát, melynek központja a püskösi királynő, akit magasra emelve dicsőítenek a következő versikkkel: „Emeljük fel királynénkat, Édes királyné asszonyunkat.”

Egyes magyar vidéken futtatást rendeznek és aki a pusztá, szilaj csikója hátán elsőnek lovagol be a célba, az lesz a püskösi királyjelölt. Ezután birokra kell kiállania egy kiválasztott legénnyel és ha földhöz teremtette, akkor kapja meg a valóságos püskösi király címet és amellet maga mellé a virágtrónra a püskösi királynét.

Esővarázslás

Egynemely székelyföldi faluban Püskösd napján napkeltekor virágokat és tavalyi búzaszemeket szórnak a vízzel telt edénybe vagy folyóvízbe. A víztől várják azt, hogy földjüket megtermékenyítse. Ez az ünnepség valószínűleg az esővarázslás ősi pogány babonáiból nyeri eredetét. Mert Püskösd után minden esőcsepp kétszer annyit ér, mint Püskösd előtt. A közmondás is mondja: „májusi esőnek minden cseppje aranyat ér.”

Püskösdölők

Régen a magyar püskösdölők rigmusa tele volt pogányos versekkel. Eredetileg bizonyára férfiszereplőkkel is játszották. Talán a püskösi királyé lehetett a vezérszólam, de az egyház közbeszólt. Csak egy feltétellel engedte meg a püskösdölést: ha kisleányok énekelhetik és a pogányos vonatkozású dalok helyett keresztény énekeket kellett mondani.

A püskösi játék szereplői ezután a tyukokkal kelnek: láz, izgalom és legszébb ruha valamennyiükön. Hófehér, vagy rózsaszín, a hajukban szalag libeglobog. Arcuk tiszta, fejükön rózsakoszorú. Négy, öt, tíz, tizenkétéves leánykák indulnak utnak. Már régen kikeresték egymást, tudják a dalokat, fújják is vízsebesen, nem akadnak el, nem dadognak és... — bárcsak egy hétig tartana ez a „jelős” ünnep.

Elöl megy a püskösi királynő vőlegénye, utánuk fehér fátyollal menyecskésen, bekötött fejjel a királynő és még két másik kislány. Az egyik a „zsákos”, a másik a násznagy. Mindegyiknek különböző a szerepe. Szép verseket mondanak s amerre mennek, már nyílnak utánuk az ajtók, ablakok.

— Szabad püskösdölni?

— Persze, hogy szabad, csak jertek beljebb.

Szerényen, szépen „illedelmeskednek” befelé. Rendszerint a konyhában állanak egyvonalba. Pirul az arcuk, várnak egy Miatyánknyi csendet, majd rázendítenek... A dallam ünnepélyes, de gyorsabb, mint a protestáns zsoltáré: „A püskösdnek jeles napja — Szentlelek Isten küldöttje — Erősítse mi szívünket — Az apostoloknak. Melyet Krisztus ígért vala — Akkor adta tanítványra, — Mikor mánne mennyországba — Mindönök láttára.”

Az utolsó szót már elkapkodják és kiugrik az utolsó sorból a királynő. A legszébb rózsza ezen a kisleányon szépül, talán ez a legbátrabb nyelvű is. Annak is kell lennie, mert most egyedül énekel

Kis leányka vagyok,
Nagyot nem szólhatok,
Mégis az Istennek
Dicséretet mondok.
Gyöngé vessző vagyok,
Mindönfelé hajlok,
Szüleim kertjében
Most nyitni akarok.
Nem anyától löttem,
Rózsafán termöttem,
Piros Püskösd napján
Hajnalban születtem.

Végző befejezésül már nem is énekel.

nek, csak mondják kántáló szavakkal, a régi szöveggel:

Zörgetik a kulcsot,
Pénzt akarnak adni,
Ha öt forint nem lösz,
El se fogjuk vönni.

A legedesebb látvány dél felé táru a szemlélő elé. Az uccasarkokon mindenütt kivrágzott, kirózsaszinesedett kisleány csapatok köténybe számlálják a garasokat, rézfílléket, osztzkodnak, „menynyi a kereset?”

De ezekből a régi népszokásokból már sok elpusztult és mind ritkábban lehet hallani erről a szép és eredetien bájos püskösi népszokásról.

A fiatalok már alig tudják a rigmusokat és csak az öregebbek éneklék most Püskösd reggelén deresedő fejjel, könynyező szemekkel, ahogyan a hajdani rigmus mondotta:

Mi van ma, mi van ma...
Piros Püskösd napja,
Hónap lösz, hónap lösz
A második napja
András bokretás
feleség, jó táncos,
az ma selyömszál,
jó mögfogd, jó
a lovadnak száját,
ne tipöggye, ne tapöggya
a püskösi rózsát.

(T. N.)

Incze Andor:

Időjárás és orvostudomány

(II. és befejező közlemény. Az I. közlemény május 29-iki számunkban.)

A légnyomás hatását az emberi szervezetre mindenki ismeri, erről különösen neu raszténiában, migrénben szenvedők tanuskodhatnak, főleg a vérnyomásra és a test hőmérsékletére hat. Tuberkulotikusoknál a hirtelen légnyomás változás vérzést, szivbajosoknál reflexrohamokat okoz, sokszor pedig a mocsárlázban szenvedőknél visszaesésnek lehet oka. A légnyomás iránt való érzékenység különösen az együttérző idegrendszer megbetegedéseinél nagy és ideges szorongó érzésben nyilvánul. A légköri nedvesség (azaz a levegőben foglalt vízpáramennyiség) az idült hűléses megbetegedésekre van hatással. Az annyira értékes ultraviolet sugárakat a légköri nedvesség nem engedi át. Ez a magyarázata annak, hogy míg a mi éghajlatunk alatt bárki csokoládébarnaszínűre süttetheti magát nyáron, a trópusok paradus levegőjében, ahol pedig sokkal melegebb van, az európai embernek nem fog ez sikerülni.

Pasteur megállapításai

A fertőző betegségek elterjedése szempontjából fontos, hogy a légköri nedvesség tulajdonképpen apró, szabad szemmel nem látható, lebegő kis vízpáragömböcskékből áll, ezek az újabb vizsgálókat szerint valóságos melegágyai lehetnek a baktériumoknak. Pasteur előtt ugyanis azt hitték, hogy a betegségek a betegekről és holt testekről a levegő útján terjednek. Pasteur kimutatta a baktériumok szerepét, szerinte főleg közvetlen érintkezés útján történik a fertőzés. Ma a fentebbi megállapítás te-

kintetbevitelével ismét a levegő útján való fertőzés jelentősége lépett előtérbe.

A légkör elektromos tüneményei

Igen fontosak továbbá a légkör elektromos tüneményeinek folyamatai, mivel ezek mindig a légköri zavarok és időjárás-változás előhírnökei.

A legújabb vizsgálatok szerint a légkör elektromosságának hatása különböző bántalmakban nyilvánulhat, így pozitív ionizáció eseteiben ekcéma-kiütések, neuralgiák, reumatikus fájdalmak, hemofiziák, tüdőbántalmak súlyosbodása, stb. Utóbbiak klimatikus gyógyításánál az éghajlaton kívül tekintetbe kellene ezért venni a gyógyfürdőket elektromos (ionizáció) szempontból is. Hiszen még a növényzetre is óriási hatása van a levegő elektromosságának. Ha a növény kedvező elektromos légkört megváltoztatjuk, ez elsatnyul és elősdiék lepik el. A juhok csak pozitív elektromos térben legelnek, negatív térben fekvő maradnak és nem olyan élénkek.

A légköri elektromosság hatása szervi betegségekre (tüdővész, rák), valamint fertőző betegségekre még csak gyanítható, nem egészen világos. Tanulmányozásra vár még a levegő rádióaktivitása.

A szervezet alkalmazkodása

Az emberi szervezet különböző hőmérsékletre való alkalmazkodása igen nagyfokú. Gondoljunk csak arra, hogy például a Szaharában és a Szibériában uralkodó hőfok között több mint száz fok különbség van. A hirtelen változások azonban

PODEOL
lábizzadás
ellen

ebben az esetben is károsak, vasomotorikus idegrendszeri zavarokat és tüdőgyulladást okozhatnak. A tulságos napfény, illetőleg hőemelkedés tudvalevőleg napszúrást hógutát (bányamunkásoknál, üveghutában, olvasztókban dolgozóknál) idézhet elő.

Meglepően sokoldalú tehát a Földet körülvevő légkörnek az emberre való hatása. Hátha még hozzávesszük a napfoltoknak, holdkisugárzásoknak még csak alig sejtethető befolyását? Nagy óvatossággal kell azonban eljárni ebben az irányban, nehogy földidézünk a babonás középkori Fauszt alvó szellemét, amikor mindent a csillagok állásából igyekeztek magyarázni.

A fentebb ismertetett tényekre nemcsak orvosok és természettudósok, hanem igen gyakran még történetírók is utalnak. V. Consin például azt mondja a filozófia történetéről írott könyvében: „Egy nép jellemét, képességeit, sőt történelmi múltját bár mikor befolyásolják az általa lakott ország földrajzi (éghajlati, dombzati) viszonyai és természete.” A hőmérséklet évszakonkénti változásainak következményeit a belső kiválasztó mirigyekre, a hormon kiválasztásra már megfigyelték. A gyermekek például a nyár folyamán gyorsabban nőnek, mint máskor a hipofízis nevű mirigy nagyobb fokú működése miatt. Felmerült már a kérdés: vajjon fertőző betegségeknek bizonyos évszakokban való elterjedését a baktériumok származása kedvező időjárás, vagy pedig magában az emberi szervezetben végbemenő változások (az ellenálló képesség) és ingadozások okozák.

Új kutatási területek

Valóban beláthatatlan az a terület, amely itt még a jövő kutatásaira vár, szó van itt hőmérsékletről, légnyomásról, elektromosságról és légköri mágnességről stb. Tény az, hogy a modern orvostudomány ma már nem nélkülözheti a légnyomásmérőt, szélességmérőt, ionométert és a többi meteorológiai műszereket, mivel mind nyilvánvalóbb a légkörben végbemenő változások hatása az ember egészségére. De új szempontok fognak érvényesülni az éghajlati gyógyhelyek tekintetében is. A városok egészségügyi viszonyait óriási mértékben fogja feljavítani a megfelelő mesterséges éghajlat és levegő előállításai ami sajnos, egyelőre csak Amerikában van néhány alkalmazásban.

— Hindu parasztek elevenen megégették öt szent férfiut. Bombayból jelentik: Kriti falu 35 lakosát a bombayi bíróság hosszabb tartamu fegyházbüntetésre, hat vádlottat életfogytiglani kényszermunkára ítélte, mert elevenen megégették öt Sadhut, azaz hindu szent férfiut. A szent emberek zarándoklásuk során a falu szelén töltötték az éjszakát és a tábortüzükből kipattanó szikrák lángra lobbantottak husz házat. A parasztek azzal vádolták a Sadhukat, hogy búbajossággal gyujtották fel a falut és így akartak bosszút állani azért, mert nem kaptak alamizsnát. Az izgatott által felbőszült tömeg az égő házak közé vetette a kegyes zarándokokat.

— Egyre több mesterséges benzint gyártanak Németországban. Berlinből jelentik: Németországban ugrásszerűen emelkedik az ugynevezett mesterséges benzint gyártása, amely mind nagyobb mértékben fedezi a birodalom szükségletét. A most közzétett adatok szerint 1937-ben kerek egymillió tonna mesterséges benzint gyártottak Németországban. Ez a mesterséges benzinnemennyiség különféle eljárások között oszlik meg, de annyi megállapítható, hogy a Farbenindustrie gyártja Németország mesterséges benzinkészletének kilenczederésztét.

— 80 millió dollárt költöttek tavaly Amerikában borotválkozásra. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok lakosága a washingtoni kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint 1937-ben 80 millió dollárt költött borotválkozásra, és pedig 10 millió dollárt borotvákra és ecsetekre, 50 millió dollárt pengék-re és 20 millió dollárt szappanra, krémekre és hasonló kellékekre.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
CZINK

által tisztított
és festett ruha

Anglia legrejtelmesebb és legjobban őrzött hadititka: Thorney szigete

(LONDON.) Anglia legnagyobb problémája: légi haderejének gyors kiépítése. Köztudomású, hogy az angol hadvezetőség arra az álláspontra helyezkedett, hogy az angol birodalom épsége a tengeri és a légi ellenőrzéstől függ. Ez a magyarázata annak, hogy az elképesztő angol fegyverkezési költségek sokezer millió fontjának nagyrészt repülőparkok építésére és a légitámadások elleni biztonsági készülékek vásárlására használják fel. Az egész angol szigetvilág lassan egy nagy erődített várhoz lesz hasonló, amelynek titkos földalatti alagutjai gabona- és benzinraktárakat kötnek össze egymással. A nagy gyárvárosok elsősorban hadiipari üzemeket igyekeznek biztonságosabb vidékre és nagy távolságokra szétzórni. A most folyó légvédelmi szervezkedés bombamentes menedékhelyek építésére kötelezi nemcsak a városok vezetését, hanem az egyes házak tulajdonosait is. Anglia fél a repülőgéptől és ezért feltétlenül ura akar lenni a modern kor legfélelmetesebb harci eszközének.

London védelme már reményteljes

Fölösleges hangoztatnunk, hogy nemcsak Nagybritánia, hanem az egész angol birodalom életében milyen fontos ipari, gazdasági, kereskedelmi és szervezési szerepet tölt be London. Ez a közel kilencmillió lakosú főváros az eddig megtartott légigyakorlatok tapasztalatai szerint — védhetetlennek bizonyult a légitámadásokkal szemben. Az angol hadvezetőségnek egészen a múlt évig nagy és megfeszíthetetlen problémája volt London köznapis életének biztosítása háború esetén. Se a hadvezetőség, se az illetékes minisztériumok, se az újságok nem csináltak titkot ebből a kellemetlen valóságból. Körülbelül egy éve folyik a megfeszített fegyverkezés. Az angol kincstár elképzeltetlen összeget mozgósított a légi védelem tökéletesítésére. Ugy látszik, ennek meg volt az eredménye. Egyre bizakodóbb kijelentéseket tesznek a szakemberek. A közönség is nyugodtabban tekint már egy bekövetkező légiháború elé. Átment a köztudatba, hogy az angol hadsereg olyan különleges fegyvereknek jutott a birtokába, amelyek Anglia légi védelmét a mai repülési viszonyok mellett eddig nem is sejtett mértékben biztosítják.

Az ucca emberei kívülről ismerik azokat a repülőgép-típusokat, amelyeknek szerkezetét a kormány hadi titokká nyilváníttotta. Tudják azt is, hogy egész sor különleges léghárító ágyut és gépfegyvert konstruáltak a nagy fegyvergyárakban és azokat most ezerszámra gyártják.

Semmi pénzt nem sajnálnak az adófizetők a légi haderő céljaira. Nagy bizságerzés tölti el az embereket, mert tudják, hogy Anglia rendelkezik jelenleg a világ leggyorsabb és legfélelmetesebb vadászgépeivel. Kevés oly féltett hadititok van, mint a Hawker-féle „Hurricane” repülőgépnek berendezése. Ezek az ijesztő légi szörnyetek állítólag óránkénti 700 kilométeres sebességgel süvitenek céljuk felé. Egy-két beavatott emberen kívül senki sem tudja Angliában, — még megközelítőleg sem, — hogy mennyi a számuk. De ugyanilyen homály burkolja az egyre gyarapodó többi típusú repülőgépek számát is. Csak nagyjából lehet következtetni a megsokszorozódott angol légi haderőre, — az ujoncok számából Legutoljára a hadügyminisztérium újabb 40.000 katonát igényelt légi szolgálat céljára. Az elmúlt évtizedben körülbelül 90 katonai repülőteret állítottak fel sokszáz hangárral.

Ezek egyrészt a nagyvárosok periferiáin helyezkedtek el, vagy a szigetország egyéb stratégiailag fontos pontján. Magától értetődően nagyon sok repülőgép-bázis van a keleti partokon.

Mégis Anglia legerősebb légi fellegvára a Hampshire-hoz tartozó Thorney szigeten van, a déli partvidék mellett

Megvásárolnak egy lakatlan szigetet

Két évvel ezelőtt Thorney szigetet még a legjelesebb földrajztanár sem ismerte, ha csak véletlenül nem járt arrafelé életében. Teljesen elhagyott, műveletlen, sziklaalakulat volt a déli angol partok szaggatott szélei előtt. Légvédelmi szempontból azonban felbecsülhetetlen a stratégiai fekvése. Az angol hadvezetőség hét évvel ezelőtt fedezte fel ennek az ismertlen szigetcskének nagy értékét — és megvásárolták. Ha régi tulajdonosai meglátogathatnák ezt a szigetcskét, bizonyára nem ismernének rá. Lapos felületén hatalmas repülőterek fehérlenek, amelyeknek hangárjai a sziklák mélyében és földalatti betonfedezékekben vannak. Egyébként e szigeten tárolták fel a támadásra szükséges légi torpedó és többmázsas ekrazitos bombák félelmetes mennyiségét. Annyi robbanóanyag van itt felhalmozva, hogy elegendő fél Európa nagyobb városainak a rombadöntésére. E veszedelmes hadianyag gyűjtésére ideálisabb helyet el sem lehetne képzelni, mint ezt, az emberlakta helyektől tisztes távolságban unatkozó szigetcskét.

Erről a repülőbázisról eddig nagyon is hallgattak az angol újságok és a neve most azért ment át a köztudatba, mert a király néhány nappal ezelőtt repülőgépen meglátogatta az angol légvédelem legjelentősebb pontjait. Thorney szigetéről úgy emlékeznek meg a jelentések, mint Anglia legföltettebb és legtitokzatosabb szigetéről. Földalatti hangárjai csak ez év februárjában készültek el. Befogadókapességük azonban már is hat repülőkülönítményre elegendő.

A titokzatos sziget előtt a király meglátogatta a repülőiskoláját, ahol bemutatják az angol léghárító védelemnek egyik legfélelmetesebb eszközét: a fényképező ágyut. Állítólag ez a tökéletes és modern fegyver hétezer méternyi magasságig a leggyorsabb repülőgépet is 90 százalékos biztonsággal leszedi. Ezek az ágyuk Angliának ama részein állnak, ahonnan a kontinensfelőli támadás várható. De a legtöbbjét egyelőre a Thorney szigetre vitték. Ott próbálták ki és egyben ezek az új ágyuk védik Anglia legtitokzatosabb és legfontosabb légi támpontját.

Gyermektemetés

A frissen esett hó a temetőben olyan fehér volt, mint a ravatalon fekvő szőszike, kis angyal arca. A gyermek csak 7 éves volt, vidám, mosolygó, értelmes kisleány. Szüleivel jóbarátságban voltam és a lányka is közel állt szívemhez. Ediktét a gyermekek nagy ellensége, a skarlát vitte el. Szülei minden áldozatot meghoztak érte, de a gyermek menthetetlen volt. És a ravatal csillogó gyertyái között, virágtengerben, selyemcsipkés szemfedő alatt feküdt a lányka hófehér ruhában. A pap csendes imát mondott és kísérték utolsó útjára a kis halottat. Sok-sok kedves barát és rokon húzódott meleg szívvel a megtörtlelkű szülők, de különösen az édesanya felé. Az édesanya... akinek fájdalma leírhatatlan, szinte önkívületi állapotban kísérté gyermekének koporsóját. Az apa szomorú megtört arccal támogatta-vigasztalta feleségét. De az anyát nem lehet vigasztalni, mert lelkének egyik felét temetik el a kis Ediktével...

Mégis vigasztalódni kell, mert lelkének másik fele itt marad egy másik kis virágbimbónak, a másik picinyke gyermekének... és ha a kicsike mosolyát látja, visszamosolyog... és vigasztalódik.

Az egyik mellékuccában különös, ismeretlen nyelvű, komor melódiájú hangfoszlányokat hoz felém a hűvös, esőt csapkodó szél. Figyelni kezdek, a hangok erősbödnék, majd az ucca kanyarulatánál feltűnik egy menet. Fialat, sátoros cigány férfi szürkés-fehér függönydarabban letakart kisgyermek-koporsót cipel a vállán. A „szemfedő” négy sarkán piros krepp-papirból csokor formálva A koporsó mögött meztlábás, tarka-barka színes rongyokba öltözött asszonyok énekelnek. Kezükből levő mindenféle színű papírvirágfüzerek zörögése kíséretül szolgál a melódiának. Egy fiatal nő színes rongydarabban törtölteti könnyáztatta arcát. Az anya... A menetet furkósbottal a kezében, fényes gombokkal díszített dolmányban szakállas férfi zárja be, talán a „család” feje, a vajda.

Kis gyermek temetése, picinyke ártatlan lényé. Az apa viszi a koporsót, az anya bucsuztatót énekel gyermekének. Fáj a veszteség, de fájdalomban körülveszik a nagy család tagjai... fiatal még s vigasztalódik.

A sötétszürke felhőkárpitok mögül gyenge tavaszi fény csillan. Az uccasarkokon itt-ott ibolya, jácint, gyöngyvirág illat csap felém. A temető felé csendes léptekkel fehér halottaskocsi halad. A kocsiiban 10—12 éves gyermeket fedő koporsó fekszik. A gyenge tavaszi szél meglebbentette a festetlen koporsót takaró fekete leplet. Seholy egy szál virág... és gyászkiéret. A koporsó után egyszerű, feketeruhás, középkorú nő vándorog. Az anya... Halálsápadt arcát a kétségbeesés és bánat torzítja. Már nem sir... könnyeivel nem tud könnyíteni lelkén. Magába rogyantán meg-megbotlik és nincs, aki támogassa... Hol az apa? Hol vannak a hozzátartozók?... Nincs, aki vigasztalná. Talán férje elhalt?... Elhagyta?... És az anya idegen városban minden hozzátartozó nélkül, egyetlen gyermekéért küzdött-dolgozott?... akivel minden reménye, minden öröme sirba száll?

Három gyermek temetése... Három anya... Arcukon visszatükröződik a kétségbeesett fájdalom. Három vigasztalhatatlan lélek... De nem!... Kettő lelkében lassan-lassan gyógyító ír csepp. És a harmadik?... aki elhagyottan a fájdalom minden terhét egymagában hordja... Vigasztalódhatik-e?... Igen: az üde-zöld, selymes fűvön... a májusi gyöngyvirág kis harangocskáján... a kék égbolton... a nap csillogó fényén keresztül a „Magasból” vigasztaló sugár lopózik a szívébe... és vigasztalhatja.

Zattler Mária

Az asszony munkája

A keresztény szakszervezeteknek legutóbbi Párisban tartott nemzetközi nagygyűlését az ország jövőjére nézve igen fontos kérdés foglalkoztatta, az asszony munkája. A hozott határozatok teljesen megegyeznek a józan ésszel és a nő rendeltetésével. Hadd álljon itt a nagygyűlésnek néhány fontosabb határozata a női munkáról.

A nő igazi helye

Mind a férfinak, mind a nőnek az a hivatása, hogy a házasság révén családot alkossanak, amely a társadalom sejtje. A szülőknek gondviselősszerű hivatásuk van és ennélfogva meg van az a joguk, amely biztosítja részükre gyermekeik felnevelését. Az anyára azonban annál a sajátos köteletknél fogva, amely őt a gyermekekhez fűzi, olyan kötelezettségek is várnak, amelyek megfelelnek a természet utmutatásainak és amelyek őt a családi otthonnak és a házasságból származó gyermekeknek természetes öröközőjé avatják. Ennek a kettős nevelő és gondozó feladatnak gondos teljesítése igen nagy jelentőségű és fontosságú az emberiségre. Az asszony munkájának a család körében nem csupán valódi erkölcsi és szociális értéke van, de nem vitatható gazdasági értéke is a javak felhasználására való hatásánál fogva is. Gazdasági szempontból ez a tevékenység cseppet sem kevesebb értékű a többi egyéb termelői ágak tevékenységénél.

A nő joga a munkához

Sok nő kénytelen maga is gondoskodni a család fenntartásáról. Az erkölcsi eszköz erre — és gyakran az egyetlen és tisztességes eszköz — a bér munka. A nőnek tehát joga van biztosítania fenntartását, hogy ha kell, megfizetett munkájával. Mindazonáltal ezt a jogot is, mint minden más jogot a közfőra való tekintettel kell gyakorolnia.

Ha megengedhető is, hogy a nő joga a munkához abban a mértékben korlátozódjék, amennyiben a közjó követeli, mégsem engedhető meg korlátlanul.

A munka igazságos megosztása

Nemcsak a termelés és a társadalom érdekében, hanem főképpen a nő egyéni érdekében is hasznos dolog megosztani a munkát a férfi és a nő között akképpen, hogy kinek-kinek az a munka jusson, amely a legjobban megfelel erejének és képességének. Az ésszerű megosztás előmozdítása egyebek közt kellő körültekintésre és a foglalkozási ágak megszervezésére vár. A megosztást azon kívül támogatni kell a munkások és munkaadók erre irányuló vizsgálatának is.

Egészségügy és erkölcs

A nő éppen úgy, mint a férfi, nem teheti ki szükség nélkül egészségét veszedelemnek. Minthogy bebizonyult, hogy a nő úgy a maga egészségére, mint a világharhozandó gyermekekre való tekintettel, súlyos következmények nélkül, nem folytathat bizonyos foglalkozásokat, szükséges óvintézkedésekről gondoskodni a nőimunka törvényes védelme végett is. Általános szabály azonban, hogy ezeknek a védő intézkedéseknek nem annyira bizonyos munkák megtiltására kell szorítkoznia, mint inkább azoknak a műszaki és szociális viszonyoknak megjavítása legyen a céljuk, amelyek között a munkákat végzik.

Sem a nő, sem a férfi nem teheti ki veszélynek erkölcsiségét, gazdasági jólétének biztosítása végett. Az erkölcs-védelmi intézkedések törvényszerű szükségében bizonyos esetekben feltétlenül kívánatosak.

A nő bére

Mivel a nőnek sok esetben munkájával kell biztosítania fenntartását, bérenek „megélhetési bérnek” kell lennie, nem pedig „pótbérnek.” Amikor a nő a férfival azonos értékű munkát végez, helyénvaló ez a szabály: „Egyenlő értékű munkáért, egyenlő bér jár.”

Szandálok és mindenfajta nyári cipők legalcsóbban csak

EL-KA-nál

Cluj, C. Reg. Ferdinand 16. szerezhetők be. Római szandálok számonként 3 lejtől kaphatók,

Ázsia felől újabb vihar készül

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Abban a komor tragédiában, amely szinte két évtizede perog már a világpolitika szinpadán, újra változik a szín. Az előző két kép a Földközi tenger medencéje körül, illetve a Duna vonulata mentén játszódott le. A láthatatlan rendező azonban egy merész fordulattal egzotikus tájak felé tereli a világ figyelmét. Most megint a távolkeleti nagy tusa jelenet zajlanak előttünk. A rivalda fényébe Japán került s egyideig megint a Felkelő nap országa fogja a főszerepet játszani. Nehéz szerep, bár kétségen kívül sok lehetőséget ígér. Dicsőséget arathat, de a bukás dicstelensége is fenyegeti... A japán kormány gyökeres átszervezése, pontosabban szólva: Hirota külügyminiszter menesztése egészen új fordulatot jelent Tokió eddigi külpolitikai vonalvezetésében. Senki sem tagadhatja, hogy Hirota nagy koncepciójú, széles látókörű államférfi, aki talán az angoloktól tanulta el a minden eshetőséggel számoló és minden lehetőséget lemérő taktikáját. Talán ez a magyarázata, hogy az utóbbi hetekben erősen kacérkodott Londonnal, de Moszkvával is. Am ebből az esetben találó a szállóige: Amit ketten tesznek, az nem mindig egy és ugyanaz. A brit világbirodalom vezetői roppant gazdasági és helyzeti energiákra támaszkodva meg engedhetik maguknak a huzavona-taktikát. Hajolhatnak erre is, arra is és látszólag biztos bázisokat is feladhatnak. Van idejük és van anyagi lehetőségük erre a taktikára. Am Nippon esete más. Még nagyon is távol áll attól, hogy igazán világbirodalomnak mondassák. Erre csak a hajlama és a szándéka van meg. De mindent egybevéve: a brit impériummal összehasonlítva, mégis csak ázsiai ország, akármilyen erős katonai hatalom egyébként.

2. Szigeti helyzete és az ázsiai kontinens keleti peremén való fekvése meglepően hasonlít az angol anyaállam földrajzi helyzetéhez. De már a gazdasági adottságai egészen mások. Mindenekelőtt nyersanyagokban felelte szegény. Angliát hatalmas szén- és vastelepei tették legelső sorban naggyá. Azután természetesen a XVIII. és XIX. század gyarmatszerzésre kedvező lehetőségei is hozzájárultak az Empire kiépítéséhez. Japán ellenben tulságosan későn vette át az európai kulturát. 1864-ig a szó ki-mondott értelmében a középkor hűbérrendszere volt itt a társadalom alapja. Igaz, hogy ettől fogva elképzelhetetlen arányú technikai fejlődés ment át. Az addig különösképpen mezőgazdasági állam rövid néhány évtized alatt szinte teljesen átalakult ipari országgá. Csak-hogy a nagyraott iparnak nem álltak megfelelő nyersanyag források a rendelkezésére. Japán imperialista politikájának legelső sorban ez a hajtórugója. De mert későn fogott hozzá a gyarmathódításhoz, nem is tudott megfelelő nyersanyagot helyeket szerezni. Az 1894-ben megszerzett Korea és Formosa éppen ugy szegények fontos nyersanyagokban, mint az anyaállam. Az ipari nagytöke ezért fogott össze a hadsereggel, hogy újabb és újabb területeket hódítsanak. Később, az óvatosságnak szembe kerültek a nyaklód nélkül előretörni akaró katonai vezetőkkel. Japánban tehát súlyos belső gazdasági és politikai ellentétek is kavarognak. A politika számottevő tényezői kétségbeesett erőfeszítéssel próbálták ezeket az ellentéteket valamilyen formában át-hidelni, de hasztalan. Az utóbbi két-három esztendő során a katonai tényezők kezébe került ugyszólván minden cselekvő hatalom. Japán expanziós ténykedése ebben lelik magyarázatukat.

3. Hirota óvatossá ember volt s közeledni próbált Angliához, de ugyanakkor közeledést keresett Moszkvához is. Egyik nemrég parlamenti beszédében például így nyilatkozott: „Japánra nagy jövő vár. De, hogy céljainkat elérhessük, alkalmazkodnunk kell a lehetőségekhez. Nem szabad visszautasítanunk a barátságosan felénk nyúló kezét, akár Lon-

don, akár Moszkva keze is az...“ És valóban: az utóbbi időben szemmel látható enyhülés állt be ugy a Tokió és London, mint Tokió és Moszkva közötti feszültségben. Hirota jól tudta, hogy az angol világbirodalomhoz tartozó Hongkongon keresztül szállítják a délkeleti seregek számára a legtöbb municiót. Ennek ellenére úgy látta, hogy egyelőre nem tanácsos a brit oroszánt maga ellen ingerelni. Ami pedig a szovjetet illeti, igaz, hogy Külső-Mongolián, illetve Kelet-Turkesztánon át mérhetetlen orosz hadianyag ömlik Kinába, de viszont Japán leginkább petróleumban szűkölködik. Repülőgépei, tankjai, autómobiljai e nélkül értéktelen ócska vasakká válhatnak. Már pedig petróleumot jórészt a szovjet birodalom fenhatósága alá tartozó Szachalin szigetéről kaphatnak. Erre való tekintettel és egyéb okért is Hirota kerülte, hogy végleg kenyértörésre vigye a dolgot Moszkvával. Am bizonyos körök nem igen szoktak a politikai és gazdasági lehetőségekkel számolni. A japán vezérkar csak azt látta, hogy most aránylag a legkedvezőbb az idő a hódításra. Az eddigi sikerek valamelyest alá is támasztják ezt a felfogást. Csak-hogy... Igen, bizony, csak-hogy Kína tulságosan nagy falat ahhoz, hogy a viszonylag apró Japán szőröstől-bőröstől lenyelhesse.

4. Aki mer, az nyer! És a japán hadsereg vezetői nem nélkülözik a bátorságot. Hirotanak távozni kellett s miután az ő külpolitikai koncepciója megdőlt, ez gyökeres irányváltást jelent Japán további magatartásában. De természetes, hogy a dolgok így alakulhattak, az nemcsak a katonai tényezők akarásán mulott. Sok külső ok összetevődése játszódott itt közre. Mindenekelőtt a mexikói petróleum-háború. De mielőtt erről beszélünk, még előbb a harmadik birodalom és Szovjet-Oroszország egymáshoz való viszonyát is meg kell világítani. A hitlerizmus egyik legutóbbi és leginkább kihangsúlyozott jelszava: **Leszámolni a bolsevizmussal!** Am mások a jelszavak és mások a valóságos tények. Nyilván, kifelé éles választófal volt kezdetül fogva a bolsevizmus és a hitlerizmus között. A kulisszák mögött azonban mindennek ellenére igen élénk gazdasági kapcsolatokat tartott fenn a két ország. Nem beszélve arról, hogy a Hitler-rezsim első hónapjaiban ujtották meg azt a kereskedelmi szerződést, amelyet még a Weimari német köztársaság kötött Oroszországgal, kétségbevonhatatlan tény, hogy mindmáig fennállanak ezek a gazdasági kapcsolatok. Tagadhatatlan, hogy — aránylag nemrég — volt egy időpont, amikor közel fekvőnek látszott a végleges szakítás a két ország között. Berlin visszahívta gr. Schullenburgot, moszkvai nagykövetét és Szovjet-Oroszország is csak egyszerű ügyvivővel képviseltette magát a Harmadik birodalomban. Mint tudjuk: a tömeges kivégzések áldozataival szemben a szovjet vádbiztos leginkább a Németországgal való cimboráskodás bűnét hangsúlyozta ki első sorban.

5. Nemrég azonban valami különös fordulat állhatott be Berlin és Moszkva külpolitikájában. Annyi bizonyos, hogy a német birodalmi kormány újra visszaküldte gróf Schullenburg nagykövetet Moszkvába, a népbiztosok tanácsa pedig az eddigi egyszerű ügyvivő helyett Merkalov volt közgazdasági népbiztosot delegálta nagykövetül a harmadik birodalom fővárosába. Ezzel a kettős aktussal egyidőben megújították a lejárfélben levő kereskedelmi szerződéseket is. Ezek a szerződések igen jelentős gazdasági előnyöket biztosítottak a német nagyipar részére... Semmi sem történik ok nélkül és egészen bizonyos, hogy Berlin és Moszkva csöndes kezeledését is súlyos okok idézhették elő. Az angol—olasz Földközi tengeri egyezmény ugyanis jelentősen letpitotta a berlin—római tengely hatóerejét. Már ez is óvatosságra készítette Hitleréket. Anglia újabb állásfoglalása a közép-európai politikában meg éppen felbőszítette őket. London a németek gyarmatkövetelését úgy akarta ellensúlyozni, hogy közép- és Északkelet-Európában bizonyos lehetőségeket ígért nekik. Ausztria bekebelezése minden nagyobb megrázkódtatás nélkül végbe is ment. Am a szudéta-németek esetében Chamberlain váratlanul megváltoztatta álláspontját. Azaz, hogy Daladier és Bonnet néhány hét előtti londoni látogatása után várható volt ez a páfordulás. Franciaország ragaszkodott a Csehszlovákiával való szerződéshez és Anglia meghajolt e feltételek előtt. Csak-hogy viszont ellenfelteiként a francia—országi kapcsolatok lazítását kötötte ki. Ez a magyarázata, hogy Németország és a szovjet megalátlak az egymás felé vezető utat. Berlinit az angolok közép-európai állásfoglalása, Moszkvát a franciák ingadozó és rájuk nézve veszélyesnek ígérkező magatartása háborította fel...

6. Bizonyos diplomáciai körökben nem is látszott valószínűtlennek Berlin—Moszkva—Tokió összefogása. Akármilyen hihetetlennek tűnik is ez fel, mégis a politika terén ennél jóval lehetetlenebb és elképzelhetlenebb esetek is valósággá váltak már. A cél szentesíti az eszközt és tudjuk, hogy ugy Berlinnek, mint Moszkvának, valamint Tokiónak is meg vannak a maguk céljai. Azután meg, ha távolkeleti és csendesóceáni érdekeire való tekintettel az északamerikai Egyesült Államok összefoghattak Szovjet-Oroszországgal, miért lett volna éppen a német—országi—japán összefogás hihetetlen, vagy lehetetlen?.. Közben azonban történt valami. Még pedig az, hogy Cardenas tábornok, a mexikói köz társaság elnöke összerugta a sarkantyut az angol és az amerikai petróleum-trösztökkel. Egy korábbi cikkünkben már elmondottuk, hogy egészen a legutóbbi időkig Mexikói petróleum mezőit a Standard Oil amerikai és a Royal-Dutch holland—angol petróleum-trösztök tartották a kezükben. Valósággal állam voltak az államban és Mexikó kormányának ugyszólván semmi beleszólá-

sa nem volt a petróleum mezők kihasználásának menetében. Cardenas elnök — miután egyezményt célzó igyekezete hiábavalónak bizonyult — megvonta a Standard Oil és a Royal Dutch koncesszióit. Itt kapcsolódik aztán be Japán a dolgok menetében. Megvonni a koncessziókat aránylag könnyű volt. Bár az angol és amerikai petróleumcézárók még polgárháboru felidézésétől sem riadtak vissza, csak-hogy addigi korlátlan lehetőségeiket továbbra is biztosíthassák. Cedillo tábornok bizonyára az ő munkára hajította volna a vizet... azaz, hogy a petróleumot, ha sikerrel járt volna felkelő kísérlete. Egyelőre azonban a törvényes kormány seregei szétugrasztották a felkelőket.

7. Csak-hogy nem elég a petróleumot a föld méhéből felszínre hozni, el is kell adni, illetve el is kell szállítani azt. Mert amilyen értékes folyadék egyébként, annyira értéktelenné válik, ha nem tudják tovább adni. Japán azonban kapva-kapott a jó alkalmon és rendkívül kedvező ajánlatot tett Mexikónak a petróleum kihasználása, illetve megvásárlása tekintetében. Sok valószínűség szól amellett, hogy már előzőleg, mielőtt kenyértörésre került volna a sor, Cardenas tábornok és az angol, illetve amerikai petróleum-trösztök között, Tokiói befolyásolta a tábornok magatartását és tekintetben Annyi tény, hogy a Felkelő nap országa most korlátlan mennyiségű petróleumhoz jutott s nincs többé szüksége az orosz petróleumra. Ez a magyarázata, hogy Mexikóval való egyezségét nyomon követte a Moszkva és Tokió közötti ellentétek nagyobb mértékű kiegyezése. Ha tudjuk, hogy Trockij, a száműzött egykori népbiztos, Sztalin esküdt ellensége Mexikó vendégszeretét élvezte, feltehetjük, hogy a dolgok ilyen irányú fordulatában — közvetve bár — neki is része volt. Szovjet-Oroszország és Japán között az utóbbi napokban rendkívül feszült lett a helyzet Oroszország mindenre felkészülten, már jó idő óta kiépítette távolkeleti katonai erőit. Vladivosztokek és környéke roppant haditábor s állítólag közel háromnegyed milliónyi katonaságot vonzott itt össze a szovjet-vezérkar. Hozzáértők szerint ennek a seregnek technikai felkészültsége elsőrendű. Már most minden attól függ, hogy Moszkva fel akarja, vagy fel tudja-e venni egyszerre két fronton a harcot? Mert az utóbbi hetek eseményei természetesen gyökerében megváltoztatták Szovjet-Oroszország és a harmadik birodalom egymáshoz való viszonyát is.

8. A japán vezérkar ugyanis valószínűleg tisztában van vele, hogy a mostani orosz hadsereget nem lehet összehasonlítani azzal a cári hadsereggel, amelyet 1904-ben aránylag könnyűszerrel elpáholtak. Azon voltak tehát, hogy a lazulni kezdő német—japán kapcsolatokat újra nagy mértékben megerősítsék. Ezért kellett távozni Hirotanak, hogy az ő London és Moszkva felé hajló külpolitikai irányvonala helyett újra Berlin felé fordulhassanak. Nem véletlen és nem is meglepetés, hogy Japán felajánlotta az Észak-Kinában levő Csigtau kikötőjét és környékét a németeknek. A németek viszont visszavonták a kínai hadseregben működő katonai tanácsadókat és a hadiszerszállítást is beszüntették. Csigtau tudvalevőleg a világháboru befejezéséig német uralom alatt állott. Némi szelid nyomással 99 esztendőre bérbe vették a kínaiaktól. Ez körülbelül az örökös birtoklást jelentette. A békeszerződések aztán Japánnak juttatták a jelentős távolkeleti kikötőt a Csendes óceáni Marianna, Bismarck és Carolina szigetcsoportokkal egyetemben. Érthető az angolok felszisszenése erre a hírre, mert ez jogot ad a harmadik birodalomnak arra, hogy a távolkeleti vizeken újra felvonulassa hadihajóit... Viszont az is érthető, hogy az újabb külpolitikai fordulat folyományaként Anglia már nem ragaszkodik a francia—országi katonai szövetség lazításához. Sőt... A Távolkeleten mérhetetlen gazdasági és politikai érdekei forognak kockán és — történelmi tények bizonyosága szerint — Anglia ezekért az érdekekért a legmesszebbmenő áldozatokat is kész meghozni.

ASSZONYOM!

A modern technika legcsodásabb villamos háztartási készülékeit mutatja be Önnek a

TOTELECTRIC

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 28a

RÁDIÓK, csillárok és szerelési anyagok nagy választékban raktáron

Westinghouse meghódította a világ piacát

technikai vívmányainak csodás tökéletességével. Ne mulassa el tehát háztartását WESTINGHOUSE villamos készülékkel felszerelni.

TELEFON 13—35

Dr. Kiss Elek:

Az igazságosság

Naponta elolvasok egy csomó lapot, amelyek a nagyvilágból hozzák az események híreit és ezeken a különböző nyelvű lapokon leresztül megmérhetetlen fájdalom, szenvedés, nyomorúság, színelés, képmutatás, dac, gög, hiúság és kétségbeesés jut el lelkem küszöbéig és hozza indulatba szívemnek érzéseit. Naponta érintkezem emberi nagy lelkek gondolataival és tanácskozom önmagam jobbfelel és ezen a módon mindennap gyógygyul megsebzett szívem és lelkem, mert az emberi jobberzés és magasztos akarát, nemesebb indulatok, amint azok szüntelenül megszületnek a jóra törekvő emberek benesejében: vigasztaló és gyógyító hatásuk a becsületes ember számára. A történelem évezredein át újból és újból felhangzik a tökéletességre törekvő ember lelkéből a meg nem szűnő követelés: „folyjon az igazságosság, mint a bővizű patak!”. Ez az a szó és az a fogalom, amely képes derűt kelteni a szomorú ember életében és mely jó arra, hogy általa kifejezésre jusson az igazságos ember lelkének legszenyebb tartalma. Ugyanis az igazságosság igazi értelme az, hogy az ember világában mindenkivel szemben érvényesülnie kell a tiszta jognak és aki, amire méltó, azt meg kell hogy kapja. Ami jogos, az megillet és ami kötelesség, azt meg kell tennem. Nekem is, neked is és mindenkinek e világban. Ennek az igazságosságnak érvényesülnie kell az emberi társasélet minden és bármely közületében: a családban, a községben, az egyházban, a megyében, az országban, a különböző fajok és népek világában s így az egész emberiség egészében.

Elvileg, általánosságban így áll a dolog, de a napi események bizonyossága szerint a világ és a népek életében nem megy minden úgy, mint a karikacsapás. Egyszer Angliában, Sheffielden utaztam át vonattal és a sok gyár között izzó gyári tüzek lobogtak ki a pillanynyal kinyitott ajtókon. Én ezt a lobogó, izzó, heves lángnyelvet soha elfeledni nem fogom. Mindig erre gondolok, amikor a különböző népek írásain át látom a tajtékozó dühöt és a részrehajló, egyoldalú, önző és igazságtalan megnyilatkozások egész sorozatát. Gyermekkoromban, amikor a pokol kinjaival ijesztettek némely fejletlen hitű lelkek, szintén hasonló érzéseket váltott ki belőlem a pokoli lángok képe.

De kedves embertestvéreim! Ne feledjétek el, hogy bár a világ izzó kohóin égő gyűlölettüzek lehetnek pusztító hatásúak, teljesen tönkre minket embereket még se tehetnek. A világ szerkezete és az élet birodalma olyan az alaptermészeténél fogva, hogy abban a gonoszság és az igazságtalanság teljes diadalmat soha sem arathat. Törekedhetnek egyesek és közületek igazságtalanságára, de minden esetben, előbb, vagy utóbb meg kell fizetniük érte és ez így van az egész emberi birodalomban. Akik csak részleteket látnak és azokat is csak homályosan és értelmetlenül, hajlamosak az emberi élet értékei lassu és fokozatos kibontakozását illetően a kétkedésre, sőt a tagadásra. Azonban mélyebben nézve az élet mélységeibe, lehetetlen nem lennünk meggyőződve afelől, hogy igen is az igazságosság érvényesülése az emberi élet-

küzdelmeknek egyik megnyugtató eredménye.

A jóakaratu lelket fájdalom tölti el, amikor a napi életben itt-ott rosszakaratu és részrehajló, igazságtalan megnyilatkozásokat, kivánságokat és ténykedéseket lát: De senki soha kétségbe ne essék, mert az igazságosság törvénye előbb-utóbb érvényesül minden gonosz sággal és hitványsággal szemben. Az igazságos élet nemcsak az erkölcsi tör-

vény követelménye, hanem az ember célja mellett kiépítendő világának alapfeltétele is. Enélkül nem lehet tartós várakat építenie s örök boldogságra tennie szert senkinek. A fejlődő és gyaroló ember keveset tud megvalósítani, de sokra van elhivatva.

Ne féltsd tehát az igazságot, hanem inkább szolgálj azt szüntelen.

Mátrai Béla:

Tavaszi rapszódia

(CLUJ.) Naptár szerint tavasz van. De csak a naptár szerint. Mert kora reggelként nagyon jólesik a nagykabát, zuhog a hideg eső, hogy aztán elálljon és metsző szél vágjon az ember képébe. Ellenőrizhetetlen hírek szerint jégkorcsok következnek, mások szerint itt a vi-

lág vége, de vannak olyanok is, akik azt mondják, hogy a vacak időjárás annak köszönhető, hogy a fiatalság a báli szezon alatt nagyon lelkiismeretesen énekelte azt a slágert, amely úgy kezdődik: Ne legyen tavasz... Hát nem is lett.

Andante

Valami szokatlan, fojtogató érzés fogja el az embert. Nyugtalanossággal forgatja fejét és mintha mázsás suly nyomná óriási tömegével. Tavasz van a télben. A felhők komorak és sötétek, a levegő dermedt és fagyos, de mégis... riadtan dugják ki borzongó kis fejüket a rügyek az ágon s mintha valami láthatatlan erő nyomná, taszítaná őket. Az idő elszántan és ridegen megállott. De valahol mélyen a föld forró méhében, a fák apró hajszálcsöveiben, emberek és állatok vibráló idegszálaiban döngő léptekkel megindult a tavasz.

Az uton ketten sétáltak. A lány és a fiu. A közömbös hangon váltott szavak mögött érezték, hogy valami egymáshoz taszítja őket és úgy érezték, hogy ma valaminek történnie kell. A lány finom

orrpimpája remegett, a férfi hangja forró és száraz volt és kicsi borzongások szaladtak végig rajtuk, amikor összeért a kezük. Mindketten vártak valamit. Most a lány lába hirtelen megbicsaklott és halk sikollyal a férfinak tántorodott. A férfi keményen, erősen átölelte és arca megrándult. A lány szája kinyílott és csillogott, mint egy apró, biborvörös virág.

Ekkor koppant valami a lány homlokán és vékony csikokban ezüstösen futott szerteszét.

A varázs megtört.
— Eső — mondotta a lány és végig simította homlokát.

Elindultak és körülöttük gunyos kuncogással ugráltak az esősepek milliói.

Scherzo

De, ha néha-néha kiragyog a felhők mögül a nap, megtelik a korzó és sétálni indulnak a tavaszi felöltők és kosztümök. Mindenki pózol, unott ábrázattal méri az aszfaltot, olyan arkifejzéssel, mintha ő találta volna fel a zsebhen hordozható gőzhajót. Holott azon a tőri a fejét, hogy repáfőzeléket, vagy csalán levest fog ebédelni. És micsoda vállak... Olyan szélesek, hogy sepernek le min-

denkit vele az uccán és ha így tart tovább, akkor a járdákat ki kell szélesíteni. Meg is mondotta valaki:

— Mikor a korzón végigmegyek, mindig az az érzésem, mintha állattani muzeumban sétálnék...

— Miért?
— Mert úgy látom, hogy itt mindenki ki van tömve...

Siano

A kapu sarkában összehúzódva koszos kis kutya lapul. Hirtelen, valami gyors szájalomtól inditva, gyorsan feléje nyujtom a kezem. A kutya dióbar-na szemét rám emeli és valami határtalan bizalommal türi, engedi, hogy meg simogassam okos fejét.

Csodálatos. Nem ijedt meg, nem ugrott fel, nem vicsoritotta rám a fogát és nem harapott belém, holott hirtelen, szinte fenyegetőleg nyujtottam felé ke-

zem Bizott bennem. Hitt abban, hogy a világon minden rendben van, az emberek jók és becsületesek, a kerek föld minden sarkában béke van és nyugalom és a kezek azért emelkednek fel és nyulnak ki, hogy kezet fogjanak, vagy simogassanak.

— Ez egy optimista kutya — gondoltam magamban. Hisz abban, hogy a kéz csak simogatni tud.

Ezért állat...

Forte

Ha esik az eső, az ember bemehet a moziba. Ó, nem a filmet nézni, vagy azt hallgatni. Egyebet.

Hátam mögött dübörögnek a deszkák és az enyhe kölni szagról érzem, hogy a székben nők ültek le. Aztán már nem érzem, hanem hallom.

— Te, ennek a Jeanette Macdonaldnak éppen olyan a szeme, mint neked.

Csend.
— És micsoda karcsu dereka van. Hajszálra olyan, mint a tiéd.

Ujabb csend

— De az orra olyan, mint az enyém.
— Olyan. De a szája is hasonlít a tiédhez...

Sóhajtsányi kis csend.
— Gyönyörű nő. Csak most látom, hogy a füle olyan édes, mint az enyém, a fogait pedig mintha tőled kérte volna kölcsön.

Szünet, kigyullad a villany. Hátra nézek és megdörszölöm a szemem. Mind két nő csunya volt, mint egy sötét, lucskos, novemberi éjszaka.

Sinále

A szerkesztő haragosan rámnézett és összevonta vastag, félelmetes szemöldökét.

— Fiam, maga miért ír itt össze anynyi zöldséget a fellegekről, amelyekből fagyaltot lehet csapolni, a hideg szélről, amely süvít és az emberekről, akik nagykabátot viselnek, holott ma nagyon szép idő van és az emberek gutaütést kapnak a melegtől?

Valamit dadogtam arról, hogy azért a cikk megjelenésekor lehet, hogy színi fogunk

— Néze — mondotta szerkesztőm és vérszenen csillogott meg szemüvege — én leadom, de ha Pünkösdkor fürödni fogunk és nem korcsolyázni, ne kerüljön a szemem elé.

Félórával később szomorú, összeroppanó alak sietett be a főtéri templomba és bezuhanva az egyik padba, mormolni kezdett egy imát. Százezer ember között, akik remegve, reszketve, elkésredetten, dühösen és áhitattal várták a tavaszt, a nyarat és melegt, az újságíró egy kis pünkösdi hóviharért imádkozott.

Végrendelet

Ha majd meguntam a zajos világot

S a nagy magányba elmegek

És eltűnnek szememből

Az erdőfátyolos hegyek:

Keresetek egy csendes zugot

— Jó lesz a temetősarok —

Ahol a végső ébredésre

Álmodva várhatok.

A sírásók fölé faág boruljon

Ha forrón tűz a nap,

Mert ég a hant, ha rá

Veritékcsépek hullanak.

Ha majd a gyász-szekér

Megáll a hűvös sír felett:

Ne énekeljenek

Síró halotti éneket.

A pap se mondjon gyászbeszédet,

Magában mondjon halk imát.

Nagyon halk legyen a könyörgés,

Amit a szellő sem hord tovább.

A sírra nem kell koszoru

És szallagok sem kellene:

Halott szívem úgy is megérzi

A sós könnycseppeket.

Elég lesz dísznek és emlékezésnek

Egy zöld akácfág,

Ugy frissen leszakítva onnan,

Ahol tegnap még ringatta magát

— Ha télen lenne temetésem:

Egy fenyőgaly keresztje is elég,

Hogy sirom így viselje

Az öröklét jelét.

A fejfámra — ha lesz —

Semmit se írjatok.

Nem hallja a hízelkedést

Az, aki már halott.

Vagy, hogyha mégis kell írott szó

Megnyugodott fejem felett,

Írjátok rá: Született, hogy meghaljon...

Meghalt, mert született...

Papp László.

Fia életét megmentette, de vízbeült a hősi, életmentő apa

(NEWYORK.) Tappanhanockból jelentik: P. D. Kelly richmondi 41 éves villamosszerelő a hőse a megrendítő történetnek. Fia Donald beuszott a Rappanhanock folyóba, hogy elszakadt halászhorogát kiharozza, de annyira kimerült, hogy nem tudott visszauszni.

Az apa lábán nehéz gipszkötés volt s ennek ellenére beugrott a folyóba, hogy gyermekét kimentse. Az ájult Donald már fuldoklott, amikor apja megragadta és a víz fölé tartotta, hogy légzete tudjon venni. A mély folyómederben az apát is elborította a víz, de mindazonáltal addig tartotta a felszínen Donaldot, míg az odaező csónakkal kimentették. Mikor az apát is ki akarták huzni, már halott volt. Megfulladt a mentés közben.

— Eleven ós-szörnyeteget fogtak az angol halászok. Londonból jelentik. Weymouth kikötőváros halászlai kilenc méter hosszú, két tonna súlyú tengeri szörnyet fogtak, amely hónapok óta tartotta réműletben a környék halászeit. A szörnyeteg két óra hosszat vergődött a hálóban és a halászoknak kétségbeesett erőfeszítéssel sem sikerült partra vonszolni az óriási állatot, amely másfél méter széles farkával csapkodott, míg végre Fred Farn, egy ifju halász, a tengerbe gázolt és hatalmas konyhakését ismételtlen a szörny oldalába merítette. Csakhamar biborpiros lett az öböl vize, a szörny vergődése mindinkább gyengült, végre elvérzett. Azt hiszik, hogy valamely ismeretlen óriáscápafajhoz tartozott.

— Elárverezik Maupassant kéziratait. Párisból jelentik: Párisban érdekes árverés lesz a napokban. Guy de Maupassantnak, a neves írónak, eredeti kéziratai és levelei kerülnek árverésre az író műveinek eredeti kiadásával egyetemben. A 187 darabból álló gyűjtemény, amely S. gróf könyvtárából származik, több illusztrált levelet és kéziratot tartalmaz. Ezek szelén hevenyészett és rendkívül ötletes rajzok láthatók, amelyek mind magától Maupassant-tól származnak.

UTLEVÉL ÉS VIZUM NÉLKÜL
MEHET FRANCIA ÉS ANGOL

cipőket vásárolni heti 50 lejfel
való részletfizetésre.

ARCO

cipőkereskedelmi vállalat, Str.
Memoranduluj 25. Tel.: 18-25.

Junius 5-én

vasárnap (Str. Baron L.
Pop 3 szám alatt a

Kolping zenekar 10 éves jubileuma

Délután 5 órakor diszhangverseny, utána reggelig tánc. Az ünnepeket kedvezőtlen idő esetén is megtartjuk.

Jogi és pénzügyi szakértők véleménye szerint:

Mint színes szappanbuborék, úgy semmisül meg a német márkára szóló biztosítások tulajdonosainak a milliókról szőtt álma

Szakértők elképzelhetetlennek tartják, hogy néhány száz lej értékű teljesítésért évek múlva többmillió értékű legyen az ellenszolgáltatás - Nagy érdeklődés előzi meg a cluji bíróságoknak a német márkáról szóló biztosítási perben hozandó új ítéletet

(CLUJ.) A Semmitőszéknek a német márkára szóló életbiztosításokkal kapcsolatosan hozott elvi jelentőségű döntése — amelyet részletesen ismertettünk — nagy feltűnést keltett nemcsak jogász körökben, hanem az érdekelt biztosított felek sorában is. A döntés születéséről vitára és véleménynyilvánításra ad alkalmat és éppen érdekességénél fogva keltette fel azoknak a figyelmét, akik német márkára szóló biztosítási kötvények birtokában már a közeljövő többszörös milliomasainak kezdtek magukat érezni. A váratlan és gyors megdagadás és milliós összegek gondtalan birtokbavételének reménye azonban könnyen szertefoszolhat, ha a cluji elsőfokú bíróságok a Semmitőszék döntése és utasítása alapján újlag érdemi tárgyalás alá veszik az érdekes háttérű biztosítási pert.

A jogi szakértő véleménye
A Semmitőszék érdekes döntéséről kikerült dr. Stan Virgil cluji ügyvéd jogi véleményét is, akinek nyilatkozatát nemcsak világos okfejtése miatt, hanem az *audiatur et altera pars* elve alapján is közzéadjuk, mert dr. Kertész Jenő és dr. Stan Virgil ügyvédek irodája képviselte az évek óta húzódo, bonyolult perben az érdekelt biztosítóintézetet, Stan Virgil dr. a következőket mondotta munkatársainak:

Véleményem szerint a Semmitőszéknek legelső sorban azt kell megállapítania, hogy a biztosított fél milyen pénzben köthette meg annak idején az életbiztosítási szerződést a biztosítótársasággal? Ha azt a pénznemet, amelyre a biztosítási szerződés szólt, időközben a kibocsátó állam, vagy Jegybank kivonta a forgalomból és más törvényes fizetőeszközzel helyettesítette, úgy az életbiztosítási szerződésben is a biztosított összegét erre az új pénzre kell átváltogatni, még pedig ugyanolyan értékarányban, mint amilyen érték eltolódást, változást szenvedett a régi fizetőeszköz, az új helyettesítő pénznemmel szemben. A szerződő felek semmiféle körülmények között és semmiféle indoklással nem követelhetnek egymástól más arányban történő szolgáltatást, mint amilyen értékváltozást arányt az illető pénznem állama, vagy jegy kibocsátó intézete állapított meg a két pénznem átcserelési kulcsára vonatkozólag. A felek között létrejött megállapodás, illetve szerződés nem befolyásolhatja az értékváltozás arányának, átszámításának módosítását.

Közös a kockázat
— A szerződés megkötésekor egy a biztosított, illetve kedvezményezett, mint pedig a biztosítóintézet közös akarattal és egyetértéssel vállalták a biztosítási összegre megállapított pénznem további sorsát, közös kockázattal, közös veszéllyel. Ez az általános szokás, amely alól csak az kivétel ha bizonyos pénznemet a szerződő felek az egymás közötti, bizonyos lejáratú határidő múlva történő elszámolásnál előre és közösen megállapított átszámítási kulccsal valorizáltak volna. (Valorizációs biztosítás). Ez azonban a biztosított felek és a biztosítótársaságok között csak kivételes esetben szokásos, annál is inkább, mert általában a külföldi pénznemekben, tehát dollárban, svájci frankban, vagy más valutákban megkötött biztosítási szerződések-nél a lefizetett biztosítási díjat a biztosítóintézetek effektív valutában tartalekolják.

Ugyanez történt adott esetben is. A biztosított részéről lefizetett 800.000 effektív német márkát a biztosítóintézet letétbe helyezte a leghatalmasabb, legerősebb és nemzetközileg is világtételeknek ismert német pénzintézetek egyikénél, a Dresdener Banknál és erre az eljárásra már az az elvi is kötelezi az intézeteket, hogy a biztosítás nem lévén egyszerű szerencse-üzlet, hanem kizárólag kereskedelmi jel-

legű, amely a valószínűségi számítás és a veszteségi fokozat legtudományosabb alapon történő elbírálásával jön létre — nem vállalhatják és nem is vállalják az esetleges értékelődés kockázatát.

A biztosítás tárgya minden esetben az élet és sohasem a valutáris változás

— Lejáratkor a biztosítótársaság ugyanazt a pénznemet fizeti vissza, mint amilyenben a biztosítási díjat megkapta.

— Az elsőfokú cluji bíróságoknak a kérdéses perben meghozott ítéleteiből az az elv

Az O. P. T. K. érdekes szakasza

— A 988. szakasz szerint: „A belső értéket meg nem változtatható törvényes pénz változások a kölcsönadók rovására történnek. A fizetést a meghatározott, adott pénznemben kapja meg, még pedig ezer darab császári aranyban, vagy 3000 darab huszasban, arra való tekintet nélkül, hogy azok külső értéke eközben emelkedett, vagy lejjebb szállott. De ha a belső érték változik, a fizetést azon belső érték arányában teljesítendő, amellyel az adott pénznem a kölcsönadók birtokában van.” (Adott esetben a biztosított fél 320 lejért vásárolta a 800 ezer német márkát, az elsőfokú bíróságok tehát nem is állapíthatták meg a lejáratkor 500 lejnél többet részére.) Még érdekesebb az osztrák polgári törvénykönyv 989. szakasza, amely szerint: „Ha a visszafizetési afféle pénznem az általadonban nincsen forgalomban, az adós a hitelezőt a legközelebb hasonló pénzdarábokkal oly számban és móddal

200.000 és egybillió . . .

— A tény kérdése, — amelyről említést tettem — az volna, hogy a biztosítás lejáratkor mennyi is volt az árfolyama annak a márkának, amelyben a biztosítást kötötték? — Szakértő volna tehát meghallgató, hogy a lejáratkor forgalomban volt-e az a német márká és ha nem, milyen árfolyamon váltották át az új fizetőeszközzé? Közismert tény ugyan, hogy egy régi német márká és a mai Renten márká beváltása 200.000 az egybillióhoz arányban nyert megállapítást, vagyis az az egymillió régi német márká, amely a felperest megilleti, ma még egy lejje sem egyenértékű. Mi szívesen meghallgatjuk és fogadjuk el a szakértők véleményét, mert nem kétséges, hogy a szakértői vélemény alapján a felperesnek még 500 lej sem ítélt meg a bíróság.

— A vonatkozó ítéletet alaki okokból semmisítették meg a legfőbb bíróság, ami egyáltalában nem zárja ki azt, hogy az új per során a magát már többszörös milliomasnak érző felperes részére még az 500 lejnél is kevesebb összeget ítéljen meg.

— A cluji elsőfokú bíróságok azért nem alkalmazták a kereskedelmi törvény 326. szakaszát, mert a biztosítás lejáratkor, tehát az 1938. évben a régi német márká, már rég a múlté volt. Nem létezett nem jegyzett pénznemben történő teljesítésre pedig nem tartotta alkalmazhatónak a 326. szakaszt. Nem talált a kereskedelmi törvényben más szakaszt sem erre a különös esetre, tehát a kereskedelmi törvény 1. szakasza értelmében az általános megánjoghoz kellett visszatérnie. Az általános megánjog Transilvániában az osztrák polgári törvénykönyv, az egyetlen, amely szabályozza az ilyen elvi kérdéseket, még pedig a kölcsön fejezetében. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bíróság kölcsönnek minősítette volna a biztosítást és valószínű, hogy a legfőbb bíróság sem ezt sérelmezte, amikor az ítéleteket megsemmisítette.

tűnik ki, hogy az életbiztosítás tulajdonképpen takarékosági tőkének letétbehelyezési kötelezettségével azonos, amely takarékosági tőke gyümölcsözik a lejárat napjáig. Következésképpen a visszafizetésekor a biztosított legalább az eredetileg befizetett összeget és bizonyos időközök kamatokat kell visszakapnia. Ezen az alapon alkalmazták a cluji bíróságok ítéleteik meg hozatalánál a Transilvániában érvényben levő osztrák polgári törvénykönyv 988. és 989. szakaszait, amely szakaszok kétségtelen módon állapítják meg a visszafizetés módozatát.

tartozik kielégíteni, hogy az a kölcsönadós idejekor volt belső értékét annak, amit adott, — megkapja.”

— Feltehető, hogy a Semmitőszék döntése, meghozatalánál a Kereskedelmi Törvény 326. szakaszára is gondolt. Ez esetben a vita csak tény kérdésre szorítkozik. Az első bíróságoknál mi is hivatkoztunk erre a szakaszra, de a bíróságok ítéletük-nél nem alkalmazták, hanem valószínű, hogy méltányosságból bírálták el a kérdést a kölcsönre vonatkozó rendelkezések szerint. De nem is lehetett volna alkalmazni ebben a törvényszakaszban foglalt elveket, mert ha bármily kevés időre is — ha csak egy napra is — a biztosítótársaság mégis csak viselte a kockázatot és ennek a rizikónak kell valamely ellenértéke legyen. Egyoldalú kölcsönnyeltről tehát már ez okból sem lehetett szó a szerződő felek között.

Eddig tart a biztosítóintézet jogi képviselőjének véleménye, amelyet pénzügyi szakértő alábbi nyilatkozatával egészítünk ki:

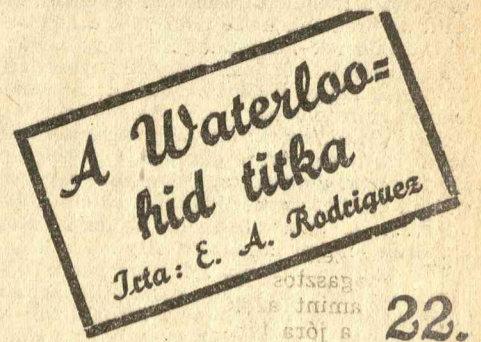
Mit mond a pénzügyi szakember?
— A weimari német kormány annak idején az összes magányomdákban éjjel-nappal nyomatta a milliós bankjegyeket, hogy az üzemek munkásai és tisztviselői megkaphassák fizetésüket, munkabéruket. Az a borzalmas gazdasági apokalipszis, amelyet Németország annakidején elszenvedett, a gátlás nélküli infláció természetesen annyira lerontotta a régi német márká értékét, hogy a pénzügyi és gazdasági élet normalizására érdekében új fizetőeszközt kellett teremteniük a német birodalom vezetőinek. Logikailag elképzelhetetlen, hogy valaki, aki 10 évvel ezelőtt 320 lej értékű szolgáltatást teljesített, 10 év múlva 41 millió lej értékű ellenszolgáltatást kapjon vissza.

— A legkisebb szappanbuborék is egyesíti magában a szivárvány összes színeit és színpompás csillogásával gyönyörködött a szemlélőt, de amikor szétpukkan, csak a szappanlé nedves cseppei maradnak hátra. Véleményem szerint ilyen szappanbuboréként fog megsemmisülni a német márkára kötött életbiztosítások szerződés-ei tulajdonosainak az a reménye, hogy a néhány száz lej értékű német márkával lefizetett biztosítási díjért, most az értékes milliók tömegét kapják vissza lejben.

— A Legfőbb Semmitőszék döntése ne áltassa tehát a német márkában szóló biztosítások tulajdonosait csalfa reményekkel, nehogy éppen olyan keserves csalódás érje őket, mint a régi háborús hadikölcsön kötvények és a régi postatakarékpénztári betétesek tulajdonosait.

A két nyilatkozattal magunk részéről ezt a kérdést egyelőre le is zártuk és érdeklődéssel várjuk a bonyolult perben a cluji elsőfokú bíróságok meghozandó új ítéleteit.

Nagy Lajos.

— A mi üzleteinknek is meg vannak a maga kulisszatitkai. A legtöbb biztosítást ugyanis a legjobb társaságban forgó előkelő hölgyek és urak szerzik, akiknek kínos lenne, ha valamilyen indiszkréció folytán kiderülne; hogy hivatalos üzletszerzők. Azért a legtöbben ragaszkodnak ahhoz, hogy a valódi nevük nyilvántartásunkban ne szerepeljen. Miután pedig ők csak az általuk szerzett üzletek után kapnak jutalékot és nem állandó alkalmazottak; a személyük és a nevük minket nem érdekelhet.

Shelly csak félfüllel hallgatta a könyvelő hosszadalmas mentegetődzését. Őt most már csak a titokzatos Myrna Lavetics érdekelte. Idegesen szakította félbe a hosszulegzetű magyarázatot.

— Láthatná maz illető hölgy kartoték-lapját?

— A fontoskodó hivatalnok kisétált és pár perc múlva már Shelly kezében volt a kis kartonlap.

— Myrna Lavetics, Post restant, London 13. postahivatal — mormolta magára elé csalódottan. — Majd hirtelen a könyvelőhöz fordult: — Amint látom, a hölgy csak ezt az egy üzletet hozta. Nem volt ez különös önöknek?

— Mi soha semmin sem szoktunk csodálkozni Igen gyakran előfordul, hogy a férjek nem is tudják, hogy titokban a feleségük vágja zsebre a nehezen előteremtett díjak után a jutalékot.

— Apropos, jutalék. A hölgynek ugyebár jutalék járt Bale biztosítása után?

— Igen, amint az első havi részlet beérkezett, a jutalékot azonnal a megadott post restant címre elküldöttük. A második részletet tegnap adtuk postára.

— Ezzel kezdhette volna — kiáltotta mérgesen Shelly és köszönés nélkül hagyta el az elképedt hivatalnokot.

Shelly rossz sejtelmektől gyötörve rohant le a lépcsőn. A kapu melletti telefonfülkében lázas sietséggel kereste ki a 13-as számú postahivatal címét és a következő pillanatban az autó már száguldott vele a város másik vége felé. A Yard sofförje úgy hajtott, minif az örült, de Shellynek az volt az érzése, hogy csigalassúsággal haladnak.

Az uton végre ideje volt rendezni gondolatait. Abban most már egészen biztos volt, hogy jó nyomon van. Sőt tovább ment a következtetéseiben, Myrna Lavetics és a hidfőnél látott nő egy és ugyanazon személy lehet. De kétséges, hogy jelentkezik-e post restant küldemé nyéért. Átkozta magát, hogy az előbb nem gondolt arra a lehetőségre. Amikor pedig arra gondolt, hogy Peggy határozott kérése dacára egyedül indult el nyomozni, egészen megrémült. Igyekezett magát megnyugtatni, hogy Arriwall — az Isten tudja, hogyan jutott az eszébe — de valószínűleg a leány közelében van. De Arriwall nem ismeri Peggy-t, jutott hirtelen az eszébe. Akkor sem történt semmi baj, nyugtatta meg önmagát, mert a nő, akire vadásznak, biztosan nem mer elmenni a postára, ha pedig elmegy, akkor valószínűleg semmi köze sincs a gyilkossághoz. Lehet, hogy a nő Bale titkos szerelme volt és ha az asszonyok férjük után provizórt szednek, akkor talán...

(Folytatása következik.)

Uj utakon

A föld népességének különböző foglalkozási rétegeiben legkonzervatívabban gondolkodik a gazda. Más foglalkozású testvéreink ezért meg is szokták mosolyogni és ha a modern idők szemüvegén át vizsgáljuk az elmúlt és jelenleg torlódó eseményeket, be kell látnunk, hogy sok igazság van ezekben a megállapításokban. Azonban, mi ként az éremnek két oldala van, e konzervativizmusnak köszönhetjük, hogy az ország összelakosságának nagyon-nagyon tekintélyes része, népi tulsulya, a gazdaközönység nem tolodott el szélsőséges irányba.

Hála gazdakonzervativizmusunknak, az országunk ma olyan gazdanépi tömeggel rendelkezik, amelyre az államhatalom nyugodtan építhet és munkálhatja belőle a jövőjét... A „ma” tulreálisan gondolkozó emberei, mikor a gazdát fitymálva csúfolják konzervativnek, felületes gondolkodásról tesznek tanúságot, csak pillanatszerűen veszik az életet, mint futballisták a labdát... Nem gondolják meg, hogy a gazda mentalitását konzervativizmusnak látszó zománcsal maga az élet, az idő pora lepik be a gazdát sokszor akarata ellenére is. A gazda, hogy más foglalkozású embertársainak asztalára juttassa az imába foglalt, vágyva-vágyott mindennapi kenyeret, háromszor szánt, kétszer fogasol és egyszer hengerel, míg aratni csak egyszer arat és egyszer csépel évente. Hogy a szántás-vetéshez szükséges igaerőt előállítsa, magyarfajta fehérszarvas marháját öt évig neveli, míg a simenthali fajtát négy éven át, hogy végül járomba foghassa. Ha azt akarja, hogy kritizálói egészséges, szép és tápláló gyümölcsöz jussanak hozzá, öt-hat évig kell kivárni, amíg számottevő termés jelentkezik, az elvégzett munka után. A gazdának minden munkája egy, vagy többéves és mert teljes egészében ki van téve az idő szeszélyeinek — dögvész, szárazság, esőzés, fagy, jégverés stb.-nek — amelyekkel szemben tehetetlen, nem sokáig habozik, hogy származását, függőségét az erdő fáin ugráncoló majomig vagy igazában a csillagokon tul sejtett — nem érzékelhető — misztikus Istenségig vigye-e vissza? Ahonnan becsületesen végzett munkája után — amely nem nyolc, hanem tavasz, nyár és ősz idején nagyon sokszor 16—20 óras munkanapokban csúcsosodik ki, várja Isten jutalmát.

A gazdát nagyon sokan, tudósok és szobatudósok, mert pápaszemeikkel nem látanak tul a csillagokon, éppen azért nevezik konzervativnek, mert elvetve a majomhoz való közösség gondolatát... az ideálist, az Istenség fogalmát nevezi meg éltető erőforrásul. Nem gondolják meg a „ma” tudósai, hogy a nagyvilág ígéinek véres forgatagában, elhagyatva mindenkitől, családtól, jó baráttól, haszafatokra szakadozottan sok esetben saját beletől csavarodva körül, senki fiának nem jutott eszébe segítségért a majomhoz „fohász-kodni”, de annál többen kiáltottak fel még fanatikus ateisták is az általuk évtizedekkel elefelejtett, sőt megtagadott s végül a halál kínjai között újra megtalált Istenhez. Szánandó elfogultság, lelki vaktság kell ahhoz, hogy valaki a gazdát csufolódva nevezze konzervativnek. Hiszen ők, a kritikusok — tisztel adassék a kivételnek — meggyőződésüket unos-untalan változtatva, félszegebb alakjai a társadalomnak, mint a kritikában részesítettek, mert a gazda egyszerű aratásával szemben ők 12-szer, 24-szer, 52-szer is aratnak évente, félhavonként jutva fizetéshez, vagy hónaponként, 20, 30, 50 százalékot útve a tegnapi megvásárolt és ma eladott árakhoz, ha véres verejték árán is tisztességgel adva tul hetenként a beszerzett és feldolgozott anyagot. Ezzel szemben a gazda úgy értékesíti, ha az időjárás, különböző elemek nem üzennek hadat neki, ellenkez; esetben nyitva az új egy sokszon meg nem érdemelt kinos kálvária felé.

A konzervativnek csufolt gazda, ma már nem a régi: A faekét már csak muzeumból ismeri, vannak fiatal gazdák, akik soha nem láttak még hadarós csépet, Szakekével szánt, sorvetőgéppel vet, motoros géppel csépel, hengeres malmon öröl és takarmányát Medicagón készíti elő. A ma gazdája nagyon sok esetben, önmagának mérnöke, gépésze, szolgája, s ami legfontosabb, nemzetének, országának napzsámosa. Így válna Isten teremtő jobbkezevé a mindennapi kenyér előteremtésében.

Ha a gazdának mindennapos munkája közepette ki is hagy néha-néha életgépezetének valamelyik kereke — alkatrésze, nincs baj, mert szorosan ott áll háta mögött az EGE, otkatja, segíti, éppen ezért senki fia ne féltse összmagyarságunkat, mert az EGE segítségével fennmaradásunk van alátámasztva nekünk, kisebbségi magyaroknak és ugyanakkor az állam egyetemességének megdönthetetlen pilléréivé is válunk. Legutóbb is, tekintettel arra a különleges helyzetre, amely az új mezőgazdasági törvény megjelenésével

állott elő, legkiválóbb jogi szakértővel lefordította úgy a Mezőgazdasági törvényt, mint annak végrehajtási utasítását és a legszegényebb gazda által is elérhető olcsó áron — ötven lejért — bocsájtja rendelkezésre, hogy a törvényt kibocsájtó állam és az államot fentartó gazdaközönység ne kerüljön összeütközésbe egymással. E könyveket több ezer példányban bocsájtották ki és beszerezhető az EGE-irodáknál Clujon és Targumuresen, de az EGE összes vezetőinél is.

Kérem kérem gazdatársaimat, hogy e füzetekből mentől hamarabb és mentől többet szerezzenek be, mert a mezőgazdasági törvény sok olyan dologba nyul bele gazdasági életünkben, amelyben ezideig szu-

verennek, függetlennek érezte magát a gazda. Tehát új utakra kell lépünk, ha nem akarunk összeütközésbe kerülni az államhatalommal és ha nem akarunk ki maradni a nemzetek ezirányu nemes versengéseiben. De ugyanakkor vigyázzunk arra is, hogy azokon az új utakon „reál-köntösbe” öltözzünk új apostolok által hirdetett szélsőséges eszmék meg ne téveszsenek. Mert gazdaboldogulásunkhoz amilyen mértékben szükséges, hogy rálépjünk az új utakra, azon mértékben szükséges, hogy erkölcsünk a jól bevált, magunkszülte, magunknevelte régi erkölcsök maradjanak.

Angli Balázs

A modern Anglia

Az ország ujjaépítése

„There is a tide in the affairs of men”
Shakespeare.
(Ar és apály van az emberek dolgaiban.)

(MANCHESTER.) 1932-ben igen fontos törvényt vezettek be Angliában, amelyet akkor „Város és vidéktervezési törvény”-nek neveztek el. Amilyen természetes volt az, hogy Anglia kifelé a világ leghatalmasabb államává fejlődött, éppen olyan meglepő volt az, hogy a belső felépítés terén, a nagy tömegek számára, hosszú évtizedeken keresztül, semmi sem történt.

Az áradat, amellyel az új gyárak építését megindították, magával sodorta az ember-milliókat és a munkástömegeket, amint a gyárak környékén felhalmozódtak, nyomorosugós társadalmi viszonyok közé kerültek, ahol nekik évtizedeken át, testet és lelket ölt életet kellett folytatniuk. Mi volt az oka ennek?

Az angol ipari élet kifejlődésével foglalkozó szakértők az elemi okokat 50—60 esztendővel ezelőtti időkben keresték, amikor a tőkés legelőször kezdtek hatalmas gyárakat építeni. A gyárak, a közlekedési eszközök és az új gépek bevezetése, amelyek a „verseny” miatt, óriási sebességet követeltek, elvonták a figyelmet azoknak lelkéről: a munkásságról. A tömegekről való gondoskodásul csak annyi történt, hogy ideiglenes lakásokkal látták el őket. A házak építésénél viszont nem a munkások egészségére gondoltak, hanem arra törekedtek, hogy azokat, az idő és takarékoság tekintetéből, a gyárakhoz minél közelebb építsék. Ennek két haszna volt: a munkások a gyárak kapui előtt lakhattak, közel munkájukhoz és egynevezett gyári szellem fejlődhetett ki közöttük. Azonban a kár, a mi a munkásság testi és lelki életében lassanként mutatkozni kezdett, éles világot vetett az ilyen szerű „építés” helytelen voltára. A háttal egymásnak épített, hosszú, földszintes, vagy egyemeletes házak között a gyermekek számára semmi térség nem jutott. Az udvar és kert fogalma teljesen eltűnt a szűk és sötét utcákból. A levegőt pedig a közeli, folytonosan füstölő, kőszén égető gyárak porral és korommal fertőzték meg a nap minden órájában.

Ilyen gyártelepek még ma is nagy számmal vannak Angliában. Az ország ujjaépítése azonban teljes sebességgel történik. 1932 óta az angol nemzeti építés három főalakot öltött.

1. Munkás-otthonok építése.

Hat évvel ezelőtt általános mozgalom indult meg Angliában a régi gyártelepek kitisztítására. Ez a munka, egyfelől az egészségtelen, szűk lakások és uccák lerombolásából, másfelől pedig, az ezek helyére, főleg magaslati helyeken építendő, új épülettömbök felépítéséből áll. A munkás-otthonok felépítésében új eszme uralkodik, amelyet az angolok egyetlen szóval fejeznek ki így: „szomszédtság”.

A szomszédtság eszméje azt jelenti, hogy ugyanabban az épülettömbben

élő családok nagy közösséget alkotnak, ahol mindennapi életüket közös erővel rendezik be. Közös világítás, közös fűtés, mosóház, klubház, kert stb. áll a lakók rendelkezésére, melyeket egyenlő joggal és beosztással használnak. Ebben a közösségben egyetlen jelszó uralkodik: egészséges testi és szellemi életet kifejlesztetni.

A legújabb munkás-otthonok az óriási óceánjáró hajók mintájára épülnek tojásdad alakban. Hogy pedig a nap minden lakosztályhoz egyenlően eljuthasson, az emeletet lépcsőzetesen esnek a nap irányában. Keletről Nyugatra, Észak-Angliában két város méltán büszkélkedhetik az új eszme alatt megindult munkás-otthonok építésével, ezek Liver pool és Manchester.

— Manchester, mely piszkosságával és rendezetlenségével, az összes angol városok között, különös hírnévre tett szert, óriási haladást tesz ezekben a napokban a munkásviszonyok javítása érdekében, amelyet máris példaképpen emlegetnek az országban. Itt építették fel csak négy évvel ezelőtt a legnagyobbat és egyuttal a legmodernebb, ötemeletes munkás-otthonát: a „Kenneth-ház”-at, amelyben a minap egy egész napot töltöttem. A tömeglakásoknak ez a csodája több, mint háromszáz munkás családnak szolgált tőkélet és mindenféle kényelemmel felszerelt lakásokkal. A hajószerű épülettömb magas dombon épült, körülötte tőkéletes beton-utakkal és a legközelebbi gyárkérmény két kilométerre esik tőle. A ház lakói megelégedetteknek látszanak. Régi, egészségtelen lakásaikból, az óriási ház körül, csak itt-ott fedezhetők fel némi nyomok a térségen, a „kitisztítás” után.

Külön problémát jelent az „építőknek” a régi életmódhoz szokott munkás családok áttelepítése. Már sokszor megtörtént, hogy az új otthonok jó ideig lakatlanul maradtak, mert a munkásság nem volt hajlandó a telepekről kimozdulni. „Előadóknak” kellett kivonulniok, hogy meggyőzzék a népet az új házak csodáiról. Lassanként azonban a kép alakul és amint minden évben szaporodnak a munkás-otthonok, úgy tűnik el rendre az angol gyártelepek rettenetes uccái.

2. Kertvárosok építése.

Anglia ujjaépítésében a kert-városok létesítése igen sajátos helyet foglal el. Általánosan tudott dolog, hogy az angolok nagy kedvelői a parkoknak. A parkok eszméje látszik uralkodni ott, ahol a városfejlesztésről van szó. Ez pedig minden angol nagy városnak fontos kérdését alkotja. 1932 óta a kert-városok építését megindították minden ipari városban. Itt főképpen az üzleti emberekről van szó. „Ki kell menteni a családot a város idegölő zajából.”

A kert-városok építésében egészen különböző módszert használnak, amely teljesen eltér a szoros értelemben vett város építés eszméjétől. Nem az a fontos, hogy több és minél több há-

zat építsenek fel egymás hátára, hanem az a törekvés, hogy a kert gondolata legyen az uralkodó a tervezésben. A hosszú, nyilegyenes uccák helyett koralaku utakban történik az építés és hézagosan, hogy legyen elegendő hely a kertek és játszótérek számára. A kert-városban kiszemelnek egy helyet, amely központul fog szolgálni a lakosság közösségi életének hangsúlyozására.

Tíz éven belül az angol városoknak két arculata lesz. A régi városokban tovább folyik a munka, a kert-városokban pedig pihenés, nevelés és belsőbb közösségi élet fog megkezdődni az új lakásokban és kulturintézményekben.

3. Háborús építkezések.

A sokmillió angol városoknak jelenleg a legégetőbb kérdését alkotja egy elkövetkezendő háborúra való teljes felkészülés. Ez a mozgalom egészen újkeletű, amelyet annál nagyobb lázzal kívánunk az angolok megvalósítani. A háborús építkezéseket az önkéntesség jellemzi. A városok nagyon kevés állami támogatással, már az elmúlt évben megkezdtek a mentőhelyek, betonból készült földalatti házak építését. Azóta a kormánytámogatást rohamosabban növelik és most teljes iramban folynak a munkálatok mindenfelé.

Anglia ujjaépítésének ez a három módja kizárólagosan a nagy tömegek helyzetén akar változtatni, lakásviszonyain javítani és így a nemzet testi és lelki erejét kifejlesztetni.

Nagy Zoltán.

Fiatal román költők:

Szonett

— CORNELIU ALBU —

Az oszlopok közt süket sóhaj surran
És pillanatra a hús templom felnyög,
Lenge szárnyak halk verése zörög,
Míg ég a gyertya a sötét sarokban.

A Krisztus-kép megbocsájtón tekint le,
Áldó szemmel hintené meg a nyájat,
Ám üres a tér... nem hozott alázat
Senkit ide, hogy bűnét megmerítse.

Sír a Krisztus... és hunyt, barázdált arcán,
Melyet a kinok száz ekéje szántott,
Fájdalom ég a nagy üresség láttán

Ó Krisztus, jövendő mágusa, bánat —
Bocsásd meg, ki nem jöve, Téged bántott!

A Te erőd, ó Uram, a bocsánat.

Fordította: Kibédi Sándor.

— Szülészeti klinika lesz Konstantinápoly leghíresebb háreméből. Isztambulból jelentik: Kemal Attatürk államelnök rendeletére Konstantinápoly egykor leghíresebb háremét, amely Hadzsi Aga Izmail volt, szülészeti klinikává alakítják át. A volt hárem nagy fényűzéssel berendezett termeiben a világháború végén is még 200 háremhölgy élt. Most azután helyüket ápolónők, szülésznek és az orvosi tudomány többi alkalmazottja foglalja el.

— Külön temető az autó áldozatainak. Earl J. Daniels, Newyork állam Broome megyéjének sheriffje elhatározta, hogy külön temetőt létesít azok számára, akik forgalmi baleset következtében haltak meg. Ezenkívül kis fehér keresztel akarja megjelölni azoknak a sírját, akik autókatasztrófa áldozatai lettek. Ezekkel az intézkedésekkel a közönységet akarja megfontoltságra és óvatosságra nevelni.

— Magas lengyel kitüntetés kapott a román vezérkari főnök. Varsóból jelentik: Stachievicz tábornok, a lengyel vezérkar főnöke tegnap Ionescu tábornok román vezérkari főnöknek az államfő nevében magas lengyel kitüntetését adott át ünnepélyesen, de kitüntetésben részesültek Ionescu tábornok kíséretének tagjai is.

— Kínai kalózok garázdálkodása. Sanghaiból jelentik: A ahneui öböl közelében kínai kalózok megtámadtak egy gőzöst amelyet kifosztottak, majd elmenekültek.